

**Analiza uresničevanja Resolucije o nacionalnem
programu izobraževanja odraslih
(ReNPIO 2013-2020)
v letih 2014, 2015 in 2016**

februar 2018

Pripravil: Peter Beltram, ACS

Analiza uresničevanja ReNPIO 2014-2016

Kazalo:

Kazalo:	2
Kazalo preglednic in slik	4
Uvod:	6
1. Temelji	7
1.1. Prispevek ReNPIO 2004-2010 k razvoju IO v Sloveniji in ugotovljene pomanjkljivosti	7
1.2. Prednostne naloge, ciljne skupine in cilji, ki jih opredeljuje ReNPIO 2013-2020	8
1.2.1. Prednostne naloge	9
1.2.2. Ciljne skupine	9
1.2.3. Cilji	9
2. Kazalniki, ciljne vrednosti in približevanje ciljnim vrednostim	10
2.1. Udeležba v vseživljenjskem učenju:	10
2.2. Stopnja dosežene izobrazbe:	13
3. Financiranje ReNPIO 2013-2020 v letih 2014, 2015 in 2016	14
3.1. Podatki, zbrani v Aplikaciji ReNPIO	17
4.1.1. Skupna preglednica	17
4.1.2. Javni razpis za programe splošnega neformalnega IO od 2012 do 2014	18
4.1.3. Središča za samostojno učenje (SSU)	19
4.1.4. Borze znanja (BZ)	21
4.1.5. UTŽO – Univerza za tretje življenjsko obdobje	24
4.1.6. ŠK Študijski krožki	26
4.1.7. Informiranje in svetovanje, zlasti za brezposelne	29
4.1.8. ISIO - Informativno-svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih	32
Partnerstvo	35
4.1.9. Izobraževalni programi v Medpodjetniških izobraževalnih centrih (MIC) za brezposelne	37
4.1.10. Teden vseživljenjskega učenja (TVU)	38
4.1.11. Parada učenja	39
4.1.12. Tuji jeziki	40
4.2. Andragoški center	40
4.3. Drugi projekti in dejavnosti	46
4.3.1. Drugi projekti ESS	46
4.3.2. Razvoj e-podpore	47
4.3.3. Aktivnosti združenj in društev	47
4.3.4. Mreža javnih zavodov za izobraževanje odraslih	47

5.2.	Podatki iz poročil drugih ministrstev, vključenih v LPIO.....	48
5.2.1.	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ)	48
5.2.1.1.	<i>Center za poklicno izobraževanje (CPI)</i>	49
5.2.1.2.	<i>Državni izpitni center – RIC</i>	50
5.2.2.	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)	52
5.2.3.	Ministrstvo za okolje in prostor (MOP)	53
5.2.4.	Ministrstvo za zdravje (MZ)	53
5.2.5.	Ministrstvo za kulturo (MK).....	54
5.2.6.	Ministrstvo za javno upravo	60
5.2.7.	Ministrstvo za notranje zadeve	62
5.2.8.	Ministrstvo za pravosodje	62
6.	Zaključki	63
	Viri in reference	66
7.	Priloge.....	68
7.1.	Središča za samostojno učenje – preglednici	68
7.2.	Seznam koordinatorjev TVU za leta 2014, 2015 in 2016.....	70
7.3.	Podatki iz Aplikacije ReNPIO – podrobnejši prikaz dosežene izobrazbe udeležencev	73
7.3.1.	Središča za samostojno učenje.....	73
7.3.2.	Borze znanja	73
7.3.3.	Univerze za tretje življenjsko obdobje	74
7.3.4.	Študijski krožki	74
7.3.5.	Informiranje in svetovanje za brezposelne	74
7.3.6.	ISIO svetovalna središča	75
7.3.7.	Izobraževalni programi v Medpodjetniških izobraževalni centrih	76

Kazalo preglednic in slik

Preglednica 1: Vključenost odraslih 25-64 v vse katerokoli obliko VŽU.....	10
Preglednica 2: Vključenost odraslih v katerokoli obliko VŽU glede na doseženo izobrazbo in starost (2016)	10
Preglednica 3: Vključenost v programe splošnega, neformalnega izobraževanja in učenja (šolsko leto 2014/2015)	12
Preglednica 4: Javnoveljavni izobraževalni programi, ki ne dajejo izobrazbe.....	12
Preglednica 5: Vpisani v program OŠO.....	13
Preglednica 6: Odrasli, vpisani v srednješolske programe	13
Preglednica 7: Vpisani v višješolske programe	14
Preglednica 8: Delež odraslih, starih 30-34 let, z dokončano terciarno izobrazbo	14
Preglednica 9: Financiranje, objavljeno v Poročilih o uresničevanju ReNPIO za leta 2014, 2015 in 2016	15
Preglednica 10: Podatki o financiranju za leti 2017 in 2018, povzeti iz sprejetih LPIO	15
Preglednica 11: Financiranje LPIO po prednostnih področjih, v letih 2014, 2015 in 2016	16
Preglednica 12: SKUPNA PREGLEDNICA	17
Preglednica 13: Programi splošnega neformalnega izobraževanja odraslih 2012 do 2014 (Javni razpis)	18
Preglednica 14: Osnovni podatki skupaj	26
Preglednica 15: Informiranje in svetovanje za brezposelne – skupna preglednica	29
Preglednica 16: Značilnosti svetovalne dejavnosti v svetovalnih središčih ISIO	33
Preglednica 17: ISIO seznam strateških partnerjev.....	35
Preglednica 18: ISIO seznam strokovnih partnerjev	36
Preglednica 19: Financiranje ISIO	37
Preglednica 20: Izobraževalni programi v MIC.....	37
Preglednica 21: TVU – splošni skupni podatki.....	38
Preglednica 22: TVU finance (v eur)	38
Preglednica 23: Parada učenja 2016	39
Preglednica 24: Kandidati, ki so opravljali izpite iz tujih jezikov za odrasle v letu 2014, 2015 in 2016	40
Preglednica 25: Javni zavodi, ki jim je MIZŠ sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih od leta 2014 do 2016.....	48
Preglednica 26: Programi, ki jih izvaja ZRSZ in število udeležencev.....	49
Preglednica 27: Zaposlitev udeležencev, ki so pridobili NPK	51
Preglednica 28: SSU – Središča za samostojno učenje.....	68
Preglednica 29: SSU po porabi časa in sredstev na udeleženca.....	69
Preglednica 30: TVU seznam koordinatorjev 2014	70
Preglednica 31: TVU seznam koordinatorjev 2015	71
Preglednica 32: TVU seznam koordinatorjev 2016	72
Slika 1: Podatki o odraslih, vključenih v VŽU v zadnjih 12 mesecih pred izvedeno Anketo o izobraževanju odraslih	11
Slika 2: SSU udeleženci po spolu	19
Slika 3: SSU udeleženci po zaposlitvenem statusu	19
Slika 4: SSU udeleženci po starosti	19
Slika 5: SSU udeleženci glede na dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo.....	20
Slika 6: SSU finance.....	20
Slika 7: BZ udeleženci po spolu.....	21
Slika 8: BZ udeleženci po zaposlitvenem statusu	22
Slika 9: BZ udeleženci po starosti	22
Slika 10: BZ udeleženci glede na dokončano štiriletno srednjo šolo.....	23
Slika 11: BZ financiranje	23

Slika 12: UTŽO udeleženci po spolu.....	24
Slika 13: UTŽO udeleženci po zaposlitvenem statusu	24
Slika 14: UTŽO udeleženci po starosti	25
Slika 15: UTŽO udeleženci glede na dokončano štiriletno srednjo šolo.....	25
Slika 16: U3ŽO financiranje	26
Slika 17: ŠK udeleženci po spolu.....	27
Slika 18: ŠK udeleženci po zaposlitvenem statusu	27
Slika 19: ŠK udeleženci po starosti	27
Slika 20: ŠK udeleženci glede na dokončano štiriletno srednjo šolo	28
Slika 21: ŠK financiranje.....	28
Slika 22: Informiranje in svetovanje za brezposelne – udeleženci po spolu	29
Slika 23: Informiranje in svetovanje za brezposelne – po statusu	30
Slika 24: Informiranje in svetovanje za brezposelne – po starosti	30
Slika 25: Informiranje in svetovanje za brezposelne – glede na dokončano štiriletno srednjo šolo	31
Slika 26: Informiranje in svetovanje za brezposelne - finance	31
Slika 27: ISIO svetovanci po spolu	34
Slika 28: ISIO svetovanci po zaposlitvenem statusu.....	34
Slika 29: ISIO svetovanci glede na raven izobrazbe.....	35
Slika 30: Izobraževalni programi v MIC	37
Slika 31: Izobraževalni programi v MIC	38
Slika 32: Kandidati za potrjevanje NPK po doseženi izobrazbi	50
Slika 33: Kandidati za potrjevanje NPK po ravni izobrazbe	51
Slika 34: Zaprte osebe, vključene v program usposabljanja po spolu, starosti in izobrazbi	62
Slika 35: SSU Udeleženci po izobrazbi	73
Slika 36: BZ udeleženci po izobrazbi.....	73
Slika 37: U3ŽO udeleženci po izobrazbi.....	74
Slika 38: ŠK udeleženci po izobrazbi.....	74
Slika 39: Informiranje in svetovanje za brezposelne – po izobrazbi.....	74
Slika 40: ISIO svetovanci po doseženi izobrazbi	75
Slika 41: Izobraževalni programi v MIC	76

Uvod:

V skladu z obvezo, zapisano v ReNPIO¹, smo vsaki dve leti dolžni predstaviti podrobnejšo analizo izvajanja programov in dejavnosti izobraževanja odraslih, zapisanih v nacionalnem programu. Osnovni poudarki v analizi so namenjeni predstavitvi uspešnosti pri doseganju v tem dokumentu zapisanih ciljnih vrednosti na posameznih področjih. Prav tako je poudarek namenjen tudi prikazu osnovnih značilnosti udeležencev v programih in dejavnostih ter skladnosti teh z opredeljenimi ciljnimi skupinami.

Analizo je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) dolžno posredovati Vladi Republike Slovenije, ta pa z njo seznani Državni zbor, ki ReNPIO sprejema.

Zaradi specifičnih okoliščin v zvezi s prehodom med finančnima perspektivama ESS 2007-2013 in 2014-2020, ki so v mnogočem krojile pogoje delovanja izvajalcev izobraževanja odraslih, smo se odločili, da predpisano dveletno obdobje podaljšamo v triletno. S tem smo omilili vpliv zunanjih dejavnikov, ki bi sliko lahko neupravičeno popačili.

Analiza temelji na več virih:

- Poročila o uresničevanju Letnih programov izobraževanja odraslih (LPIO), ki jih vsako leto pripravlja Sektor za izobraževanje odraslih pri MIZŠ;

Ta poročila so sestavljena iz poročil vseh v LPIO sodelujočih ministrstev, ki pa se med seboj po obsežnosti in poglobljenosti precej razlikujejo.²

- Različne uradne baze podatkov (SURS, CEUVIZ, EUROSTAT, ZRSZ);
- Podatki, zbrani v Aplikaciji ReNPIO, ki je bila oblikovana prav v ta namen in s katero upravljamo na Andragoškem centru Slovenije.

Na začetku analize predstavljamo pomemben vpliv, ki ga je na poznejši pozitiven razvoj izobraževanja odraslih imel sprejem prve izdaje ReNPIO, ki je veljala za obdobje 2004-2010. To se nam zdi upravičeno predvsem zato, ker sedaj veljavna ReNPIO v mnogočem temelji na osnovah prejšnje in nadaljuje že tedaj načrtano pot. To velja tako za zelo podobno opredeljene ciljne skupine, katerim so javno financirano izobraževanje odraslih in podporne dejavnosti prvenstveno namenjeni, kot za ciljne vrednosti, ki so sicer v novem dokumentu zastavljene nekoliko bolj ambiciozno, vendar merijo enake količine.

V nadaljevanju pa so predstavljeni na eni strani uspešnost pri doseganju v ReNPIO zastavljenih ciljnih vrednosti in na drugi podrobnejše značilnosti udeležencev, tako v izobraževalnih programih kot v podpornih dejavnostih.

Na koncu analize so povzeti zaključki, nekaj podrobnejših prikazov pa je dodanih v prilogi.

¹ »Poročilo o uresničevanju ReNPIO 2013–2020 in učinkih resolucije bo Vlada RS vsake dve leti predložila Državnemu zboru RS.«

² Najpodrobnejša poročila posredujejo MIZŠ, Ministrstvo za kulturo in MDDSZ. Pri drugih sodelujočih ministrstvih so skromnejša poročila razumljiva zaradi specifičnosti programov, ki jih sicer uvrščamo med izobraževanje odraslih, vendar so drugače utemeljeni (n.pr. preventivni programi, ki jih izvaja Ministrstvo za zdravje ali obveščanje in osveščanje namenjeno kmetom in čebelarjem, ki ju izvaja MKGP).

1. Temelji

1.1. *Prispevek ReNPIO 2004-2010 k razvoju IO v Sloveniji in ugotovljene pomanjkljivosti*

Dan 16. junija 2004, na katerega je Državni zbor Republike Slovenije sprejel prvo izdajo Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih za obdobje 2004-2010 (ReNPIO 2004-2010)³, lahko še danes ocenjujemo kot prelomen. Pogoji za izvajanje programov in podpornih dejavnosti na področju izobraževanja odraslih, predvsem namenjenih ranljivim ciljnim skupinam, so se občutno izboljšali.

Kljub nekaterim nerodnostim in pomanjkljivostim, ki so se pojavljale predvsem pri prilagajanju pogojem financiranja iz Evropskih strukturnih skladov (ESS) in so zaradi zapletenosti marsikdaj spravljale izvajalce v resne likvidnostne težave, lahko brez zadrege zapišemo, da je pomenilo obdobje veljavnosti prvega dolgoročnega nacionalnega programa velik korak naprej. Brez zadržkov lahko naštejemo pomembna področja, na katerih smo beležili pozitivne premike:

Na programski ravni:

- Povečal se je vpis odraslih v vse programe splošnega izobraževanja.
- Velik napredek je zabeležen pri razvoju in vključevanju v programe usposabljanja za potrebe dela, vključno s sistemom potrjevanja NPK.
- Razvoj in izvajanje javnoveljavnih programov: Usposabljanje za življenjsko uspešnost (UŽU), Računalniška pismenost odraslih RPO, Projektno učenje mladih PUM.
- Na področju neformalnega izobraževanja so bili uspešni študijski krožki in U3ŽO.
- Znatnemu številu udeležencev je bila povrnjena šolnina za uspešno srednješolsko izobraževanje, v okviru programa Odpravljanje izobrazbenega primanjkljaja.

Na ravni podpornih dejavnosti:

- delujoča mreža Središč za samostojno učenje SSU,
- razpredena svetovalno informativna dejavnost za odrasle ISIO,
- spodbujanje kakovosti izobraževanja s projektom Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje POKI,
- širjenje in bogatenje promocijske dejavnosti TVU,
- razvojno in raziskovalno delo, na primer:
 - model izobraževanja odraslih za razvoj pismenosti,
 - ovrednotenje javnoveljavnih programov UŽU, RPO, PUM in programov za usposabljanje strokovnih delavcev v teh programih,
 - uresničevanje različnih modelov na regionalni ravni (CVŽU, svetovanje).

Seveda pa ne moremo spregledati tudi marsikaterih pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila že Analiza uresničevanja ReNPIO 2004-2010:

- preskromno vključevanje ranljivih ciljnih skupin,
- nezadovoljiva uspešnost udeležencev v programu Osnovne šole za odrasle (OŠO),
- odvisnost delovanja pomembnega dela izvajalcev izobraževanja odraslih od nepredvidljive dinamike uspešnosti črpanja sredstev ESS,
- pomanjkanje zaupanja deležnikov pri vzpostavljanju sistema za vrednotenje neformalno in priložnostno pridobljenih znanj in veščin,
- prevlada usposabljanja za potrebe dela nad splošnim izobraževanjem,
- ne vključevanje ostalih resorjev v okvir sistemskega urejanja izobraževanja odraslih.

Na sistemski ravni:

- nestabilno financiranje JV in drugih programov splošnega izobraževanja ter podpornih dejavnosti,

³ <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/49969>

- neuresničevanje sistema ugotavljanja, vrednotenja in priznavanja na različne načine pridobljenih znanj in veščin,
- nestabilno sofinanciranje srednješolskega in višješolskega izobraževanja odraslih,
- pomanjkanje medresorskega povezovanja kot ovira za vsebinsko sodelovanje ter racionalnejšo izkoriščenost sredstev in virov,
- neustrezno zakonsko urejanje izobraževanja odraslih (pomanjkanje sodelovanja nacionalne in lokalnih ravni).

Na ravni udeležbe in pravičnosti:

- Prebivalci, ki so nižje izobraženi in spadajo med ranljive skupine, se v izobraževanje premalo vključujejo.
- Za doseganje kakovosti znanja, ki bi bilo primerljivo z bolj izobraženimi vrstniki, bo treba več vlagati v podporne dejavnosti na njihovi izobraževalni poti.

1.2. Prednostne naloge, ciljne skupine in cilji, ki jih opredeljuje ReNPIO 2013-2020

V nacionalnem programu izobraževanja odraslih so, skladno z veljavnim Zakonom o izobraževanju odraslih:

1. opredeljeni cilji izobraževanja odraslih,
2. določena prednostna področja izobraževanja odraslih,
3. opredeljene dejavnosti, potrebne za izvajanje izobraževanja odraslih, in
4. določen celotni obseg javnih sredstev.

Pri načrtovanju novega nacionalnega programa na področju izobraževanja odraslih smo upoštevali tako dobre izide, h katerim je v marsikaterem vidiku pripomoglo uresničevanje pretekle resolucije (ReNPIO 2004-2010), kakor tudi zgoraj naštetih pomanjkljivosti.⁴

Zelo resno in uspešno smo se lotili ene do zgoraj omenjenih pomanjkljivosti »ne vključevanje ostalih resorjev v okvir sistemskega urejanja izobraževanja odraslih.« Že v ReNPIO 2004-2010 so bila v preglednicah omenjena tudi druga ministrstva, ne zgolj MIZŠ in MDDSZ, vendar do njihovega vključevanja v poročila o uresničevanju LPIO ni prišlo; in to kljub temu, da je bilo jasno, da bi lahko marsikatero od njihovih aktivnosti uvrstili med izobraževanje odraslih.

Pri pripravi novega programa pa smo uspeli. Poleg omenjenih dveh ministrstev so se v program vključila še ministrstva za kmetijstvo, zdravje, kulturo in notranje zadeve. S tem izhodiščnim naborom pa smo spodbudili tudi druge resorje, ki so se, kot bomo videli, v LPIO vključevali v naslednjih letih.

Velik pomen smo pri pripravi ReNPIO dajali opredelitvi prednostnih področij in njihovem vrstnem redu. Enako poimenovanje in vrstni red smo obdržali tudi pri novi ReNPIO:

- I. Prednostno področje: SPLOŠNO, NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE IN UČENJE
- II. Prednostno področje: PRIDOBIVANJE FORMALNE IZOBRAZBE
- III. Prednostno področje: USPOSABLJANJE ZA POTREBE DELA

⁴ Pri tem je potrebno omeniti, da so med prenehanjem veljavnosti stare resolucije in sprejetjem nove minila tri leta, v katerih so se letni programi sprejemali po ustaljenih vzorcih, pa tudi financiranje, tako s strani nacionalnega proračuna kot na podlagi sprejetega Operativnega programa izvajanja finančne perspektive ESS 2007-2013, je potekalo nemoteno. Tudi spremljanje uresničevanja letnih programov je potekalo nemoteno, opravljena pa je bila tudi Analiza ReNPIO 2011-2013.

IV. Prednostno področje: PODPORNE DEJAVNOSTI

Na vseh teh osnovah je bil utemeljen niz ciljev in zavez, ki naj bi jim sledili pri uresničevanju nove resolucije:

1.2.1. Prednostne naloge

ReNPIO 2013-2020 si je postavila sledeče prednostne naloge:

- povečanje deleža prebivalstva z dokončano štiriletno srednjo šolo,
- spodbujanje odraslih brez končane osnovne šole za vključitev v osnovnošolsko izobraževanje,
- pridobivanje splošnih znanj za dvig splošne izobraženosti ter ozaveščanje o pomenu in usposabljanje za udejanjanje načel trajnostnega razvoja,
- sofinanciranje možnosti za ponovno vključitev in dokončanje izobraževanja,
- vzpostavitev stabilnega (so)financiranja javne mreže programov in dejavnosti s poudarkom na manj izobraženih in drugih ranljivih skupinah, ob sodelovanju lokalnih skupnosti,
- spodbujanje partnerstev na vseh ravneh,
- udejanjenje sistema za ugotavljanje, vrednotenje in priznavanje na različne načine pridobljenih znanj in veščin.

1.2.2. Ciljne skupine

V ReNPIO so opredeljene tudi ciljne skupine, katerim bodo javno financirani programi predvsem namenjeni:

- **brezposelni:** predvsem starejši od 50 let, ki nimajo poklicne ali strokovne izobrazbe ali imajo manj ključnih ali poklicnih zmožnosti;
- **zaposleni:** predvsem starejši od 45 let z dokončano manj kot 4-letno srednjo šolo ali pomanjkanjem ključnih ali poklicnih zmožnosti, ter zaposleni, ki zaradi specifičnih psihofizičnih zahtev nekega poklica tega ne morejo več opravljati, ko dosežejo določeno starost;
- **mladi,** ki na različnih stopnjah opustijo šolanje;
- **ranljive skupine:** manj izobraženi, socialno ogroženi, priseljenci, Romi, starejši odrasli, migranti, invalidi in obsojenci;
- **druge skupine odraslih,** ki imajo omejene možnosti dostopa do socialnih, kulturnih in ekonomskih dobrin, kot so na primer kmetje in prebivalstvo iz manj razvitih regij.

1.2.3. Cilji

Resolucija si je zastavila tudi dva cilja, ki sta pogojena s sistemskimi spremembami, predvsem s sprejetjem novega Zakona o izobraževanju odraslih in dopolnitvijo Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja:

1. Enakomerno razmestiti in stabilno financirati javno mrežo izvajalcev in programov izobraževanja odraslih, pri čemer bodo upoštevane tudi nevladne organizacije.
2. Ponudba programov in podpornih dejavnosti, ki bo na voljo vsem prebivalcem, s posebnimi spodbudami za manj izobražene in ranljive skupine, bo pokrivala najmanj:
 - o program za pridobitev osnovnošolske izobrazbe,
 - o programe za pridobitev temeljnih zmožnosti,
 - o programe splošnega neformalnega izobraževanja,
 - o informiranje in svetovanje ter pomoč pri kariernem načrtovanju,
 - o organiziranje postopkov ugotavljanja in potrjevanja predhodno pridobljenega znanja,
 - o promocijo vseživljenjskega učenja in trajnostnega razvoja.

2. Kazalniki, ciljne vrednosti in približevanje ciljnim vrednostim

V RenPIO 2013-2020 so opredeljene ciljne vrednosti nekaterih temeljnih kazalnikov, s pomočjo katerih lahko vrednotimo uspešnost uresničevanja načrtovanih dejavnosti. Nekateri od teh kazalnikov so opredeljeni na ravni EU, nekatere pa smo si oblikovali sami.

2.1. Udeležba v vseživljenjskem učenju:

1. prvi kazalnik dobimo z uporabo ankete o delovni sili (ADS), ki vsako leto meri vključenost v katero koli obliko VŽU v štirih tednih pred snemanjem⁵.

Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU se bo s 14,5% v letu 2012 povečala na 19% v letu 2020.

Iz podatkov, prikazanih v spodnjih tabelah vidimo, da smo si to ciljno vrednost postavili neuresničljivo visoko.⁶ K tej odločitvi je pripomoglo prepričanje, da je vrednost 16,2%, ki smo jo po večletni konstantni rasti beležili v letu 2010, realna in, da je padec na 14,5% v letu 2012 zgolj kratkoročna posledica vsesplošne krize. Očitno smo se ušтели. Dejstvo, da se domala vse države, razen svetlih izjem v Skandinaviji, soočajo s neželeno počasnim približevanjem ciljni vrednosti, je slaba tolažba.

Sicer lahko zgolj ugibamo, vendar je ena od možnih razlag za tako nizko vrednost tega kazalnika tudi zmanjševanje pomena organiziranih oblik učenja na področjih splošnega, neformalnega učenja, kjer v znatni meri prevzema vlogo svetovni splet in njegova »vsevednost«.

Preglednica 1: Vključenost odraslih 25-64 v vse katerokoli obliko VŽU

Država/Leto	2014	2015	2016
EU28	10,8	10,7	10,8
Slovenija	12,1	11,9	11,6
Švedska	29,2	29,4	29,6

Vir: EUROSTAT

V preglednici 1 smo, poleg podatkov za povprečje EU28 in Slovenijo, dodali še podatke za Švedsko, ki je po tem kazalniku vodilna med vsemi.

V spodnji preglednici (preglednica 2) smo dodali še podatke o vrednosti tega kazalnika glede na starost in izobraženost:

Preglednica 2: Vključenost odraslih v katerokoli obliko VŽU glede na doseženo izobrazbo in starost (2016)

Država/Leto	IZOBRAZBA		STAROST	
	manj kot SŠ	terciarna	20-34 let	55-74 let
EU28	4.2	18.6	30.3	4.1
Slovenija	2.4	20.7	37.5	3.2
Švedska	6.2	38.6	41.6	15.8

⁵ ADS se snema štirikrat na leto. Vrednost kazalnika je izračunana kot povprečje vseh štirih merjenj.

⁶ Ciljna vrednost na ravni EU je 15%.

Vir: EUROSTAT

Ugotovimo lahko, da je, po pričakovanju, največja razlika med nami in povprečjem EU, kakor, seveda še v večji meri, v primerjavi s Švedsko, vključenost manj izobraženih in starejših.

2. drugi kazalnik, ki se, z enotno metodologijo v vseh državah EU, z uporabo ankete o izobraževanju odraslih (AES), meri na 3 do 5 let, meri vključenost odraslih v VŽU v dvanajstih mesecih pred snemanjem:

Stopnja udeležbe prebivalstva v starosti od 25 do 64 let v VŽU se bo s 36% v letu 2011 povečala na 45% v letu 2020.

Po podatkih EUROSTAT, objavljenih oktobra 2017, smo, razveseljivo, ciljno vrednost, postavljeno za leto 2020, dosegli že v letu 2016.

Anketa o izobraževanju odraslih (podatki EUROSTAT)

Udeležba odraslih v VŽU v dvanajstih mesecih pred anketiranjem:

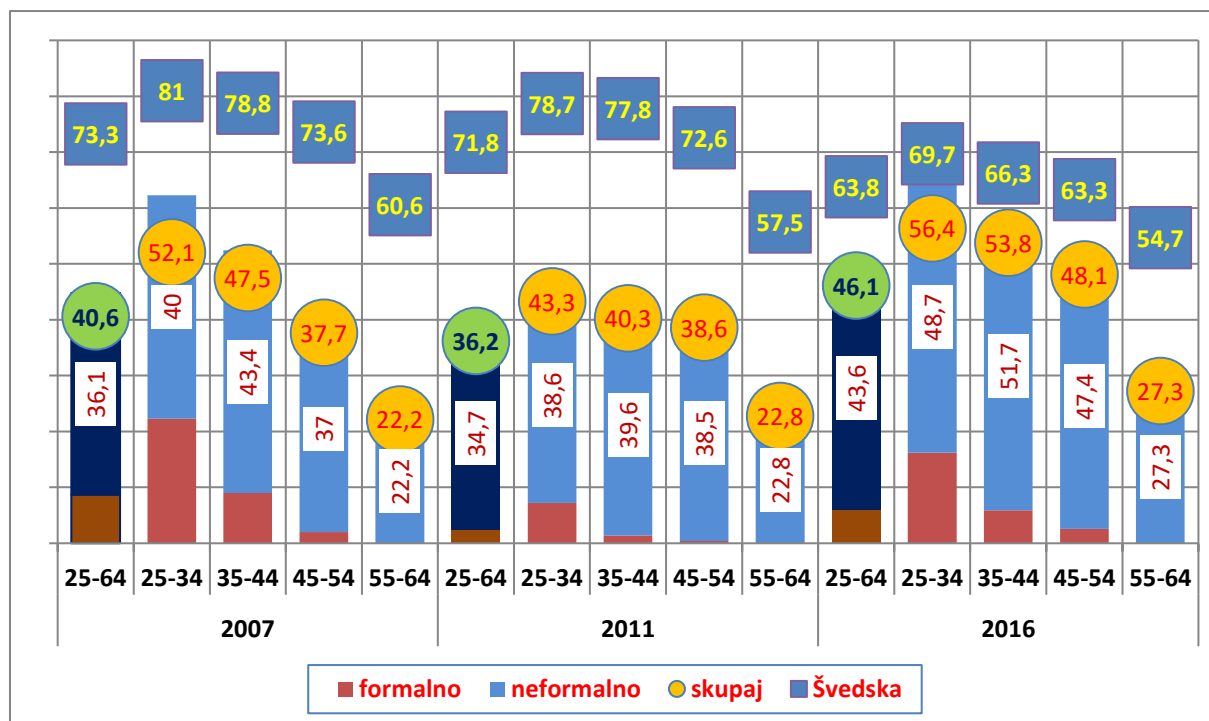
2007 (25-64 let): 40%;

2011 (25-64 let): 36%;

2016 (25-64 let): 46%;

Poglejmo si nekaj podrobnosti na spodnji sliki (slika 1):

Slika 1: Podatki o odraslih, vključenih v VŽU v zadnjih 12 mesecih pred izvedeno Anketo o izobraževanju odraslih



Vir: EUROSTAT, preračuni ACS

Na sliki 1 je prikazanih več podatkov.

- Vsak stolpec je razdeljen na dva dela: manjša vrednost prikazuje vključenost v formalno izobraževanje, večji v neformalno. Opazimo lahko, da je največji delež k velikemu povečanju skupne

vrednosti vključenosti v VŽU med letoma 2011 in 2016 prispevalo znatno povečanje neformalnega izobraževanja in/ali učenja v starostni skupini 25-34 let (za 10 odstotnih točk) in v starostni skupini 35-44 let (kar za 12 odstotnih točk).

- V rumenih krožcih je skupni podatek za obe obliki izobraževanja. Dejstvo, da je številka v krogu v nekaterih primerih manjša, kot je vrednost stolpca, je posledica tega, da so nekateri isti posamezniki v stolpcih šteti v obeh oblikah (vključeni so bili obenem tako v formalno kot neformalno izobraževanje).
- V modrih pravokotnikih so podatki za Švedsko, skupni za obe obliki izobraževanja, torej primerljivi s slovenskimi krožci. Vidimo, da nas sicer znatno prekašajo v vseh starostnih obdobjih, vendar je zelo razveseljivo, da smo se jim v letu 2016, glede na prejšnji dve merjenji, bistveno bolj približali.

3. tretji kazalnik smo si postavili sami in šteje vključitve v programe splošnega izobraževanja, brez programov usposabljanja za potrebe dela, zakonsko opredeljenih usposabljanj in voznških šol.

Delež odraslih v starosti od 25 do 64 let, vključenih v splošno izobraževanje, se bo s 5% v letu 2011 povečal na 8% v letu 2020.

Pri tem kazalniku se soočamo s težavami pri pridobivanju ustreznih podatkov. SURS ne objavlja več razčlenjenih podatkov o nadaljnjem izobraževanju, zato predstavljeni podatki niso v popolnosti zanesljivi. Sodimo pa, da je sklep, ki smo ga iz podatkov izpeljali, za potrebe tega prikaza, verodostojen.

V spodnji preglednici (preglednica 3) smo iz podatkov, ki smo jih pridobili s strani SURS, izpeljali vrednost kazalnika, ki je celo višja od zastavljenega cilja:

Preglednica 3: Vključenost v programe splošnega, neformalnega izobraževanja in učenja (šolsko leto 2014/2015)

Programi, ki niso javno veljavni		Javnoveljavni programi (brez voznških šol)	Jezikovni programi	Skupaj	Prebivalci 25-64 (2015)	Delež udeležencev med prebivalci 25-64 (v %)
Izvajalci	Udeleženci	Udeleženci	Udeleženci			
Ljudske univerze	29.820	15.617	28.827			
Drugi	78.158					
Skupaj	107.978	15.617	28.827	152.422	1.182.460	12,9

Vir: SURS, preračuni ACS

Posebno mesto med programi splošnega, neformalnega izobraževanja zavzemajo javnoveljavni programi, ki jih potrjuje Strokovni svet za izobraževanje odraslih pri MIZŠ. Ti so v zgornji preglednici 3 sicer že zajeti, vendar jih zaradi posebnega pomena predstavljamo še posebej.

Preglednica 4: Javnoveljavni izobraževalni programi, ki ne dajejo izobrazbe

Šolsko leto		2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Vrsta Izvajalcev	Št. izvajalcev	Število udeležencev			
srednje šole	4	104	230	30	138
ljudske univerze	25	3.381	3.898	2.936	3.235
zasebne organizacije	5	87	167	0	147
SKUPAJ	34	3.572	4.295	2.966	3.520

Vir: CEUVIZ

2.2. Stopnja dosežene izobrazbe:

Osnovna šola:

Delež prebivalstva, starejšega od 15 let, z nedokončano osnovno šolo, se bo s 4,4% v letu 2011 zmanjšal na 2,2% v letu 2020, oziroma prepolovil.

Po podatkih SURS se delež odraslih, starejših od 15 let, ki nimajo dokončane osnovne šole, vztrajno zmanjšuje. V letu 2016 tako beležimo vrednost tega kazalnika 3,4%, kar je videti sicer še daleč od zastavljenega cilja (2,2% v letu 2020), vendar smo lahko, če upoštevamo generacijski premik, vseeno optimistični. To kaže tudi dodani podatek za starostno skupino 15-64, kjer je ta ciljna vrednost že znatno presežena:

Delež prebivalcev z nedokončano osnovno šolo:

(15+) 2014: 3,7%; 2015: 3,6%; 2016: **3,4%**

(15-64) 2014: 1,7%; 2015: 1,6%; 2016: **1,5%**

Preglednica 5: Vpisani v program OŠO

Šolsko leto		2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Število izvajalcev (LU)	29	1.108	1.064	1.142	1.143

Vir: CEUVIZ

Srednja šola:

Delež odraslih, starih od 25 do 64 let, z dokončano najmanj srednjo strokovno izobrazbo, se bo s 57% v letu 2011 povečal na 63% v letu 2020.

Kazalnik o deležu odraslih z dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo smo si sami oblikovali. Na podlagi številnih študij je namreč obveljalo, da predstavlja dokončana štiriletna srednješolska izobrazba tisti mejnik, nad katerim se tako zavest o potrebnosti nadaljnega izobraževanja in/ali učenja, kakor tudi zavedanje danih možnosti in poti za vključevanje v tovrstne aktivnosti povečajo do tiste mere, ko zunanje spodbude niso več nujno potrebne.

Po podatkih SURS je izobraženost slovenske populacije, merjena z dokončano izobrazbeno stopnjo, na zadovoljivi ravni. Zaradi zelo visoke stopnje deleža vpisanih se bo ta vrednost v bodoče še povečevala.

Delež prebivalcev z dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo:

(25-64) 2014: **57,3%**; 2015: **58,4%**; 2016: **59,7%**;

Dodali smo še podatek za starostno skupino, ki bo leta 2020, na katero je naravnana ciljna vrednost, spadala v opredeljeno skupino:

(21-60) 2014: **60,7%**; 2015: **62%**; 2016: **63,2%**;

Preglednica 6: Odrasli, vpisani v srednješolske programe

Šolsko leto		2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Vrsta Izvajalcev	Število izvajalcev	Število vpisanih			
srednje šole	79	14.769	13.946	13.987	13.870
ljudske univerze	29	4.367	4.488	3.559	3.031
zasebne organizacije	16	2.952	2.939	3.352	3.123
SKUPAJ	124	22.088	21.373	20.898	20.024

Vir: CEUVIZ

Terciarna izobrazba:

Spodbujanje in sofinanciranje vpisa na višješolske programe strokovnega izobraževanja bo pripomoglo k doseganju cilja EU, to je, da bo imelo do leta 2020 40% odraslih med 30. in 34. letom starosti dokončano terciarno izobrazbo.

ReNPIO se, kar s tiče terciarnega izobraževanja, ukvarja samo s spremljanjem in spodbujanjem višjega strokovnega izobraževanja, ki je tudi v pristojnosti Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih.

Preglednica 7: Vpisani v višješolske programe

Šolsko leto	2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017	
Vrsta izvajalcev	Št.zavodov	Vpisani	Št.zavodov	Vpisani	Št.zavodov	Vpisani	Št.zavodov	Vpisani
javni	26	10.269	27	8.739	29	10.193	29	9.512
zasebni	22	2.934	21	2.724	20	2.466	20	2.716
SKUPAJ	48	13.203	48	11.463	49	12.659	49	12.228

Vir: MIZŠ

Med ciljne vrednosti smo, skladno s ciljno vrednostjo, opredeljeno na ravni EU, uvrstili tudi delež odraslih, starih med 30 in 34 let, ki imajo dokončano terciarno izobrazbo: ta naj bi do leta 2020 dosegel vrednost 40%.⁷

Po podatkih EUROSTAT smo že v letu 2016 znatno presegli ciljno vrednost, postavljeno za leto 2020. Ta podatek temelji na Anketi o delovni sili in je tako primerljiv z ostalimi državami. V preglednici (preglednica 8) pa smo dodali še podatek, ki ga objavlja SURS in temelji na t.i. administrativnih podatkih, torej »trših« in zato bolj verodostojnih. Po teh podatkih je delež nekoliko manjši, vendar bo, glede na velik vpis v programe terciarnega izobraževanja, do leta 2020 po vsej verjetnosti dosegel želeno vrednost.

Preglednica 8: Delež odraslih, starih 30-34 let, z dokončano terciarno izobrazbo

Vir (spol)/Leto	2014	2015	2016
EUROSTAT	41,0	43,4	44,2
moški	30,0	32,0	33,6
ženske	53,6	56,4	55,3
SURS	35,9	36,9	37,7
moški	25,3	25,9	26,6
ženske	47,6	48,9	50,0

Vir: EUROSTAT, SURS

3. Financiranje ReNPIO 2013-2020 v letih 2014, 2015 in 2016

⁷ To je tudi ciljna vrednost, postavljena na ravni EU.

V preglednici 9 so navedeni zneski financiranja izobraževanja odraslih po posameznih ministrstvih, kot so jih objavili v svojih letnih poročilih, ki so jih posredovali MIZŠ za pripravo skupne, zbirne objave.

Kot prvo značilnost lahko opazimo, da se je število sodelujočih ministrstev iz leta v leto povečevalo (nekatera ministrstva so se v tem času tudi preimenovala). Tako je število iz šestih, omenjenih v ReNPIO, naraslo na devet v letu 2016.

V preglednico 9 smo vključili podatke tako o višini načrtovanih sredstev, kakor tudi podatke o realizaciji, z izračunanimi indeksi.

Iz podatkov lahko razberemo precejšnja odstopanja med načrtovanimi in realiziranimi sredstvi v posameznih letih. Največja odstopanja, tako med posameznimi leti, kakor tudi pri stopnji realizacije načrtovanih sredstev, so posledica nejasnosti in velikih zamikov pri začetku črpanja sredstev iz finančne perspektive ESS 2014-2020, ki se je zamaknilo ponekod tudi za dve leti.

Zaradi tega se je znatno spreminjala tudi skupna vsota sredstev, prikazana v zadnji vrstici, ki kaže, da se je obseg sredstev med realizacijo leta 2014 in realizacijo 2016 zmanjšal kar za 17 mio eur, ali skoraj za tretjino.

Preglednica 9: Financiranje, objavljeno v Poročilih o uresničevanju ReNPIO za leta 2014, 2015 in 2016

Leto	2014 (LPIO)	Realizacija	Indeks	2015 (LPIO)	Realizacija	Indeks	2016 (LPIO)	Realizacija	Indeks	Skupaj (indeks)
MIZŠ	8.812.382	7.966.393	90,4	7.360.658	7.242.887	98,4	9.659.900	9.436.921	97,7	95,4
MDDSZ	18.444.721	23.590.798	127,9	16.783.846	20.224.535	120,5	10.034.429	6.058.268	60,4	110,2
MKGP	8.416.410	8.374.328	99,5	8.328.264	8.653.066	103,9	10.115.413	8.438.758	83,4	94,8
MZ	10.532.206	10.532.206	100	10.532.206	10.532.206	100	10.532.206	10.844.242	103	101,0
MK	5.083.913	4.489.095	88,3	2.011.773	2.400.045	119,3	1.785.754	1.351.718	75,7	92,8
MNZ	82.789	82.208	99,3	-	-	-	570.000	910.649	159,8	152,1
MOP	40.000	79.000	197,5	104.706	192.555	183,9	110.000	112.808	102,5	150,9
MJU	-	-	-	56.762	56.932	100,3	1.555.000	1.528.182	98,3	98,3
MP	-	-	-	-	-	-	124.250	78.122	62,7	62,9
Skupaj	51.412.421	55.114.028	107,2	45.178.215	49.302.226	109,1	44.487.202	38.759.668	87,1	101,5

Vir: Poročila o uresničevanju LPIO 2014, 2015, 2016 (pripravlja in objavlja MIZŠ)

Ta zaskrbljujoč podatek lahko omilimo s podatkom iz sprejetih LPIO za leti 2017 in 2018 (kljub temu, da nista predmet te analize).

Preglednica 10: Podatki o financiranju za leti 2017 in 2018, povzeti iz sprejetih LPIO

Ministrstvo	2017 (LPIO)	Indeks na realizacijo 2016	2018 (LPIO)	Indeks na sprejeti LPIO 2017
MIZŠ	21.463.211	227,4	23.566.879	109,8
MDDSZ	24.298.523	401,1	32.447.891	133,5
MKGP	10.699.611	126,8	10.925.250	102,1
MZ	10.428.008	96,2	10.428.008	100,0
MK	2.236.988	165,5	2.510.670	112,2
MNZ	570.000	62,6	793.000	139,1
MOP	160.000	141,8	170.376	106,5
MJU	1.800.000	117,8	1.700.000	94,4
MP	135.000,00	172,8	186.878	138,4
Skupaj	71.791.341	185,2	82.728.953	115,2

Vir: LPIO za leti 2017 in 2018 (MIZŠ)

Pri analiziranju realizacije ReNPIO 2004-2010 smo velikokrat opozarjali na spremenjena razmerja med obsegom financiranja I. in II. Prednostnega področja ter podpornih dejavnosti na eni strani in III.⁸ Prednostnega področja na drugi. Zaradi zelo pereče visokega deleža brezposelnih je bilo prednostno obravnavanje programov za povečevanje zaposljivosti nekako razumljivo, saj je bil tak pristop prevladujoč tudi v ostalih državah.

Poglejmo, kako so bila sredstva med posameznimi prednostnimi področji razdeljena v opisovanih treh letih.

Preglednica 11: Financiranje LPIO po prednostnih področjih, v letih 2014, 2015 in 2016

Področje/Leto	2014 (LPIO)	Realizacija	Indeks	2015 (LPIO)	Realizacija	Indeks	2016 (LPIO)	Realizacija	Indeks
I. Prednostno področje	13.218.102	13.212.004	99,9	15.698.960	15.293.157	97,4	18.113.095	17.096.126	94,4
II. Prednostno področje	1.890.000	1.772.226	93,8	1.806.644	1.767.333	97,8	1.832.726	1.853.345	101,1
III. Prednostno področje	31.840.187	35.925.297	112,8	23.480.231	28.364.444	120,8	16.262.700	13.770.465	84,7
Podporne dejavnosti	4.452.724	4.204.501	94,4	4.194.021	3.877.292	92,4	8.278.681	6.039.732	73,0
Skupaj	51.401.013	55.114.028	107,2	45.179.856	49.302.226	109,1	44.487.202	38.759.668	87,1

Vir: Poročila o realizaciji LPIO, za leta 2014, 2015 in 2016 (MIZŠ)

⁸ Glej na primer Analizo uresničevanja ReNPIO 2005-2010 (gradivo ACS)

Na prvi pogled je najbolj opazno zmanjšanje sredstev prav za programe za povečevanje zaposljivosti, ki so bili v prejšnji letih deležni največje podpore. Vendar je treba pri tem upoštevati dve dejstvi: (1) prikazani so zgolj indeksi glede na realizacijo planiranih sredstev, kar pomeni, da osnovnih razmerij med področji, ki so se pri uresničevanju ReNPIO 2004-2010 bistveno spremenila glede na opredeljena na začetku, ne presojamo (na primer, sredstva, namenjena formalnemu izobraževanju so skoraj samo tista, ki so namenjena osnovni šoli za odrasle, čeprav je bilo predvideno, da bo omogočeno sofinanciranje srednješolskega izobraževanja odraslih) in (2) realizacija za leto 2016 je nekoliko zavajajoča, saj so se manjkajoča sredstva, zaradi zamika pri začetku črpanja sredstev ESS, prenesla v naslednje leto. Podatki o izvedenih programih in udeležencih

3.1. Podatki, zbrani v Aplikaciji ReNPIO

Izvajalci programov in podpornih dejavnosti, ki jih financira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), so dolžni o izvedbah poročati financierju z izpolnjevanjem temu namenjenih spletnih obrazcev. Posebna aplikacija, razvita v ta namen, omogoča skrbnikom sproten analitični vpogled v podrobnosti izvedenih programov, o značilnostih udeležencev in o porabljenih finančnih sredstvih.

V pričujočem pregledu se bomo osredotočili predvsem na značilnosti udeležencev, ki so se v letih 2014, 2015 in 2016 udeležili katerega od programov oziroma dejavnosti, na njihovo starostno in izobrazbeno sestavi ter po spolu in statusu. Pri programih oziroma podpornih dejavnostih, kjer je bilo to mogoče, bomo predstavili tudi nekaj podatkov o izvajalcih in vsebini programov, pri vseh pa tudi finančni razrez in deleže sofinanciranja sodelujočih deležnikov.

Aplikacija ReNPIO je za to obdobje beležila podatke o:

1. Javnem razpisu za programe splošnega neformalnega IO od 2012 do 2014;
2. SSU – Središčih za samostojno učenje;
3. BZ – Borzah znanja;
4. UTŽO – Univerzah za tretje življenjsko obdobje;
5. ŠK – Študijskih krožkih;
6. MIC – Programih, ki so jih za brezposelne izvajali MIC;
7. ISIO - Svetovalni dejavnosti;
8. TVU – Tednu vseživljenjskega učenja.

4.1.1. Skupna preglednica

Preglednica 12: SKUPNA PREGLEDNICA

Leto	2014			2015			2016		
Program ali dejavnost	Izvajalci	Udeleženci	Financiranje MIZŠ (eur)	Izvajalci	Udeleženci	Financiranje MIZŠ (eur)	Izvajalci	Udeleženci	Financiranje MIZŠ (eur)
SSU – Središča za samostojno učenje	36	8.006	722.859	36	8.162	703.357	38	8.723	702.902
BZ – Borze znanja	4	1.040	103.233	4	1.087	92.814	4	1.247	92.814
UTŽO – Univerze za tretje življenjsko obdobje	45	7.369	67.870	48	8.640	66.532	45	10.932	54.105
ŠK – Študijski krožki	84	2.457	240.998	87	2.507	225.897	95	2.617	229.526
Informiranje in svetovanje, zlasti za brezposelne	34	18.863	627.666	34	18.292	746.995	33	16.614	536.538

MIC+LU - Programi za brezposelne	20	1.205	1.008.151	20	1.137	928.475	49	1.874	1.391.730
TVU Koordinacija	45	290.582	80.267	40	240.025	73.867	37	185.845	71.967
SKUPAJ		329.522	2.851.044		279.850	2.837.937		225.978	3.079.582

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Iz preglednice 12 lahko razberemo, da se je število udeležencev pri večini programov povečevalo, razen pri programu, ki zaradi same množične zasnove zajema največje število udeležencev (TVU), in pri svetovanju za brezposelne, kjer je nekoliko manjšemu številu udeležencev v letu 2016 botrovalo zmanjšanje obsega finančnih sredstev.

4.1.2. Javni razpis za programe splošnega neformalnega IO od 2012 do 2014

Kakor je razvidno že iz naslova javnega razpisa, so se programi izvajali tri leta, 2012, 2013 in 2014. Glede na to, da naša analiza zajema obdobje 2014-2016, bomo predstavili podatke samo za leto 2014.

Programi so bili razdeljeni po 8 temeljnih zmožnostih, opredeljenih na ravni EU:

- 1 sporazumevanje v maternem jeziku
- 2 sporazumevanje v tujih jezikih
- 3 matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji
- 4 digitalna pismenost
- 5 učenje učenja
- 6 socialne in državljanske kompetence
- 7 samoiniciativnost in podjetnost
- 8 kulturna zavest in izražanje

Iz poročil, ki so jih izvajalci vnesli v Aplikacijo ReNPIO, lahko izluščimo osnovne podatke o izvedenih programih:

Programe je izvajalo **24 izvajalcev** – 19 ljudskih univerz, 1 razvojna agencija in 4 zasebne organizacije.

Preglednica 13: Programi splošnega neformalnega izobraževanja odraslih 2012 do 2014 (Javni razpis)

Zap. številka	Temeljna zmožnost	Število programov	Število udeležencev	Delež žensk	Delež udeležencev z dokončano manj kot 4 letno SŠ
1	sporazumevanje v slovenskem jeziku	10	131	74	56,5
2	sporazumevanje v tujih jezikih	26	418	70	15,9
3	matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji	2	35	54	11,4
4	digitalna pismenost	26	377	63	33,2
5	učenje učenja	10	147	71	27,2
6	socialne in državljanske kompetence	20	300	78	32,7
7	samoiniciativnost in podjetnost	12	186	62	26,9
8	kulturna zavest in izražanje	11	160	80	30,2
SKUPAJ		117	1754	70	28,9

Vir: Aplikacija ReNPIO;

Podatki o financiranju programov v poročilih izvajalcev niso zajeti.⁹

⁹Očitno vsi izvajalci o izvedenih programih niso poročali v Aplikacijo ReNPIO, saj je v Poročilu o uresničevanju LPIO za leto 2014 zapisano, da je bilo v 185 programih vključenih 2.527 odraslih, izvajalcev pa je bilo 35.

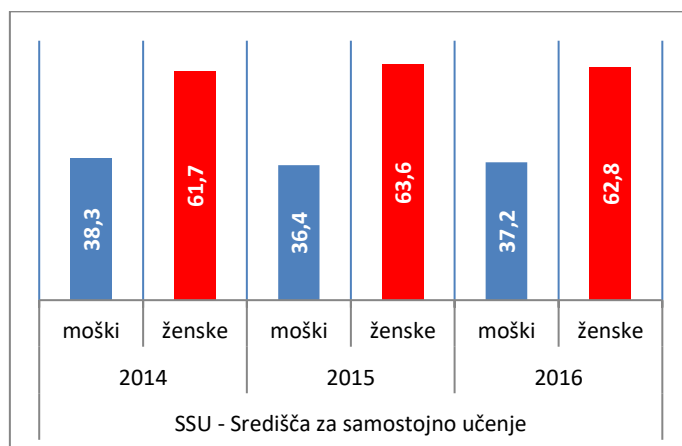
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Marko_Siska/1015/Porocilo_LPIO_2014_-_29.6.2015_-_lektorirano.doc

4.1.3. Središča za samostojno učenje (SSU)

Zelo razvejana in dobro utečena oblika podporne dejavnosti, namenjene odraslim prebivalcem je svetovanje pri samostojnem učenju. Mreža SSU se v svojih dolгих letih delovanja približuje številki 40 in pokriva celoten prostor Slovenije.

N spodnji sliki prikazujemo osnovne podatke o delovanju celotne mreže.

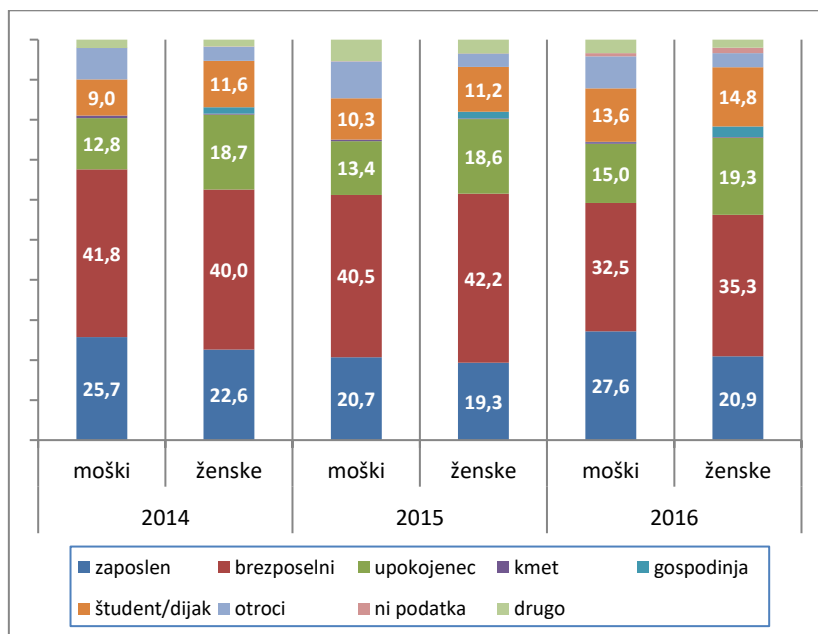
Slika 2: SSU udeleženci po spolu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Na Sliki 2 vidimo, da med udeleženci prevladujejo ženske, ki jih je skoraj dve tretjini.

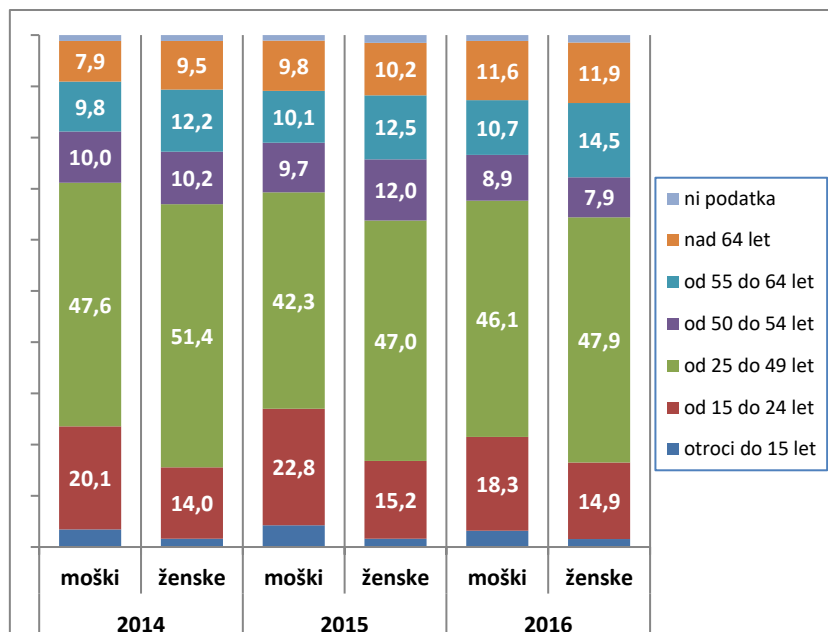
Slika 3: SSU udeleženci po zaposlitvenem statusu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Glede na zaposlitveni status se udeleženci ne razlikujejo bistveno glede na spol. Največji delež med udeleženci, tako pri ženskah, kot pri moških, predstavljajo brezposelni, na drugem in tretjem mestu pa so skoraj izenačeni zaposleni in upokojeneci. Precejšen delež predstavljajo tudi študentje/dijaki.

Slika 4: SSU udeleženci po starosti

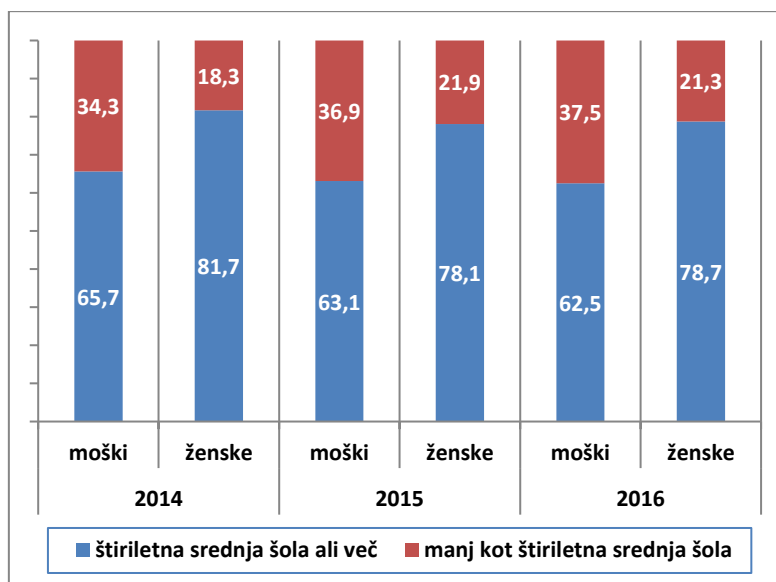


Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Po starosti se udeleženci v starostnih razredih 15-24 let (študentje/dijaki) nad 55 let (upokojenci), razvrščajo v skladu s svojim zaposlitvenem statusom, najštevilčnejši starostni razred (25-49 let), pa predstavljajo zaposleni in brezposelni.

Glede na veliko število različnih stopenj izobrazbe, bomo skušali značilnosti udeležencev prikazati bolj pregledno z razvrstitvijo v samo dva razreda: manj kot štiriletna srednješolska izobrazba in najmanj dokončana ta izobrazbena stopnja (podrobnejši prikaz udeležencev glede na dokončano izobrazbo je v Prilogi).

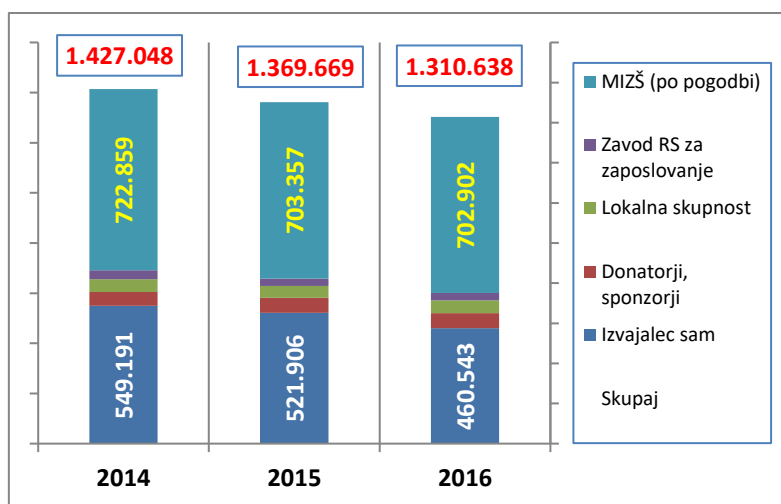
Slika 5: SSU udeleženci glede na dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Glede na našo opredelitev ranljivih ciljnih skupin (glede na izobrazbo) lahko ugotovimo, da je med udeleženci SSU ranljivih zgolj okrog ene četrtine. Pri moških je ta delež sicer občutno večji.

Slika 6: SSU finance



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Pri pregledu financ je najpomembnejši delež MIZŠ in sodelovanje lokalnih skupnosti, saj je prikazovanje lastnega deleža financiranja s strani izvajalcev v mnogočem nerealno.

4.1.4. Borze znanja (BZ)

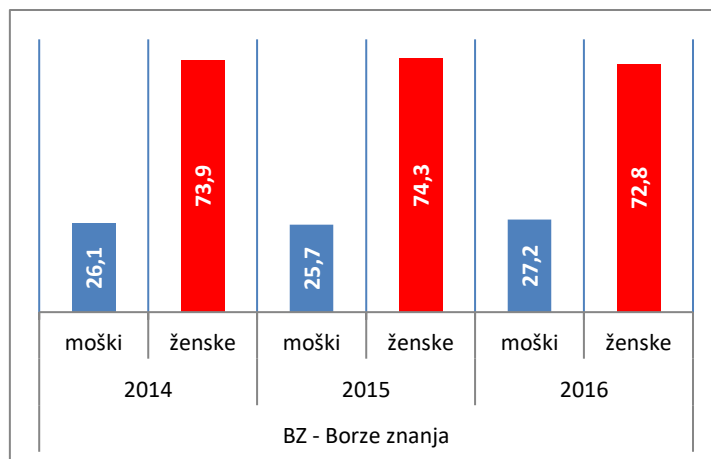
Glede Borz znanja se že dalj časa izmenjujejo različna mnenja tako o smiselnosti javnega financiranja take oblike izmenjave ponudb in povpraševanja po znanju, kot o utemeljenosti financiranja zgolj štirih borz (Ljubljana, Maribor, Izola in Novo mesto) glede na to, da delujejo tudi še v okviru nekaterih drugih javnih zavodov (Žalec, Celje).

V analitičnih podlagah za prenovu Borz znanja (BZ), ki so bile izdelane v letu 2014¹⁰, so avtorji kljub ugotovljenim nekaterim pomanjkljivostim sklenili, da je nadaljnji obstoj BZ, zaradi nespornih pozitivnih učinkov, ki jih izmenjave znanj in spretnosti porajajo, še vedno upravičen. Posredovanje ali predstavitev znanj več zainteresiranim udeležencem hkrati, v skupini, kar je pogosta oblika delovanja obstoječih BZ, sicer ni oblika, ki je bila ob snovanju BZ prvotno zamišljena, vendar ima nesporne pozitivne učinke.

V novi nalogi, namenjeni prenovi BZ, ki poteka, bodo gotovo predlagane posodobitve zasnove, ki bodo sledile tudi sodobnemu razvoju možnosti sporazumevanja in izmenjave podatkov, ki jih v času nastanka sedanje oblike delovanja še ni bilo.

Slika 7: BZ udeleženci po spolu

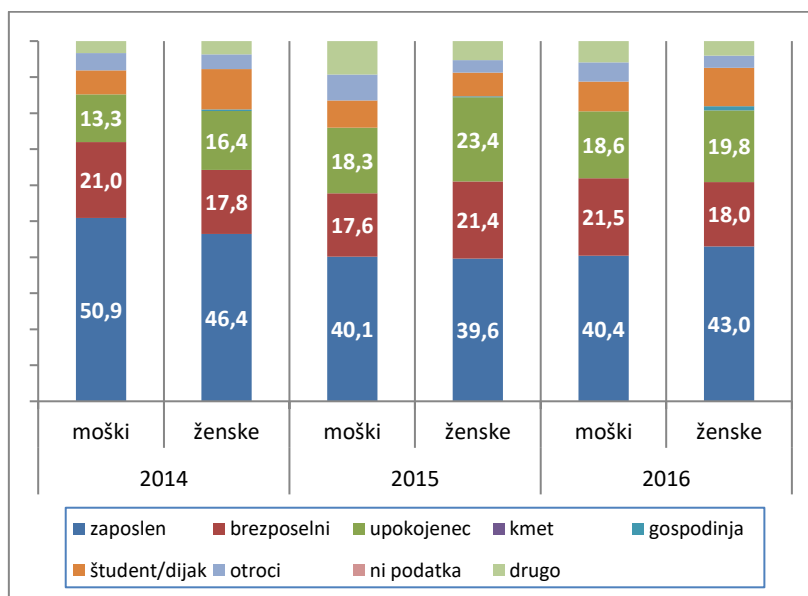
¹⁰ http://arhiv.acs.si/porocila/Analitice_podlage_za_posodobitev_modela_SSU_in_modela_BZ.pdf



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Na sliki 7 vidimo, da tudi pri uporabi BZ, tako kot pri domala vseh izobraževalnih aktivnostih odraslih, prevladujejo ženske, ki jih je bed uporabniki okrog tri četrtine.

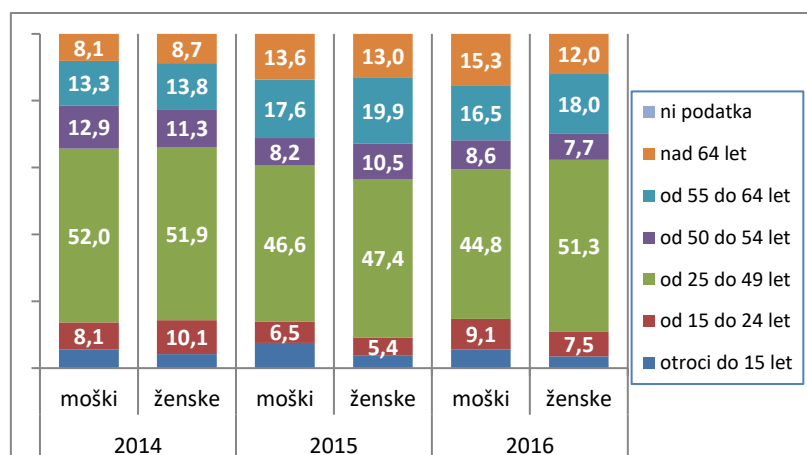
Slika 8: BZ udeleženci po zaposlitvenem statusu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Po zaposlitvenem položaju (slika 8) prevladujejo, tako pri moških, kot pri ženskah, zaposleni, čeprav njihov delež med posameznimi leti nekoliko niha. Prav tako niha tudi delež brezposelnih in upokojencev, čeprav se vsak od njiju razmeroma stabilno vrti okrog ene petine. Nekaj manj uporabnikov je med študenti oziroma dijaki.

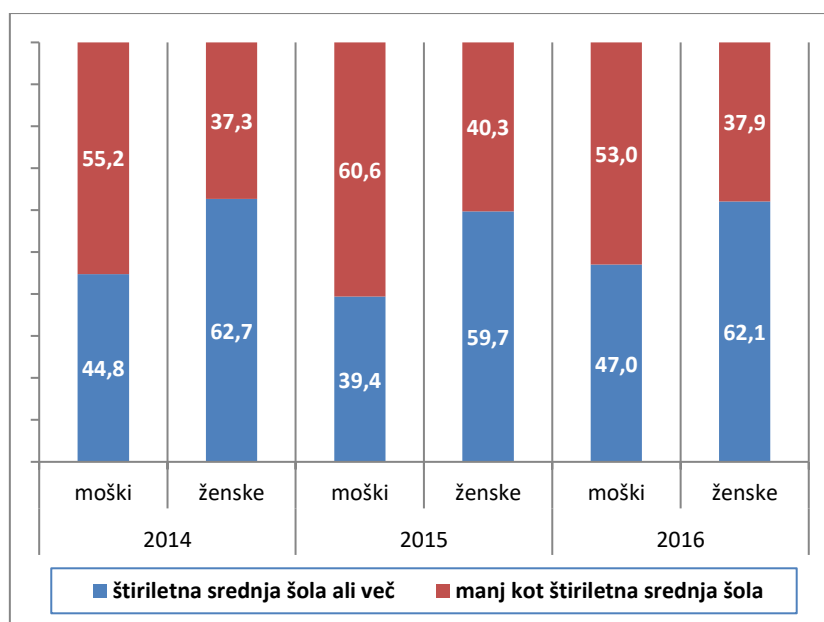
Slika 9: BZ udeleženci po starosti



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Po starosti (slika 9) deleži sledijo zaposlitvenemu statusu: največ uporabnikov je v starostnem razponu 25-49 let. Če dodamo še starostno kategorijo 50-54 pokrijemo zaposlene in brezposelne, uporabniki, stari nad 55 let pa sovpadajo z deležem upokoencev.

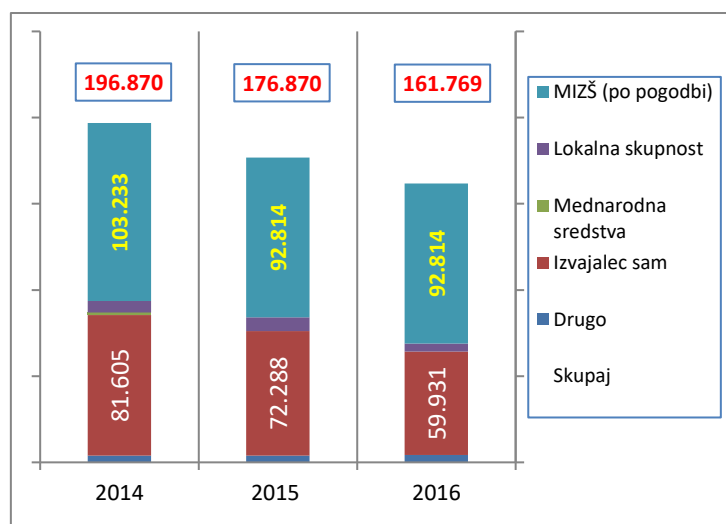
Slika 10: BZ udeleženci glede na dokončano štiriletno srednjo šolo



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Glede izobrazbe (slika 10), kjer prikazujemo samo dve kategoriji (manj in več kot štiriletna srednja šola) pa je zanimivo, da je med moškimi udeleženci več kot polovica takih, ki imajo dokončano manj kot štiriletno srednjo šolo, pri ženskah pa so udeleženske precej bolj izobražene.

Slika 11: BZ financiranje



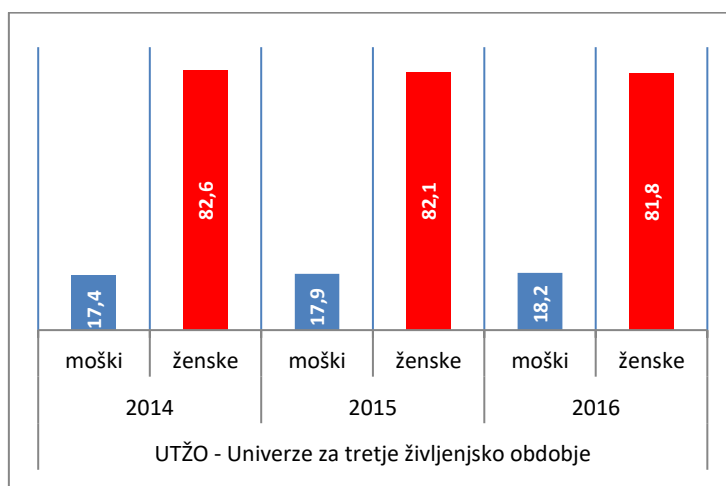
Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Tudi v tem primeru je bistveni podatek financiranje s strani MIZŠ. Opazimo, da se je obseg v opazovanih treh letih kar znatno zmanjšal. Pri tem velja omeniti, da igra med štirimi financiranimi borzami ena vlogo koordinatorice, ki zato prejema tudi posebna finančna sredstva.

4.1.5. UTŽO – Univerza za tretje življenjsko obdobje

Univerza za tretje življenjsko obdobje je društvo, ki za svoje delovanje ni javno financirano, saj se v prvi vrsti vzdržuje s prispevki udeležencev programov, ki jih izvaja. Ker pa izvaja tudi programe, ki so opredeljeni na javnih razpisih, lahko s prijavo na take razpise pridobiva tudi javna sredstva. Zaradi tega jih, kljub posebnostim, predstavljamo tudi v naši analizi, na enak način kot ostale izvajalce programov in dejavnosti.

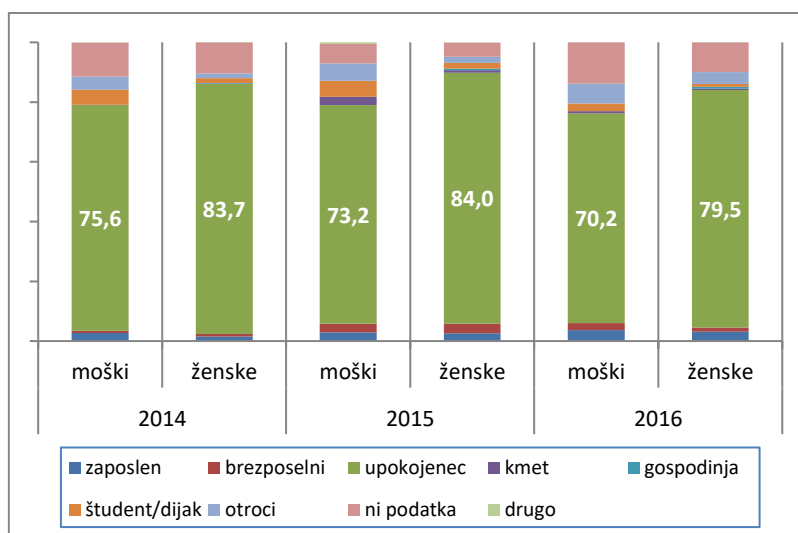
Slika 12: UTŽO udeleženci po spolu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Tudi v primeru UTŽO med udeleženci še v bolj prepričljivi večini prevladujejo ženske (slika 12). Glede na to, da gre za specifično populacijo upokojencev, je tako majhen delež moški lahko tudi problematičen, saj lahko kaže na prevladujočo učno neaktivnost starejših moških.

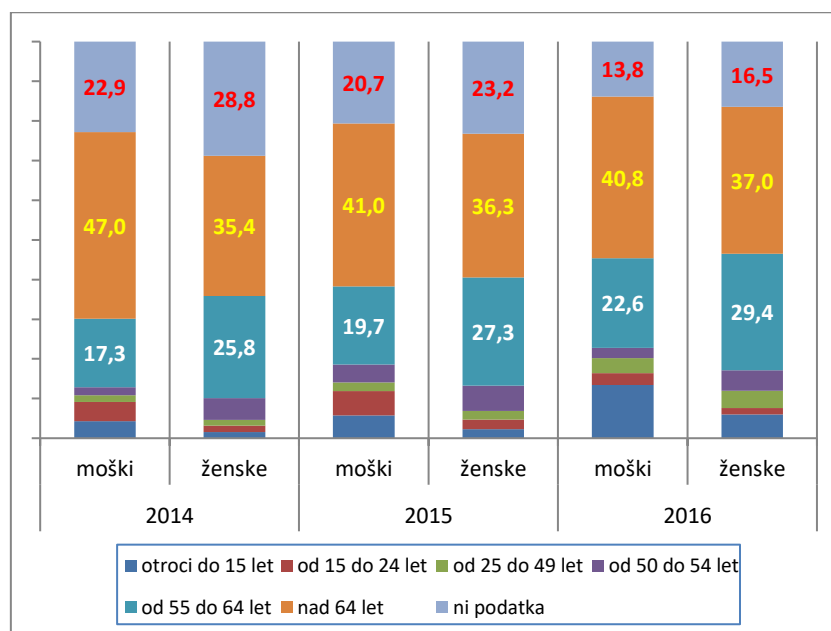
Slika 13: UTŽO udeleženci po zaposlitvenem statusu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Glede zaposlitvenega položaja je prevlada upokojencev, glede na samo zasnovo UTŽO razumljiva. Opazno zmanjševanje njihovega deleža pri obeh spolih v opisovanih treh letih, bi lahko pomenilo, da zanimivost ponujenih programov privablja tudi ostale prebivalce, vendar tega ne moremo brez zadržkov trditi, saj gre večina zmanjšane deleža upokojencev na račun kategorije »ni podatka«, ki pa lahko pomeni zgolj bolj površno vodenje evidenc o udeležencih.

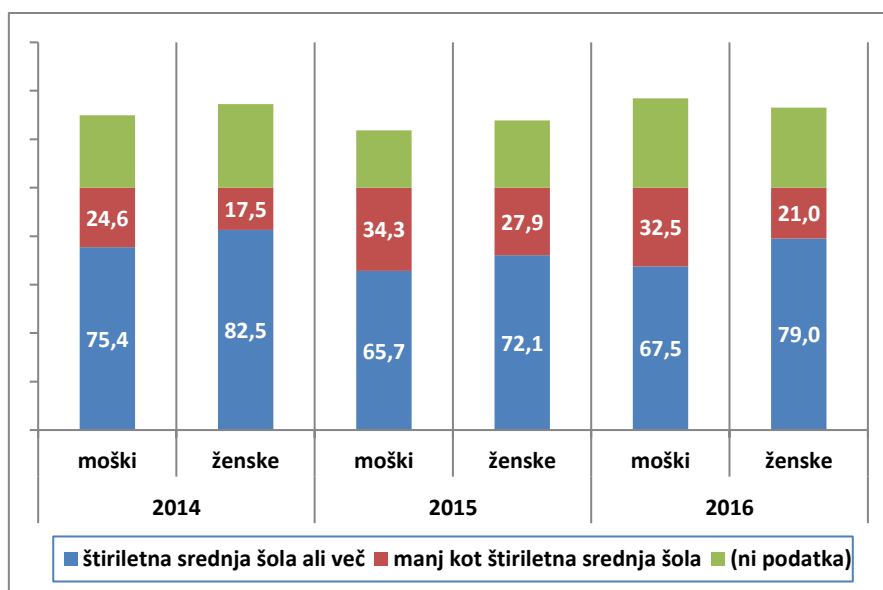
Slika 14: UTŽO udeleženci po starosti



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Tudi pri vodenju podatkov o starosti (slika 14), izvajalci niso prav posebej dosledni, saj je delež neznanih v tem primeru še večji kot sicer (ni podatka). Sicer so podatki o starosti pričakovani, razen v nekaterih primerih nekoliko velikega deleža otrok.

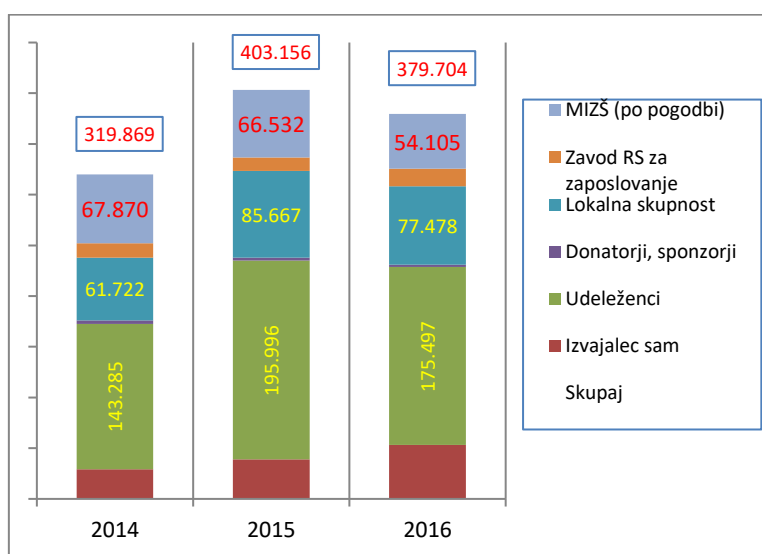
Slika 15: UTŽO udeleženci glede na dokončano štiriletno srednjo šolo



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Glede izobrazbe je predstavljena slika nekoliko drugačna od prejšnjih, saj je velik delež poročevalcev pustilo to rubriko prazno (zeleni, zgornji del stolpca). Med tistimi udeleženci, pri katerih je stopnja izobrazbe zabeležena, pa tudi v tem primeru prevladujejo bolj izobraženi.

Slika 16: UŽO financiranje



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Pri financiranju UŽO (slika 16) lahko razberemo, da izvedbo programov večinoma financirajo udeleženci sami. Delež sofinanciranja s strani MIZŠ je bil v letu 2016 okrog 15%, kar je nekoliko manjši delež v primerjavi z letom 2014, ko je bil dobrih 20%.

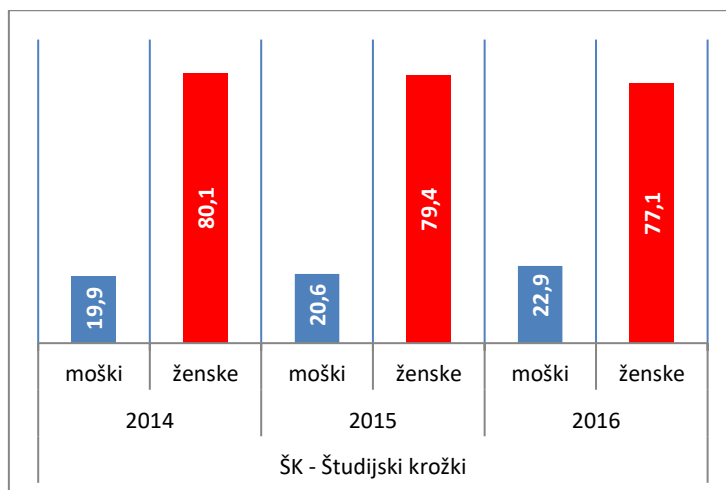
4.1.6. ŠK Študijski krožki

Preglednica 14: Osnovni podatki skupaj

	2014	2015	2016
Število izvajalcev	84	87	95
Število krožkov	236	250	268
Število mentorjev (moški)	111 (9 moških)	108 (12 moških)	105 (15 moških)
Število udeležencev	2.457	2.507	2.617

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

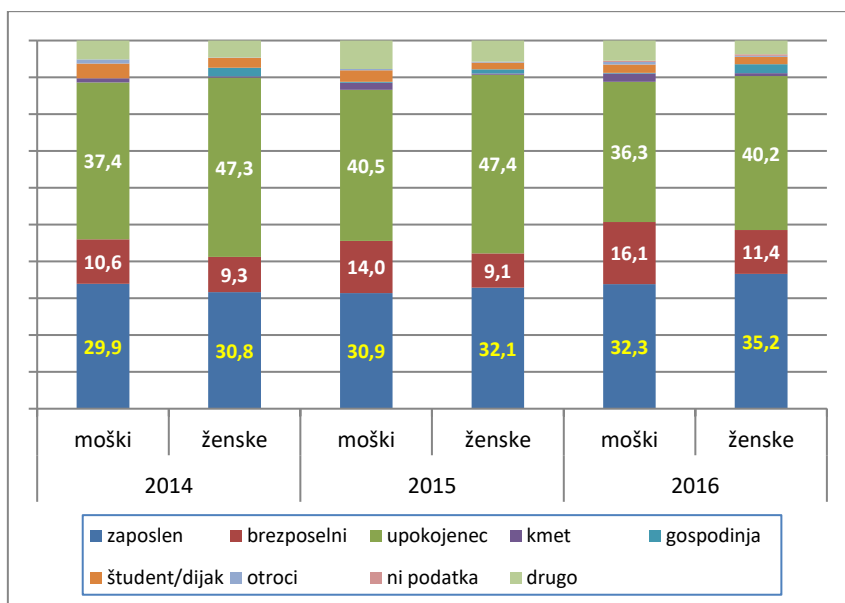
Slika 17: ŠK udeleženci po spolu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Tudi med udeleženci študijskih krožkov prevladujejo ženske, več kot tri četrtine jih je.

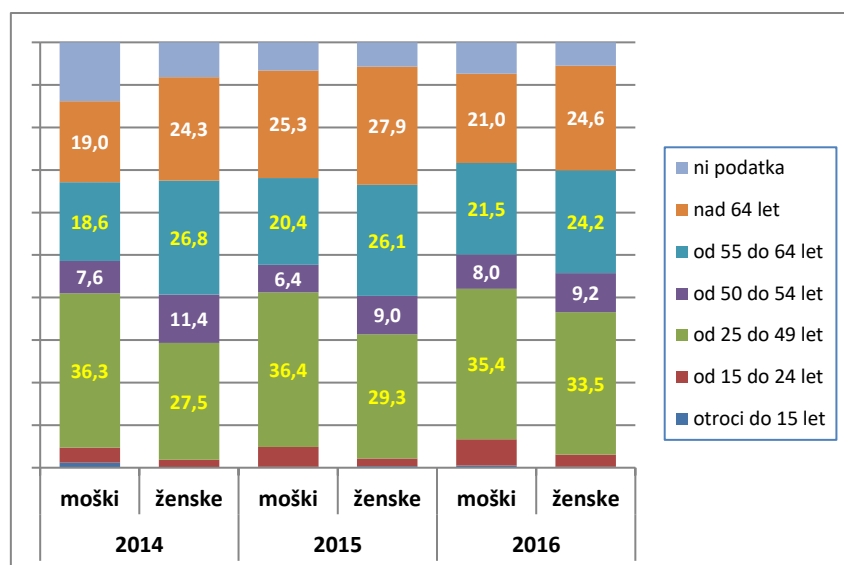
Slika 18: ŠK udeleženci po zaposlitvenem statusu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Po zaposlitvenem statusu je med udeleženci študijskih krožkov, tako med moškimi kot ženskami največ upokojencev, sledijo zaposleni.

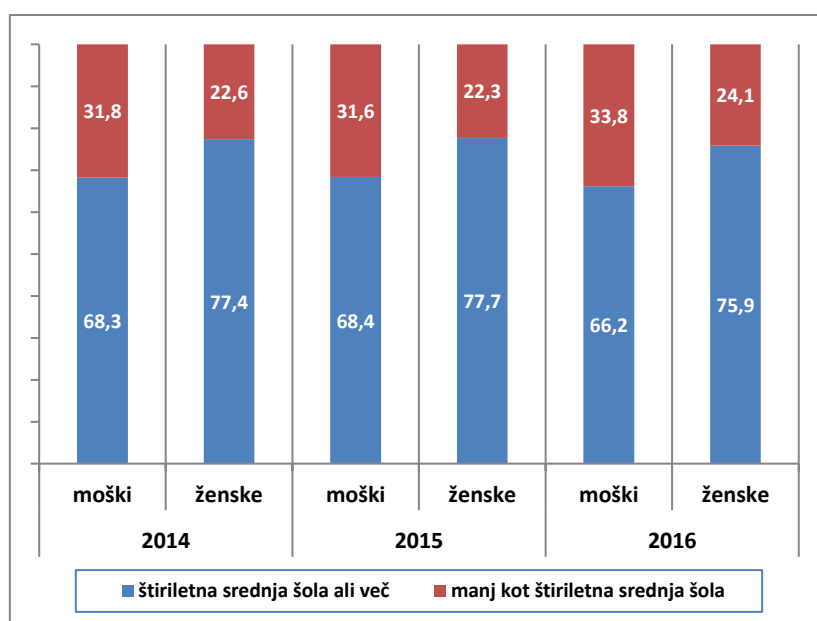
Slika 19: ŠK udeleženci po starosti



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Po starosti je izjemno velik delež udeležencev, starejših od 55 let, ne glede na spol.

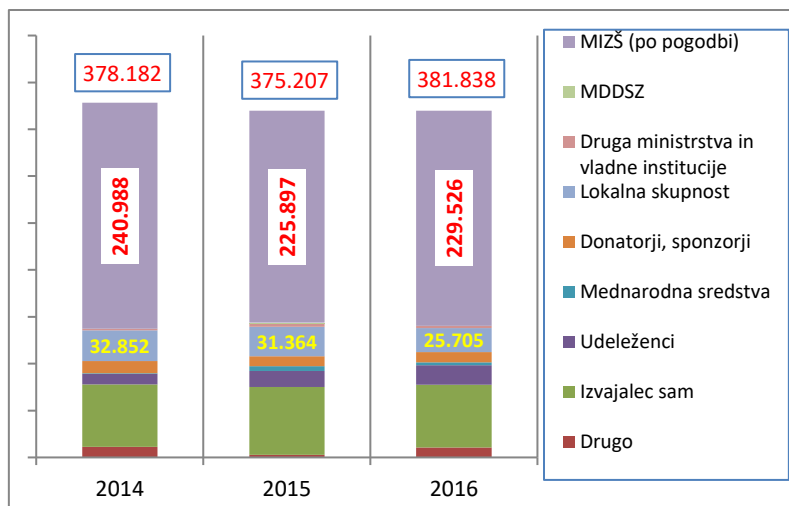
Slika 20: ŠK udeleženci glede na dokončano štiriletno srednjo šolo



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Udeleženske in udeleženci študijskih krožkov so razmeroma visoko izobraženi, še posebej to velja za ženske, med katerimi jih ima kar tri četrtine dokončano najmanj štiriletno srednjo šolo. Celo več, iz slike 20 je razvidno, da ima med ženskami 45% dokončano višjo šolo ali več, četrtina univerzitetno izobrazbo. Moški udeleženci so samo nekoliko manj izobraženi od žensk.

Slika 21: ŠK financiranje



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Večino stroškov izvedb študijskih krožkov krije MIZŠ, nekaj pa prispevajo tudi udeleženci.

4.1.7. Informiranje in svetovanje, zlasti za brezposelne

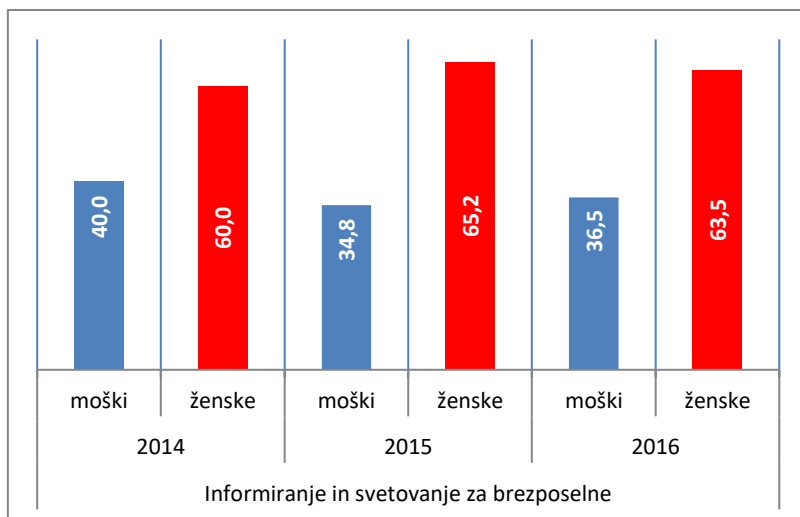
Preglednica 15: Informiranje in svetovanje za brezposelne – skupna preglednica

	2014			2015			2016		
Vrsta svetovanja	Število izvajalcev	Število udeležencev	Število ur	Število izvajalcev	Število udeležencev	Število ur	Število izvajalcev	Število udeležencev	Število ur
Formalno izobraževanje	30	3.520	9.029	29	3.433	10.535	29	3.067	7.809
Neformalno izobraževanje	34	6.779	6.944	31	6.087	9.389	32	5.747	8.551
Nadaljevanje izobraževanja	21	1.166	1.471	22	1.413	2.462	24	1.245	1.538
NPK in drugi certifikati	26	931	2.175	28	1.173	3.725	27	969	2.436
Vrednotenje znanj in spretnosti	15	695	919	17	763	868	19	907	1.095
Pridobivanje informacij	30	4.624	5.468	28	4.442	5.736	31	3.437	3.771
Drugo	8	1.148	2.608	10	981	1.893	9	1.242	3.174
SKUPAJ	38	18.863	28.614	34	18.292	34.583	33	16.614	28.397

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

V preglednici 15 je informiranje in svetovanje, zlasti za brezposelne, podrobno prikazano glede na vrsto svetovanja. Prvi vsaki vrsti je prikazano število izvajalcev, število svetovalnih ur in število udeležencev, svetovancev.

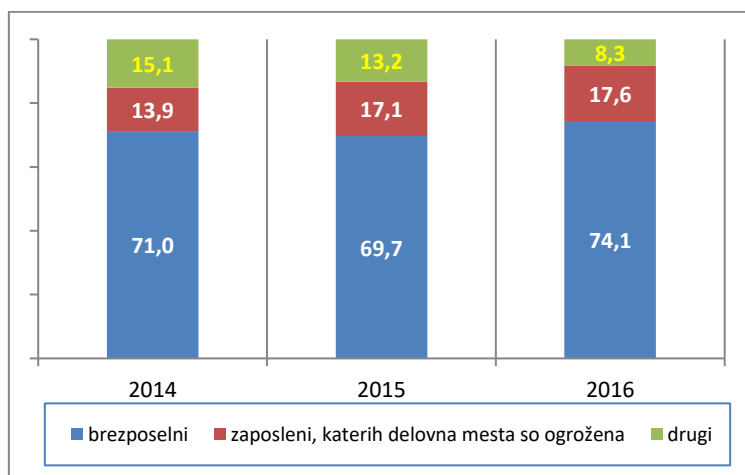
Slika 22: Informiranje in svetovanje za brezposelne – udeleženci po spolu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Tudi pri informiranju in svetovanju, zlasti za brezposelne, med svetovanci prevladujejo ženske, čeprav ne tako izrazito, kot smo to videli pri drugih predstavljenih programih.

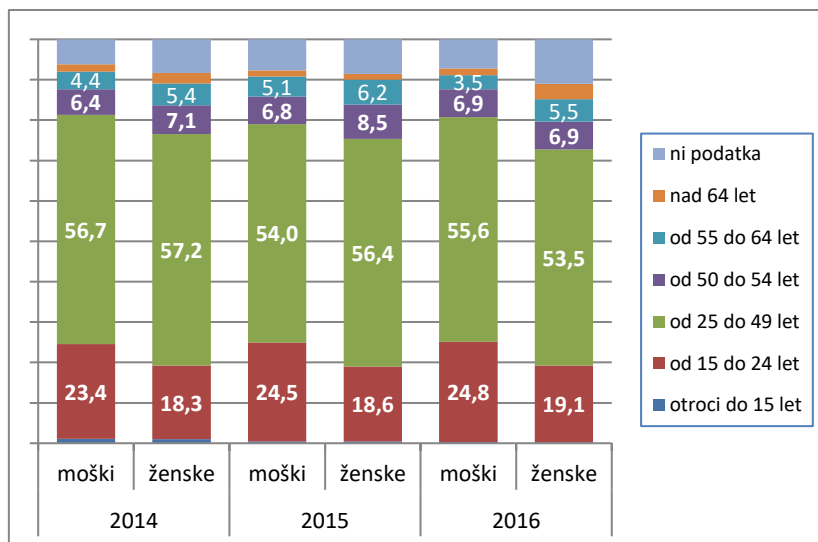
Slika 23: Informiranje in svetovanje za brezposelne – po statusu



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

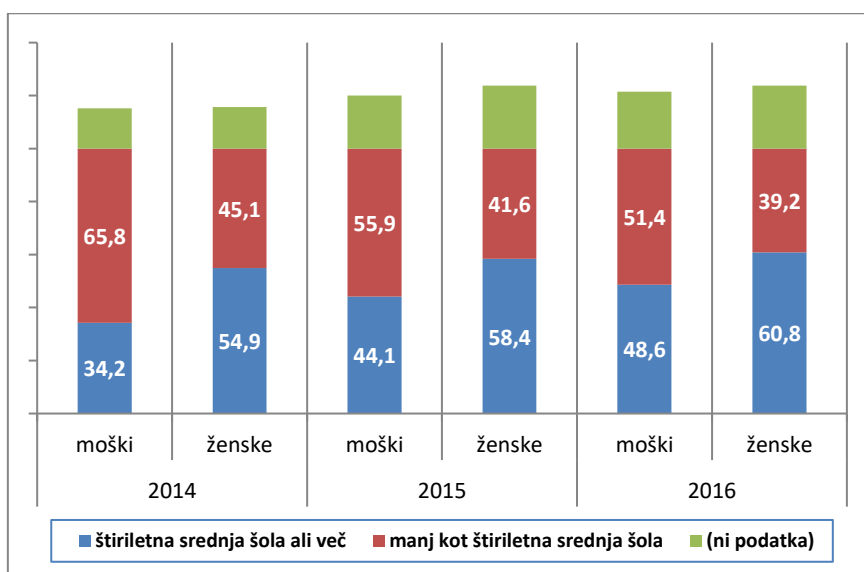
Glede na ciljno naravnost svetovanja na brezposelne, je razumljivo, da je bilo med svetovanci največ brezposelnih in pa tistih zaposlenih, katerih delovna mesta so ogrožena (slika 23).

Slika 24: Informiranje in svetovanje za brezposelne – po starosti



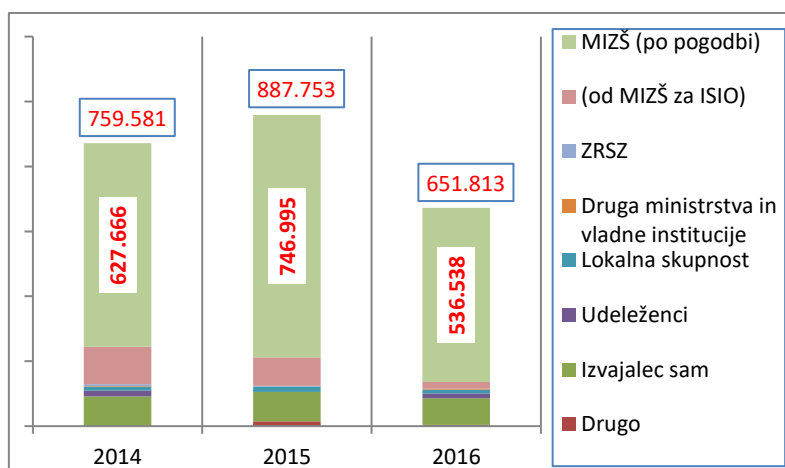
Po starosti je bilo med svetovanci več kot polovica starih med 25 in 49 let, okrog ene petine pa je bilo tudi mlajših od 24 let (slika 24).

Slika 25: Informiranje in svetovanje za brezposelne – glede na dokončano štiriletno srednjo šolo



Glede na to, da je bila v precejšnjem deležu poročil rubrika o izobrazbi neizpolnjena, smo na sliki 25 izobrazbeno sestavo prikazali brez upoštevanja manjkajočih podatkov. Vidimo, da je delež moških svetovancev, ki imajo dokončano manj kot štiriletno srednjo šolo večji od polovice, čeprav se je v treh letih zmanjšal, pri ženskah pa je deleže bolj izobraženih svetovank večji od polovice.

Slika 26: Informiranje in svetovanje za brezposelne - finance



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Pri sestavi financiranja vidimo, da je obseg sredstev med letoma 2015 in 2016 precej upadel, zmanjšal pa se je tudi delež tistih sredstev, ki so temu programu namenjena iz postavke, sicer dodeljene mreži ISIO.

Razvita je bila tudi e-podpora: Portal Osnovne spretnosti in veščine (Portal OSV) je namenjen brezposelnim in vsem, ki želijo pridobivati oziroma izboljšati temeljne in poklicne zmožnosti s poudarkom na krepitvi funkcionalne in digitalne pismenosti, komunikacije ter podjetnosti in samoiniciativnosti, kar naj bo prispevalo k večji zaposljivosti. **S spletnimi učilnicami:** *Funkcionalna pismenost, Digitalna pismenost, Podjetnost, Družabna omrežja in Komunikacija* je omogočeno, da lahko posamezniki s samostojnim učenjem pridobivajo osnovne spretnosti in veščine na različnih vsebinskih področjih. Programi so dosegljivi na naslovu: <http://www.portalosv.si/>

4.1.8. ISIO - Informativno-svetovalna dejavnost v izobraževanju odraslih

Podatki o svetovalni dejavnosti v okviru mreže ISIO središč se ne zbirajo v Aplikaciji ReNPIO ampak v posebni, ločeni spletni aplikaciji. Kljub temu se nam je zdelo smiselno, da obseg in značilnosti tudi te podporne dejavnosti, zaradi sorodnosti, uvrstimo v to poglavje. Na ACS, ki delovanje mreže ISIO usmerja in koordinira, vsako leto objavijo podrobno poročilo za preteklo leto¹¹.

Osnovni podatki:

V letu **2014** je poleg 14 središč delovalo tudi 20 njihovih dislokacij in 9 mobilnih enot. Svetovalno delo je opravljalo 34 svetovalcev, ki pa v to delo niso bili vključeni s svojim polnim delovnim časom, ampak so skupaj registrirali 9,73 enot polne zaposlitve. Svetovalci se tudi dodatno usposabljaajo. Tako se je usposabljanj v letu 2014, bodisi na ACS ali drugod, udeležilo 31 svetovalcev v obsegu najmanj 8 ur.

V letu **2015** je (poleg 14 središč) delovalo 21 dislokacij in 4 mobilne enote, 32 svetovalcev pa je za svetovanje porabilo za 7,03 enot polnega delovnega časa. 30 svetovalcev se je udeležilo vsaj enega njim namenjenega usposabljanja na ACS. Usposabljanja in drugih vsebin na ACS ali izven pa so se udeležili vsi svetovalci v obsegu najmanj 8 ur.

V letu **2016** je (poleg 14 središč) delovalo 16 dislokacij in 6 mobilnih, 32 svetovalcev pa je za svetovanje porabilo 6,14 enot polnega delovnega časa. Usposabljanja in drugih vsebin na ACS ali izven se je v različnem obsegu ur udeležilo 30 svetovalcev.

Značilnosti svetovalne dejavnosti:

¹¹ http://arhiv.acs.si/dokumenti/Spremljanje_sredisca_ISIO_%202016.pdf

V preglednici 16 so prikazane značilnosti svetovalne dejavnosti in število svetovancev po spolu. Razberemo, da se je število svetovancev med letoma 2014 in 2015 občutno zmanjšalo, kar je bila posledica zmanjšanja sredstev financiranja, še vedno pa ostaja razmerje med moškimi in ženskami ena proti dva v korist slednjih.

Pri vrstah svetovanja (pred, med ali po usposabljanju in/ali izobraževanju), so deleži v grobem konstantni: večina udeležencev išče bodisi informacije ali nasvete pred vključitvijo v izobraževalni proces. Udeleženci pridejo po nasvet večinoma osebno, v slabi četrtini primerov pa se svetovanje odvija po telefonu, še nekaj manj po elektronski pošti. Trajanje svetovanja se v večini primerov giblje do pol ure, z nekoliko večjim deležem primerov, ko se zaključi že v petnajstih minutah. Nekoliko različni deleži glede trajanja so bili zabeleženi v letu 2014.

Vsebina svetovalnih storitev se večinoma nanaša na možnosti izobraževanja in/ali usposabljanja. Pri tem prednjačijo neformalne oblike; zanimanje zanje pa je enakomerno porazdeljeno med osebnim razvojem in poklicem. Iz podatkov je videti, da se zanimanje za pridobitev NPK z leti povečuje.

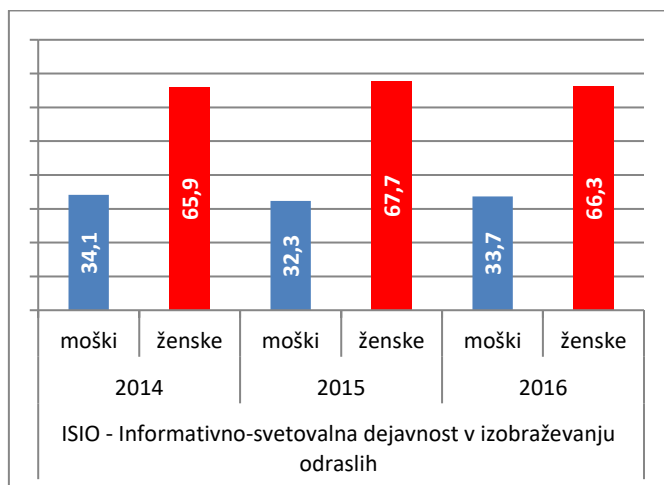
Preglednica 16: Značilnosti svetovalne dejavnosti v svetovalnih središčih ISIO

Število udeležencev po spolu							
	2014		2015		2016		
SKUPAJ	8.206	100	5.023	100	4.649	100	
moški	2.796	34,1	1.621	32,3	1.569	33,7	
ženske	5.410	65,9	3.402	67,7	3.080	66,3	
Vrste svetovanja				Aktivnosti svetovanja			
	2014	2015	2016		2014	2015	2016
pred	67,9	68,3	75,1	informiranje	31,6	31,7	31,5
med	20,9	20,6	16,7	nasvetovanje	25,2	20,9	22
po	11,1	11	8,3	svetovanje	43,1	47,4	46,5
Načini izpeljevanja svetovalnega procesa				Trajanje svetovalnih storitev			
	2014	2015	2016		2014	2015	2016
po telefonu	24,2	22,9	24,7	do 15	29,2	52,3	59,6
osebno	61,5	63	62,7	16–30	29,5	39,2	35
e-mail	12,3	12	10,6	31–60	33,6	7,5	4,5
				od 61–90 (in več)	7,8	1,1	0,8
Vsebina svetovalnih storitev							
	2014	2015	2016		2014	2015	2016
neformalne oblike izobraževanja za osebni razvoj	20	22,1	23,2				
neformalne oblike izobraževanja za delo, poklic	19,5	18,4	20,1				
pridobitev izobrazbe na višji stopnji od že dosežene	17,3	15,4	13,7				
pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije	7,6	8,9	10,2				
možnosti zaposlitve	7,6	8,1	7,5				
prekvalifikacija – sprememba poklica na isti stopnji	7,5	7,9	5,5				
kako se učiti, pomoč – težave pri učenju	6,9	5,7	5,5				
opravljanje različnih izpitov	4,3	5,6	4,4				
urejanje statusnih vprašanj	4,1	3,6	3,8				
financiranje izobraževanja	2,4	2,7	3				

Vir: Podatki iz aplikacije za spremljanje delovanja svetovalnih središč

Že pri opisovanju preglednice smo omenili, da med svetovanci prevladujejo ženske, kar se bolj slikovito vidi na sliki 27.

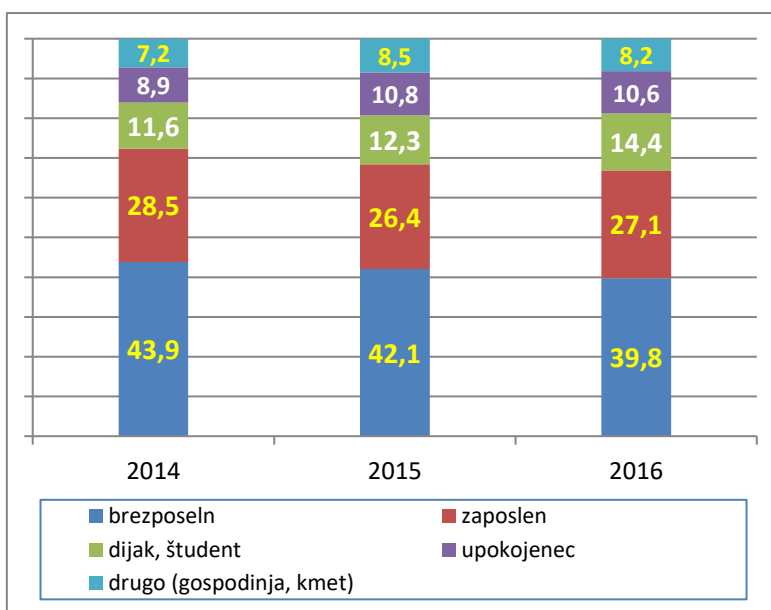
Slika 27: ISIO svetovanci po spolu



Vir: Podatki iz aplikacije za spremljanje delovanja svetovalnih središč

Glede zaposlitvenega statusa svetovancev (slika 28) prevladujejo brezposelni, vendar je tudi delež zaposlenih, ki potrebujejo svetovanje znaten – več kot četrtina. Dijakov/študentov in upokojencev je približno ena desetina, s tem, da se delež prvih povečuje.

Slika 28: ISIO svetovanci po zaposlitvenem statusu



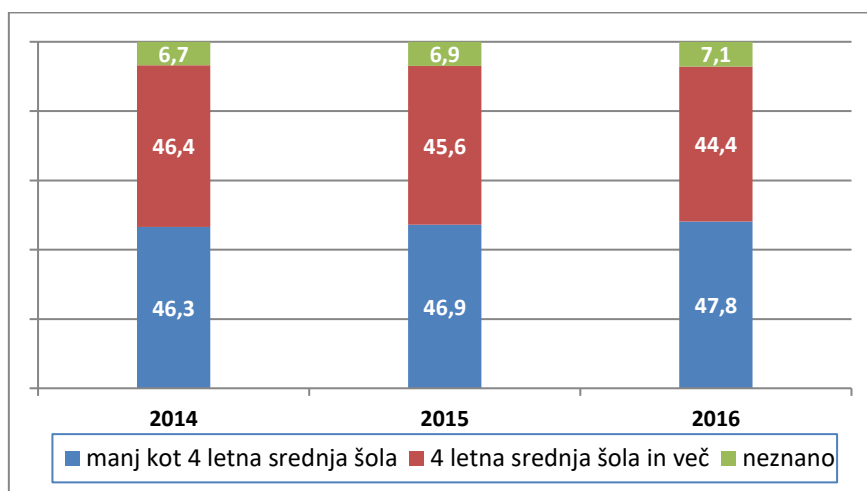
Vir: Podatki iz aplikacije za spremljanje delovanja svetovalnih središč

Pri prikazovanju podatkov o stopnji dosežene izobrazbe svetovancev nas predvsem zanima delež manj izobraženih, torej ranljivih ciljnih skupin, ki jim je mreža svetovalnih središč prvenstveno namenjena. Meja je postavljena na dokončano štiriletno srednjo šolo.

Na spodnji sliki vidimo, da je delež svetovancev, ki imajo dokončano manj kot štiriletno srednjo šolo nekaj manj kot polovičen. Nekoliko preseneča razmeroma velik delež višje izobraženih (z dokončano višjo šolo ali več), ki se je v prikazanih treh letih celo nekoliko povečal in znaša že skoraj 20 odstotkov.

Kot pri vseh programih in dejavnostih, ki jih opisujemo smo tudi za ISIO pripravili sliko, kjer je izobrazba svetovancev razdeljena zgolj na dve vrednosti: manj kot štiriletna srednja šola in več kot ta raven izobrazbe.

Slika 29: ISIO svetovanci glede na raven izobrazbe



Vir: Podatki iz aplikacije za spremljanje delovanja svetovalnih središč

Partnerstvo

Na področju partnerstev je opredeljena zaveza: »svetovalno središče razvija partnerska omrežja za zagotavljanje celostnih in kakovostnih svetovalnih storitev ter načrtovanje in vrednotenje svetovalne dejavnosti v lokalnem okolju.«¹²

Opredeljeni sta dve vrsti partnerstev:

1. STRATEŠKI PARTNERJI

»Svetovalno središče ima oblikovano partnersko mrežo strateških partnerjev; ta zajema najpomembnejše subjekte, ki načrtujejo in odločajo o lokalnem razvoju ter razvoju ljudi (vsaj zastopniki občin/e, zavodov za zaposlovanje, organizacij s področja regionalnega razvoja, območnih enot gospodarske in obrtne zbornice).«¹³

Vsako svetovalno središče vsaj enkrat na leto s strateškimi partnerji preveri svoje načrte in ovrednoti delo svetovalnega središča.

V Preglednici 15 so nanizani strateški partnerji in njihovo število v dotičnih treh letih.

Preglednica 17: ISIO seznam strateških partnerjev

Strateški partner	2014	2015	2016
občine	47	46	47
zavod za zaposlovanje	12	12	12
območne gospodarske zbornice	11	11	11
razvojne agencije	12	13	11
centri za socialno delo	8	8	8
območne obrtne zbornice	9	11	9

¹² Citirano iz poročil o spremljanju svetovalni dejavnosti

¹³ Ibidem

zavod RS za šolstvo	3	3	3
sindikati	3	4	4
knjižnice	2	2	2
drugo (LU, radio, ZPIZ, upravna enota...)	13	10	21
Skupaj	120	122	128

Vir: Podatki iz aplikacije za spremljanje delovanja svetovalnih središč

2. STROKOVNI PARTNERJI

V poročilih o delovanju središč je zapisano, da ima svetovalno središče »(...) oblikovano partnersko mrežo strokovnih partnerjev; ta zajema mrežo organizacij, ki v lokalnem okolju delujejo v svetovanju ali izobraževanju odraslih (vsaj zastopniki izobraževalnih organizacij, ki izobražujejo odrasle, drugih svetovalnih organizacij, zavodov za zaposlovanje).« Strokovni partnerji so povezani v strokovni aktiv, ki »razpravlja in sprejema strokovne usmeritve, povezane z delovanjem svetovalnega središča.« »Svetovalno središče pri izpeljavi svetovalnega procesa v skladu s svetovančevimi potrebami vključuje strokovne partnerje.«¹⁴

V Preglednici 16 so nanizani strokovni partnerji in njihovo število v dotičnih treh letih.

Preglednica 18: ISIO seznam strokovnih partnerjev

Strokovni partner	2014	2015	2016
srednje šole	51	50	50
ljudske univerze	20	21	22
knjižnice	18	19	16
zasebne izob. organizacije	12	16	23
zavod RS za zaposlovanje	11	12	11
centri za socialno delo	9	9	12
podjetja	8	7	6
mladinske organizacije (centri)	7	6	5
območne obrtne zbornice	4	5	6
univerza za tretje živ. obdobje	4	4	4
regionalne razvojne agencije	4	4	5
osnovne šole	3	4	3
društva	3	3	9
višje šole	3	2	0
visokošolska središča, univerza	2	2	5
karierna središča	2	2	
gospodarske zbornice	2	2	2
visoke šole	2	4	
drugo (dijaški dom, televizija, občina, ZZV, sindikati, časopis) idr)	24	23	16
Skupaj	189	195	195

Vir: Podatki iz aplikacije za spremljanje delovanja svetovalnih središč

¹⁴ Ibidem

Preglednica 19: Financiranje ISIO

Financiranje ISIO v eur		
2014	2015	2016
224.946	225.258	221.507

Vir: Poročila o uresničevanju LPIO

V preglednici 19 so prikazana finančna sredstva, ki jih je MIZŠ v opisovanih treh letih namenil ISIO. Obseg sredstev ostaja približno enak.

4.1.9. Izobraževalni programi v Medpodjetniških izobraževalnih centrih (MIC) za brezposelne

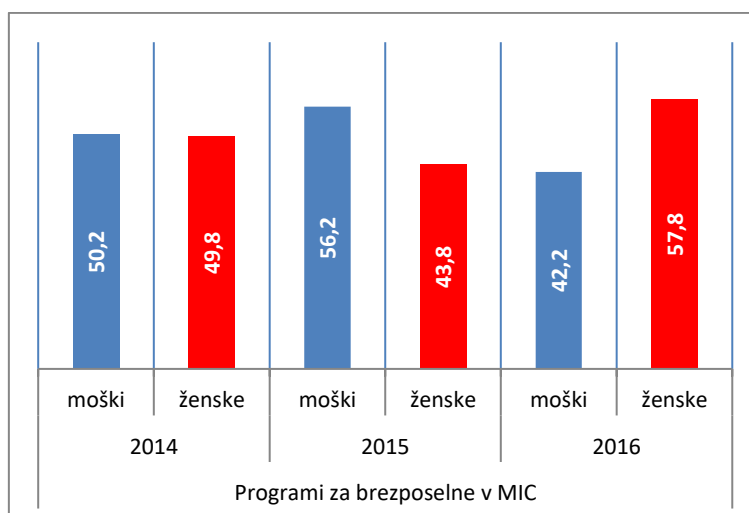
Izobraževalni programi, ki so jih izvajali v Medpodjetniških izobraževalnih centrih (MIC), so bili zelo zanimiv poskus uporabe zmogljivosti teh dobro opremljenih centrov za pridobivanje dodatnih kompetenc brezposelnih.¹⁵ Pogoji za udeležbo je bil, da morajo udeleženci napotiti zavodi za zaposlovanje. V letu 2016 so se na MIZŠ odločili, da izvajanje teh programov ponudijo tudi ljudskim univerzam, ki so priložnost v velikem številu sprejele. Glavna značilnost izvedenih programov je zaveza, da udeleženci po končanem usposabljanju, ki je trajalo 104 ure, poskušajo pridobljeno znanje potrditi kot NPK.

Preglednica 20: Izobraževalni programi v MIC

	2014	2015	2016
Število MIC	20	20	49 (20 MIC in 29 LU)
Število programov	92	84	163
Število udeležencev	1.205	1.137	1.874
Napoteni s strani ZRSZ	1.195	1.003	1.684
Financiranje s strani MIZŠ (eur)	1.008.151	928.475	1.391.730

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Slika 30: Izobraževalni programi v MIC

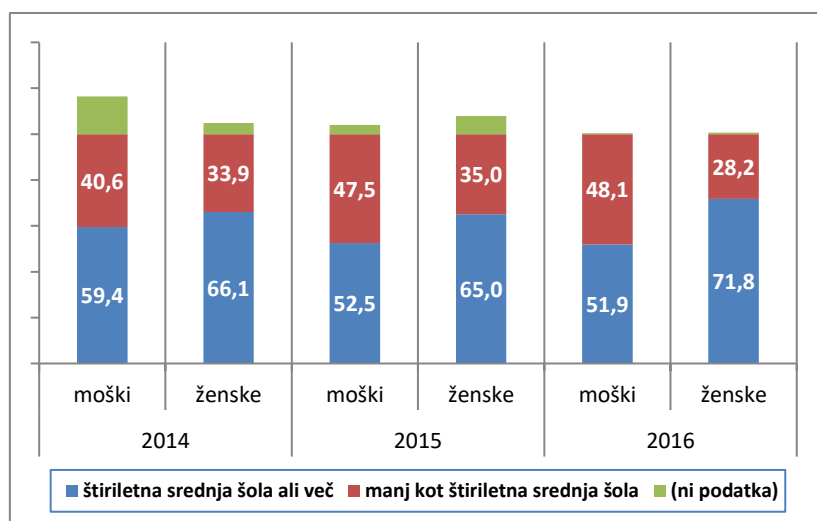


Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Za razliko od vseh do sedaj predstavljenih programov, je pri izobraževalnih programih, ki se izvajajo v MIC, nekoliko več moških (slika 30).

¹⁵ Programe smo za leti 2014 in 2015 podrobno evalvirali v posebni študiji (gradivo ACS)

Slika 31: Izobraževalni programi v MIC



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Podatki, prikazani na sliki 31 pa kažejo, da je med udeleženci večina takih, ki imajo dokončano štiri letno srednjo šolo ali več, kar je, glede na naravo programov in zahtevnost izvedb, razumljivo,.

4.1.10. Teden vseživljenjskega učenja (TVU)

Daleč največ udeležencev beležimo pri obiskovalcih različnih prireditev in dogodkov v okviru Tedna vseživljenjskega učenja. V dvaindvajsetih letih je TVU postal vsesplošno prepoznavna in popularna manifestacija znanja in radovednosti.

Preglednica 21: TVU – splošni skupni podatki

TVU Koordinacija	2014	2015	2016
Število koordinatorjev	45	40	37
Število podizvajalcev	1.391	1.558	1.564
Število prireditev	6.010	4.840	3.996
Število udeležencev	290.582	240.025	185.845

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Iz preglednice 21 lahko razberemo, da se skupno število tako prireditev, kot udeležencev zadnja leta zmanjšujeta, čeprav sta obe številki še vedno zelo visoki. Podrobnejših podatkov o značilnostih udeležencev nimamo.

Preglednica 22: TVU finance (v eur)

TVU Koordinacija	2014	2015	2016
MIZŠ (po pogodbi)	80.267	73.867	71.967
Lokalna skupnost	16.986	750	800
Druga ministrstva in vladne institucije		15.481	1.420
Donatorji, sponzorji	12.242	2.184	20.283
Mednarodna sredstva	3.049	1.000	7.230
Udeleženci	800	350	1.200
Izvajalec sam	75.578	57.557	40.542
Delodajalec		1.820	
Drugo	683	733	1.318

SKUPAJ	189.605	153.742	144.760
---------------	----------------	----------------	----------------

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Tudi sredstva, ki jih TVU namenja MIZŠ so se nekoliko zmanjšala, vendar po vsej verjetnosti niso glavni vzrok za zmanjšanje števila udeležencev.

4.1.11. Parada učenja

Preglednica 23: Parada učenja 2016

Zap. št.	Ime organizacije	Število sodelujočih	Število udeležencev	MIZŠ (EUR)	Lokalna skupnost (EUR)	Donatorji, sponzorji (EUR)	Izvajalec sam (EUR)	Drugo (EUR)	Skupaj (EUR)
1	LU Kranj	465	1.500	3.000	4.017	360	2.512	0	9.888
2	LU Žalec	51	200	3.000	880	0	5.175	0	9.055
3	LU Nova Gorica	36	350	3.000	0	0	0	0	3.000
4	LU Maribor	105	250	3.000	0	0	1.263	0	4.263
5	LU Murska Sobota	45	830	3.000	0	550	3.739	0	7.289
6	LU Jesenice	27	1.000	3.000	900	0	0	0	3.900
7	MOCIS Slovenj Gradec	300	1.000	3.000	0	200	940	0	4.140
8	KNJIŽNICA Šmarje pri Jelšah	54	1.200	3.000	0	0	444	0	3.444
9	RIC Novo mesto	51	642	2.459	1.265	0	0	541	4.265
10	KTRC Radeče	29	250	3.000	200	600	0	0	3.800
11	LU Velenje	26	3.050	3.000	0	0	202	0	3.202
12	Javni zavod Znanje Postojna	31	1.000	3.000	1.500	300	600	0	5.400
13	ZIK Črnomelj	45	300	3.000	0	164	1.707	0	4.871
	SKUPAJ	1.265	11.572	38.459	8.761	2.174	16.581	541	66.516

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Novejša promocijska pobuda je Parada učenja, ki so jo lokalne skupnosti z veliko privrženostjo sprejele za svojo. Po prvem letu 2013, ko je Parado organiziralo 7 izbranih lokalnih skupnosti, se je pobuda razširila po vsej Sloveniji, saj se je prihodnje leto novim 7 izbranim novim lokacijam pridružilo še vseh 7 iz preteklega leta in tako se je dogajalo tudi v naslednjih letih. »Parada učenja (PU) se je v obdobju 2012–2015 razvijala in sofinancirala v okviru projekta Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO), lani pa je bila uspešno izpeljana na 13 prizoriščih v okviru nacionalne podpore projektu TVU. V letu 2017 dejavnost »Parada učenja – Dan učečih se skupnosti« ohranja svojo osrednjo vlogo v TVU, njeni nosilci so bili izbrani na razpisu MIZŠ.«¹⁶

Poleg predstavljenih programov in dejavnosti, ki jih spremljamo s pomočjo Aplikacije ReNPIO, je bilo v opisovanih treh letih, v okviru sprejetih letnih programov izobraževanja odraslih (LPIO 2014, 2015 in 2016), izvedenih tudi veliko drugih projektov, programov in dejavnosti, financiranih bodisi iz nacionalnega proračuna MIZŠ, bodisi s sodelovanjem evropskih sredstev. Velik delež pri teh programih

¹⁶<http://tvu.acs.si/sl/akcija/2017/pu>

so predstavljale aktivnosti **Andragoškega centra Slovenije (ACS)**, ki jih zato predstavljamo v posebnem podpoglavju.

4.1.12. Tuji jeziki

Aktivnosti s področja tujih jezikov je izvedel Državni izpitni center s pomočjo 12 pooblaščenih izvajalskih organizacij.

Preglednica 24: Kandidati, ki so opravljali izpite iz tujih jezikov za odrasle v letu 2014, 2015 in 2016

Jezik/leto	2014	2015	2016
angleščina (osnovna raven)	6	6	/
angleščina (višja raven)	17	11	20
nemščina (osnovna raven)	/	1	/
nemščina (višja raven)	2	/	1
italijanščina (osnovna raven)	5	2	7
italijanščina (višja raven)	10	11	8
francoščina (osnovna raven)	/	1	/
francoščina (višja raven)	1	/	/
madžarščina (osnovna raven)	/	4	/
madžarščina (višja raven)	2	/	/
SKUPAJ	43	36	36

Vir: Poročilo o uresničevanju LPIO 2016 (MIZŠ)

4.2. Andragoški center

Mednarodna dejavnost: V letih 2014, 2015 in 2016 je ACS sodeloval v velikem številu mednarodnih projektov. Največji zalogaj med temi sodelovanji je predstavljala vodilna vloga pri izvedbi najobsežnejše svetovne raziskave o kompetencah ali zmožnostih odraslih v Sloveniji, ki je potekala pod okriljem OECD, z naslovom Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih (*Programme for the International Assessment of Adult Competences – PIAAC*). MIZŠ je zagotovilo sodelovanje Slovenije v drugem krogu te raziskave iz nacionalnih sredstev in sredstev Evropskega socialnega sklada. Za spremljanje izvajanja raziskave PIAAC v Sloveniji je minister imenoval Nacionalno koordinacijo PIAAC za dobo petih let, ki so jo sestavljali predstavniki naročnika in nekaterih strokovnih teles, predstavniki več resorjev in raziskovalci v projektu. V Sloveniji je projekt izvajal Konzorcij partnerskih ustanov, ki je bil izbran januarja 2013 na javnem razpisu ESS Merjenje učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja za izboljšanje usposobljenosti izobraževalcev odraslih od leta 2013 do 2015. Projekt je denarno podprla tudi Evropska komisija s programom Vseživljenjsko učenje. ACS je odigral vlogo vodilnega partnerja konzorcija, ki so ga sestavljali Statistični urad Slovenije ter raziskovalci iz treh fakultet Univerze v Ljubljani: Fakultete za družbene vede, Ekonomske fakultete in Filozofske fakultete, Oddelek za pedagogiko in andragogiko.

Osrednji nalogi sta bili izvedba obsežnega testiranja spretnosti in zbiranja podatkov na domovih anketirancev, starih od 16. do 65. let na območju cele Slovenije ter objava podatkov PIAAC. ACS je v Sloveniji izvedel anketiranje več kot 5.000 anketirancev ter zagotovil reprezentativnost in primerljivost zbranih podatkov. Poleg vključitve v mednarodno raziskavo, pa so bile aktivnosti projekta usmerjene tudi v razvoj predlogov smernic za nadaljnje delo v Sloveniji na tem področju, ter v posamezne

raziskave.¹⁷ Tematske študije, ki so nastale na podlagi baze podatkov PIAAC, so v e-obliki dostopne prek spletne strani PIAAC: <http://piaac.acs.si>.

ACS je koordiniral tudi izvedbo dveh osrednjih nacionalnih dogodkov: tiskovne konference ob objavi rezultatov PIAAC (28.6.2016) in andragoški kolokvij (29.9.2016). Pri tem je sodeloval z MIZŠ, Evropsko komisijo, OECD in raziskovalno skupino PIAAC. Oba nacionalna dogodka sta pritegnila številne novinarje in strokovnjake. Raziskovalci so imeli intervjuje in nastope v vseh večjih medijih. Objave so dostopne na spletni strani PIAAC.¹⁸

Poleg raziskave PIAAC, je ACS v teh treh letih sodeloval tudi v številnih drugih mednarodnih projektih, kar je prispevalo k razvoju mnogih novosti in instrumentov ter k plodnemu sodelovanju z mnogimi sorodnimi ustanovami v Evropi:

- Raziskava Učinki izobraževanja odraslih – Bell;
- Študijski krožki – Interreg;
- Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) 2012–2014 in 2014-2015 v Sloveniji;
- Spoznaj svoj življenjski slog – Osveščanje za trajnostno (vzdržno) potrošnjo v izobraževalnih programih za manj izobražene odrasle;
- Izmenjava dobrih praks na področju izobraževanja odraslih v petih evropskih državah (SHAPE);
- Evropski InfoNet o izobraževanju odraslih;
- Izobraževanje in usposabljanje migrantov in beguncev (ReSHAPE the future);
- Svetovanje za odrasle v izobraževanju (GOAL);
- EPALE - ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi;
- Orodje za razvoj, izvajanje in spremljanje strategij izobraževanja odraslih (DIMA);
- Sodelovanje za inovativni pristop k usposabljanju za trajnostno upravljanje z gozdom (CSFM).

Poleg omenjenih mednarodnih projektov in raziskav se je ACS ukvarjal tudi z razvojno dejavnostjo v nacionalnih okvirih (kakovost v IO, svetovanje, vrednotenje, profesionalni razvoj učiteljev, razvoj pismenosti in kompetenc, neformalno izobraževanje), nudil pa je tudi podporo sistemu izobraževanja odraslih (spremljanje uresničevanja ReNPIO).

Na področju **raziskovanja, razvoja in podpore sistemu izobraževanja** se je ACS ukvarjal z vrsto različnih dejavnosti. Med pomembnejše rezultate ACS v obdobju od 2014-2016 sodijo naslednji:

- razvoj in nadgradnja instrumentov za sprotno spremljanje uresničevanja ReNPIO,
- analiza uresničevanja LPIO v obdobju 2011-2013,
- vmesno poročilo CONFINTEA VI,
- strokovne podlage za spremembe Zakona o izobraževanju odraslih,
- izpeljana mednarodna raziskava PIAAC,
- študija o razvoju kompetenc odraslih od 16. do 24. leta starosti,
- celoviti model usposabljanja učiteljev in drugih strokovnih delavcev v programu OŠO, razvitih več programov usposabljanja učiteljev in drugih strokovnih delavcev OŠO,
- zaključno poročilo raziskovalnega mednarodnega projekta Bell na temo učinkov izobraževanja odraslih ,
- evalvacijske študije različnih področij APZ.

Poleg tega pa je ACS deloval v več kot 25 komisijah in delovnih skupinah na nacionalni in evropski ravni, nudil podporo pri izvajanju razpisov s področja izobraževanja odraslih, pri opredelitvi javne mreže v

¹⁷ Več informacij o projektu je na spletni strani ACS: <http://www.acs.si/index.cgi?m=51&id=350> in spletni strani OECD, <http://www.oecd.org/site/piaac/>.

¹⁸ Vir: Poročila o uresničevanju LPIO, ki jih objavlja MIZŠ.

izobraževanju odraslih ter v vrsti drugih nalog, ki jih v zvezo s sistemskimi vprašanji med letom naročijo financerji.

Na področju **neformalnega učenja in izobraževanja odraslih**, se je ACS v opisovanih treh letih ukvarjal:

- s strokovnimi in razvojnimi nalogami za razvoj pismenosti;
- z implementacijo Strategije vključevanja priseljencev v izobraževanje odraslih¹⁹;
- z nadaljnjim razvojem izobraževanja za trajnostni razvoj;
- s strokovno in razvojno podporo študijskim krožkom;
- z E-kotičkom namenjenim e-izobraževanju²⁰;
- z analitičnimi podlagami za posodobitev modela in z nadaljnjim razvojem omrežja središč za samostojno učenje (SSU) in borz znanja (BZ)²¹;
- s pripravi na uvajanje IKT v izpopolnjevanje strokovnih delavcev,
- s strokovnimi, svetovalnimi in razvojnimi nalogami za programa PUM in PUM-O.

Med dosežke tega področja uvrščamo tudi razvoj novih programov na področju za spodbujanje vključevanja priseljencev v izobraževanje odraslih (program za opismenjevanje priseljencev z matematično pismenostjo, program za usposabljanje za medkulturne kompetence in medkulturni dialog), izpeljano vsakoletno usposabljanje izvajalcev za izvedbo programa Začetna integracija priseljencev (ZIP), e- knjižico o dobrih praksah izobraževalnih programov za odrasle priseljence, razvoj spletne podstrani in posodobitev programa temeljnega usposabljanja za področje trajnostnega razvoja, posodobitve spletne aplikacije za študijske krožke in aplikacije SSU, zasnova in razvoj spletnega portala SSU (<https://portalssu.acs.si/>), izpeljana usposabljanja za izvedbo videokonferenc, razvoj novega programa Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O) in izpeljana spopolnjevanja mentorjev PUM-O.

Na področju **svetovanja in vrednotenja** so bili:

- izdelan predlog z opredelitvijo vloge delodajalcev v postopkih vrednotenja z izdelanim načrtom njihove dejavne vloge v teh postopkih ter sistemsko umeščanje vrednotenja v področje IO v sodelovanju z drugimi partnerji na državni ravni;
- izdelani 3 predlogi nadgrajenega modela regionalnega svetovalnega središča na osnovi potreb v izbranih regijah: za Gorenjsko, in Osrednjeslovensko regijo ter Jugovzhodno Slovenijo;
- razvita 4 delujoča e-orodja za strokovne delavce, ki izpeljujejo postopke vrednotenja;
- implementirana metoda 'Profilpass' v slovensko prakso;
- razvito strokovno gradivo z opisom vodenja postopkov ugotavljanja, vrednotenja in priznavanja formalno, neformalno in priložnostno pridobljenega znanja priseljencev in priseljenk;
- razvito strokovno gradivo (znanstvena monografija) s priporočili za razvijanje in vpeljevanje vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenega znanja odraslih Romov in Rominj v prakso;
- razviti novi pristopi v svetovalni dejavnosti v izobraževanju odraslih za ranljive skupine odraslih po mednarodni metodologiji projekta GOAL²²;
- implementirana nova strokovna gradiva, baze podatkov in orodja za kakovostno svetovalno dejavnost za ranljive skupine odraslih v prakso;²³

Pozornost je bila posvečena tudi sodelovanju z vsemi deležniki na področju razvoja sistema vrednotenja in priznavanja neformalno in priložnostno pridobljenega znanja, pri pripravi gradiv za umeščanje področja v dejavnosti različnih sektorjev (z Uradom za mladino, z ZRSZ, s CPI idr.).

¹⁹ http://arhiv.acs.si/publikacije/Dobre_prakse_izobrazevalnih_programov_za_priseljence.pdf

²⁰ <http://tvu.acs.si/paradaucenja/ekoticek/> in <http://llw.acs.si/learningparade/ecorner/>

²¹ http://arhiv.acs.si/porocila/Analitice_podlage_za_posodobitev_modela_SSU_in_modela_BZ.pdf

²² rezultati prvega obdobja so objavljeni v nacionalnem poročilu, dostopnem na spletni strani projekta (poročilo je v angleškem jeziku, november 2016)

²³ gradiva so dostopna na spletni strani ISIO;

Na področju **kakovosti v izobraževanju** so bile (so bila, so bili ali je bila) na ACS v letih 2014, 2015 in 2016:

- ovrednotene pilotne izvedbe treh novih programov in pripravljene prenovljene različice programov;
- omogočena strokovna podpora izvajalcem pri vzpostavljanju in razvoju notranjih sistemov kakovosti;
- opredeljena izhodišča za delovanje svetovalcev za kakovost v izobraževanju odraslih;
- izpeljani postopki za pridobitev pravice do uporabe zelenega znaka kakovosti;
- razviti pristopi k izpopolnjevanju izobraževalcev odraslih: pripravljen je bil skupen spletni pregled opisov del in nalog ter zmožnosti za vodje IO, učitelje, svetovalce in mentorje²⁴;
- pripravljenih 6 separatnih študij o fluktuaciji usposobljenih strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih (povezave so objavljene v Virih in referencah na koncu analize);
- izpeljanih 50 skupaj programov usposabljanja in izpopolnjevanja andragoških delavcev;
- pilotno vpeljana nova programa: *Družbeni konflikt kot priložnost medsebojnega razumevanja in dialoga* in *Promocija in trženje v izobraževanju odraslih*;
- oblikovan protokol z opisom postopkov priznavanja predhodnega znanja kandidatom, ki se vključujejo v programe usposabljanja in izpopolnjevanja ACS;
- pilotno vpeljana nadgrajena spletna aplikacija za spremljanje izobraževalne dejavnosti;
- izpeljanih 5 ekspertnih zunanjih evalvacij v izobraževalnih organizacijah in njihovo ovrednotenje;
- prenovljeni kazalniki in merila za področji *Notranji sistem kakovosti* in *Podpora udeležencem pri izobraževanju*;
- razviti kazalniki in merila za novo področje kakovosti *Razvojna naravnost organizacije*;
- razvit model za spremljanje rezultatov in učinkov na ravni izobraževalne organizacije;
- delujoča spletna učilnica omrežja svetovalcev za kakovost;
- razvita spletna aplikacija za posredovanje vloge in dokazil za pridobitev oz. podaljšanje Zelenega znaka kakovosti ter izpeljano usposabljanje izobraževalnih organizacij za pripravo vlog po prenovljenem postopku;
- izpeljana dva postopka za pridobitev oziroma podaljšanje pravice za uporabo Zelenega znaka kakovosti;
- delujoč in dopolnjen spletni pregled opisov del in nalog ter zmožnosti za različne vloge izobraževalcev odraslih;
- razvit instrumentarij za merjenje rezultatov in učinkov v organizacijah za izobraževanje odraslih;
- testno vpeljani seminarji VOX v izpopolnjevanja za svetovalce za kakovost (1 izvedba), izvedena izpopolnjevanja za strokovne delavce v IO (2 izvedbi);

Poleg naštetega je bila na področju kakovosti v izobraževanju odraslih izvedena tudi naloga *Vpeljava ekspertne zunanje evalvacije v podporo razvoju kakovosti izobraževanja odraslih*. Pripravljena je bila posodobitev programa temeljnega usposabljanja za ekspertne zunanje evalvatorje.

Glede *promocijske dejavnosti* ACS, so osnovni podatki prikazani v podpoglavju Teden vseživljenjskega učenja in Parada učenja. So pa poleg teh, vredni omembe še nekateri projekti ali dogodki:

- vsako leto nadgrajevan multimedijski portal Zgledi vlečejo²⁵;
- vsako leto posodobljen spletni pregled izobraževanja odraslih v Sloveniji *Kam po znanje*²⁶;
- šest izdanih videopublikacij (povezave objavljene med Viri in referencami);
- v letih 2015 in 2016 je bilo izpeljanih 28 strokovni dogodkov ter mednarodni zaključni dogodek;
- soorganizacija dveh mednarodnih konferenc *Gradimo mostove v izobraževanju odraslih*, namenjene državam, nastalim na območju nekdanje Jugoslavije (konferenca je postala tradicionalna in poteka vsako leto v drugi državi);

²⁴ objavljen na spletni strani: http://izobrazevanje.acs.si/kompetence/opisi_del/

²⁵ http://tvu.acs.si/zgledi_vlecejo/

²⁶ <http://pregled.acs.si>

Andragoški center Slovenije vsako leto organizira in vsebinsko sooblikuje Letni posvet izobraževanja odraslih, ki je med izobraževalci odraslih cenjen in priljubljen.

V okvirih Tednov vseživljenjskega učenja ACS organizira in izvede vsako leto tudi strokovni dogodek Andragoški kolokvij, ki privablja strokovnjake iz tega področja, da izmenjajo poglede o izbrani temi, predstavijo strokovne in/ali znanstvene dosežke in s tem prispevajo k nadaljnjemu razvoju stroke na področju izobraževanja odraslih.

Projekti ESS

V letu 2014 se je zaključil projekt *Izobraževanje in usposabljanje strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih od 2011 do 2014*. Projekt je bil namenjen širjenju novega znanja in razvijanju zmožnosti izobraževalcev odraslih – tistih, ki načrtujejo in vodijo izobraževalne dejavnosti, pa tudi tistih, ki delujejo v neposrednem izobraževalnem oz. svetovalnem procesu. Ciljne skupine so bile različne: vodje in organizatorji izobraževanja odraslih, svetovalci v središčih ISIO, svetovalci in mentorji v središčih za samostojno učenje (SSU), mentorji študijskih krožkov, svetovalci za kakovost in učitelji v programih pismenosti. V programih so si izobraževalci odraslih lahko pridobili splošne in posebne andragoške zmožnosti. Projekt je zajemal pet dejavnosti, in sicer:

- usposabljanje in izpopolnjevanje za andragoško delo,
- kakovost,
- splošno neformalno izobraževanje,
- svetovalno delo,
- razvoj pismenosti.
-

Gre za dejavnosti, ki so v javnem interesu, zato je ključnega pomena, da jih izvajajo usposobljeni strokovni delavci. Poleg izpeljav usposabljanja so bili v projektu izdelani novi programi, novo učno gradivo. Razvili in posodobili smo IKT-programe v podporo projektnim dejavnostim.

V letu 2014, zadnjem letu projekta, so bili doseženi ti kazalniki:

- 179 usposobljenih strokovnih delavcev za izvajanje različnih programov in dejavnosti,
- 24 ur usposabljanja in izpopolnjevanja strokovnih delavcev,
- 1 seminarsko učno gradivo,
- 2 promocijski brošuri,
- zaključna konferenca projekta²⁷.

Prav tako se je v letu 2014 zaključil projekt *Uvajanje modela ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih od 2012 do 2014*.

Na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje je bilo izbranih 15 organizacij za izobraževanje odraslih, od tega 14 ljudskih univerz in ena srednja šola. Namen operacij je bil vpeljevanje postopkov in orodja za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja odraslih.

Ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih so uvajali strokovni delavci, ki so se usposabljali v ESS-operaciji Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja od 2011 do 2014 na ACS. Izvajanje modela je potekalo pod strokovnim vodstvom ACS.

Leta 2014 so izvajalci v postopke ugotavljanja in vrednotenja predhodno pridobljenega znanja vključili 355 odraslih, v celotnem izvajanju od jeseni 2012 do marca 2014 pa je bilo vključenih 1.491 odraslih.

²⁷ Rezultati projekta so objavljeni na spletni strani ACS: http://www.acs.si/IUSD_2011-2014

Projekt Razvoj pismenosti ter ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja, ki se je začel leta 2011, se je zaključil marca 2014. Sestavljala sta ga dva dela: Razvoj pismenosti odraslih in Ugotavljanje in priznavanje neformalnega učenja odraslih. V okviru projekta so bile izvedene vse zastavljene naloge:

- razviti so bili opisniki za izbrana področja temeljnih zmožnosti,
- usposobljeni so bili strokovni delavci za izvajanje prenovljenih programov za prikrajšane skupine odraslih za dvig ravni pismenosti in računalniške pismenosti ter programov za osipnike,
- razvito je bilo novo učno gradivo za dvig ravni pismenosti,
- razviti in vpeljeni v prakso so bili pristopi za vrednotenje in priznavanje neformalno in priložnostno pridobljenega znanja in izkušenj odraslih,
- razvito je bilo novo orodje za vrednotenje neformalno pridobljenega znanja odraslih,
- usposobljeni so bili strokovni delavci za izvajanje teh procesov,
- pripravljena so bila strokovna priporočila za sistemsko umeščanje področja.²⁸

V letu 2014 je bilo v okviru *Razvoja pismenosti odraslih* izpeljano še usposabljanje strokovnih delavcev za izvajanje novega programa *Mladi in podjetni* ter diseminiranje projektnih rezultatov v strokovni in širši javnosti.²⁹

V okviru *Ugotavljanja in priznavanja neformalnega učenja odraslih* pa je bilo v letu 2014 izpeljano še eno temeljno usposabljanje strokovnih delavcev, vključenih v izvedbo postopkov ugotavljanja in vrednotenja.

V letu 2014 so bili doseženi ti kazalniki:

- število udeležencev: 196,
- število razvojnih nalog: 1,
- število delujočih spletnih strani: 1,
- število zaključnih konferenc: 1,
- zaključno vsebinsko in finančno poročilo: 1.³⁰

V letu 2016, zadnjem letu analize, sta se začela izvajati dva obsežna, večletna projekta ESS:

1. Strokovna podpora informativno svetovalni dejavnosti in vrednotenju neformalno pridobljenega znanja 2016-2021

Namen ESS projekta, ki ga izvaja ACS je strokovno prispevati k razvoju informativno-svetovalne dejavnosti za odrasle, ki vključuje tudi postopke ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja, s poudarkom na zaposlenih ter s tem prispevati k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje (VŽU) in izboljšanju kompetenc, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi.

Cilj projekta je razviti strokovna gradiva in pristope za izvajanje informativno-svetovalne dejavnosti – ISIO in postopkov ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja ter svetovati izbranim izvajalcem pri izvajanju dejavnosti po Javnem razpisu za financiranje dejavnosti informiranja in svetovanja ter za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja od 2016 do 2022.

V letu 2016 so bili doseženi kazalniki:

²⁸Rezultati projekta so bili predstavljeni tudi na zaključni konferenci 20. 3. 2014 v Ljubljani <http://konferenca.acs.si/pismenost-vrednotenje-2014/>

²⁹ Vse pripravljeno strokovno gradivo in 4 izobraževalni filmi so dostopni na spletni povezavi <http://mm.acs.si/pismenost/>

³⁰ Rezultati projekta so objavljeni na spletni strani ACS: http://www.acs.si/RPUPNU_2011-2014.

- pripravljeno je bilo strokovno gradivo: opis pristopa svetovanje na delovnem mestu;
- izpeljan en promocijski dogodek;
- nudena je bila strokovna podpora in svetovanje izvajalcem pri izvajanju svetovalne dejavnosti.

2. Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016–2022

Namen ESS projekta, ki ga izvaja ACS je:

- razvijati strokovne podlage za razvoj temeljnih zmožnosti in pismenosti odraslih;
- izboljšanje zmožnosti, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti, mobilnosti, osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi;
- umestiti že razvite aktivnosti za krepitev kakovosti izobraževanja odraslih v nacionalni sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti v izobraževanju;
- zagotoviti nadaljnje razvojno in svetovalno delo za izvajanje samoevalvacije v izobraževalnih organizacijah.

V letu 2016 so bili doseženi kazalniki:

- pripravljeno je bilo strokovno gradivo o stanju spretnosti v Sloveniji in mednarodne primerjave (strokovno gradivo Metodologija in rezultati na kratko, v tiskani in v e-obliki), in
- strokovno gradivo o merjenju rezultatov in učinkov v izobraževalnih organizacijah za odrasle (učno gradivo Rezultati in učinki izobraževanja odraslih, v tiskani in v e-obliki).

4.3. Drugi projekti in dejavnosti

4.3.1. Drugi projekti ESS

Poleg omenjenih dveh večletnih projektov, ki ju izvaja ACS, so bili v okviru **Operativnega programa razvoja človeških virov**, so bili s strani MIZŠ objavljeni še javni razpisi, ki omogočajo javnim organizacijam za izobraževanje odraslih večletno izvajanje programov in dejavnosti, namenjenih ranljivim ciljnim skupinam:

1. Javni razpis za sofinanciranje svetovanja za odrasle 2015

MIZŠ je 20 ljudskim univerzam po celotni Sloveniji sofinanciralo upravičene stroške za izvedbo operacije Svetovanje odrasli 2015. Izvajalci so bili izbrani preko Javnega razpisa za sofinanciranje svetovanja za odrasle 2015. Namen javnega razpisa je bil sofinanciranje nadaljnega razvoja in zagotavljanja kakovostnega svetovanja za odrasle za vključevanje v vseživljenjsko učenje. Javni razpis za izbor operacij se je izvajal v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013.

2. Javni razpis za financiranje dejavnosti informiranja in svetovanja ter za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja od 2016 do 2022

MIZŠ je sofinanciralo upravičene stroške za izvedbo ESS projekta dejavnosti informiranja in svetovanja ter za ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja od 2016 do 2022 - 15 operacijam, ki so oblikovane kot konzorciji, po celotni Sloveniji.

Namen projekta je izvajanje dejavnosti informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih pred, med in po končanem izobraževanju oziroma usposabljanju, ki vključuje tudi postopke ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja. Cilj je povečati oziroma izboljšati kompetence, ki jih zaposleni potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi.

Izvajalci so v dejavnost informiranja in svetovanja v letu 2016 vključili 1988 udeležencev in s tem dosegli cilj in izpolnil načrt financiranja.

3. Javni razpis za pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc od 2016 do 2019

MIZŠ je sofinanciralo upravičene stroške za izvedbo ESS projekta Javni razpis za pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc od 2016 do 2019 - 18 operacijam, ki so oblikovane kot konzorciji, po celotni Sloveniji. Vseh konzorcijskih je 73.

Namen projekta je povečati vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje (VŽU) ter izboljšati kompetence, ki jih potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja v sodobni družbi.

Ciljna skupina so zaposleni, ki so nižje izobraženi (manj kot štiri letna srednja šola oziroma ISCED 1-2) in manj usposobljeni, s poudarkom na starejših od 45 let.

V letu 2016 je bilo v izobraževalne programe vključenih 5.674 udeležencev, od tega 4.088 ali 72 % starejših od 45 let.

4.3.2. Razvoj e-podpore

Portal Osnovne spretnosti in veščine (**Portal OSV**) je namenjen brezposelnim in vsem, ki želijo pridobivati oziroma izboljšati temeljne in poklicne zmožnosti s poudarkom na krepitvi funkcionalne in digitalne pismenosti, komunikacije ter podjetnosti in samoiniciativnosti, kar naj bi prispevalo k večji zaposljivosti. S spletnimi učilnicami: Funkcionalna pismenost, Digitalna pismenost, Podjetnost, Družabna omrežja in Komunikacija nudi pomoč, da lahko s samostojnim učenjem posamezniki pridobivajo osnovne spretnosti in veščine na različnih vsebinskih področjih.³¹

4.3.3. Aktivnosti združenj in društev

Aktivnosti združenj in društev pri izobraževanju odraslih prispevajo k uresničevanju nalog, ki so v javnem interesu. Rezultati teh financiranih dejavnosti so vidni na spletnih straneh organizacij:

- Zveze ljudskih univerz Slovenije,
- Zveze srednjih šol in dijaških domov,
- Združenja izobraževalnih organizacij,
- Društva organizacij za izobraževanje odraslih na srednjih šolah,
- Društva za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje in
- Andragoškega društva Slovenije.

Sofinanciran je bil tudi nadaljnji razvoj e-učenja in materialni stroški izvajanja OŠ za odrasle.

4.3.4. Mreža javnih zavodov za izobraževanje odraslih

MIZŠ je v letu 2014 sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih 88 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih, od tega 29 ljudskim univerzam in 59 srednjim šolam. V programe poklicnega in strokovnega izobraževanja v javnih organizacijah je bilo v šolskem letu 2013/14 vpisanih 22.649 odraslih, vseh vpisanih (v vse organizacije, tudi zasebne, skupaj) pa 25.498.

MIZŠ je v letu 2015 sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih 78 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih, od tega 29 ljudskim univerzam in 49 srednjim šolam. V teh javnih organizacijah je bilo v javno veljavne programe srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vpisanih 21.226 odraslih, v gimnazijo in posebne programe za odrasle pa 4.289 odraslih.

MIZŠ je v letu 2016 sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih 76 javnim organizacijam za izobraževanje odraslih, od tega 29 ljudskim univerzam in 47 srednjim šolam. V programe srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja in posebne programe za odrasle je bilo v šolskem letu 2015/16 v javnih organizacijah vpisanih 21.696 udeležencev, v vseh organizacijah (tudi zasebne organizacije) pa 25.004 udeležencev.

³¹ Programi so dosegljivi na naslovu: <http://www.portalosv.si/>

Preglednica 25: Javni zavodi, ki jim je MIZŠ sofinanciralo plače vodij in organizatorjev izobraževanja odraslih od leta 2014 do 2016

Izvajalci/Leta	2014	2015	2016
Ljudske univerze	29	30	29
Srednje šole	59	40	47
SKUPAJ	88	70	76

Vir: Poročilo o uresničevanju LPIO 2016 (MIZŠ)

5.2. Podatki iz poročil drugih ministrstev, vključenih v LPIO

Sektor za višješolsko izobraževanje in izobraževanje odraslih (Sektor IO) vsako leto zbere poročila ministrstev, ki sodelujejo pri uresničevanju sprejetih LPIO, o izvedenih programih in dejavnostih. Poročila, skupaj s podatki o aktivnostih v okviru MIZŠ, vsako leto uredi v Poročilo o realizaciji LPIO. Poročila so objavljena na spletni strani MIZŠ³².

Na Sektorju IO pridobljene podatke razvrstijo v preglednice po enakih merilih kot podatke MIZŠ: glede na prednostna področja, število udeležencev in obseg financiranja. Pri tem prihaja do manjših zadreg, saj so nekateri programi, ki jih izvajajo ministrstva in po svojem temelju upravičeno sodijo v okvir izobraževanja odraslih, tako specifični, da je njihovo umeščanje v ustaljene okvirje nekoliko problematično. Po eni strani gre za programe, ki se izvajajo v skladu s specifično zakonodajo ali drugimi dokumenti, med katerimi so tudi taki, ki se izvajajo kot javna služba. Po drugi strani pa predvsem pri tistih programih, ki so namenjeni osveščanju ali informiranju, težko opredelimo učno strukturo ali ciljne skupine, ki so jim namenjeni. Zaradi tega se pregleda uresničevanja letnih programov po pregledni in enotni metodologiji, ki bi omogočila primerjavo z opisanimi aktivnostmi v prejšnjem poglavju, v celoti ne da narediti.

Podatki o finančnih okvirih, v katerih so sodelujoča ministrstva izvajala programe in dejavnosti so bili predstavljeni že v uvodnih poglavjih, prav tako tudi njihova razdelitev po prednostnih področjih.

V tem poglavju bodo tako prikazani podatki, ki v največji meri temeljijo na Poročilih o uresničevanju LPIO, ki jih pripravijo na Sektorju za izobraževanje odraslih in višje šolstvo MIZŠ. Gre torej za osnovne podatke o programih in dejavnostih, ki jih na področju izobraževanja odraslih izvajajo druga ministrstva, vključena v nacionalni program (ReNPIO 2013-2020). Obseg prikaza aktivnosti je med ministrstvi precej različen, saj so po obsegu zelo različna tudi poročila, ki jih posredujejo.

5.2.1. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ)

MDDSZ je bilo vključeno že v prvo ReNPIO 2004-2010. To je razumljivo, saj je usposabljanje za delo v okviru Aktivne politike zaposlovanja eno ključnih področij izobraževanja odraslih, ki se financira iz javnih sredstev. Tudi opredelitev posebnega, tretjega prednostnega področja (Usposabljanje za potrebe dela), ki v okvirih letnih programov izobraževanja odraslih, kar se tiče obsega finančnih sredstev, porabi največji delež, govori v prid umestitvi tega ministrstva na prvo mesto med »nešolskimi« resorji.

³²http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_srednje_in_visje_solstvo_ter_izobrazevanje_odraslih/izobrazevanje_odraslih/

MDDSZ izvaja programe usposabljanja na podlagi sprejetih vsebin in okvirov Aktivne politike zaposlovanja, ki jih, praviloma, na vsaki dve leti potrjuje Vlada RS. Programi se izvajajo s pomočjo Zavoda Republike Slovenije za Zaposlovanje (ZRSZ) in Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS (JŠRIPS).

Predstavljamo preglednico vseh programov, s številom udeležencev za tri leta, ki so predmet te analize:

Preglednica 26: Programi, ki jih izvaja ZRSZ in število udeležencev

	2014	2015	2016
Priprave na preverjanje in potrjevanje NPK in TPK	1.971	932	
NPK Potrjevanje	1.626	1.338	804
Institucionalno usposabljanje	12.535	5.636	
Neformalno usposabljanje in izobraževanje			390
Neformalno usposabljanje in izobraževanje mladih			333
PUMO Projektno učenje za mlajše odrasle	351	816	415
Vključitev brezposelnih oseb v podpirne in razvojne programe		1.018	588
Iz faksa takoj praksa		820	
Praktični programi za spodbujanje zaposlovanja (MIC)	1.245		0
Usposabljanje na delovnem mestu 2015-2017	5.126	4.289	1.340
Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih	4.233	1.334	
Usposabljanje brezposelnih oseb na delovnem mestu		4.286	
Usposabljanje na delovnem mestu 2015-2017 mladih			369
Usposabljanje na delovnem mestu za osebe na področju mednarodne zaščite			5
Delovni preizkus	1.694	1.124	620
Zmorem, ker znam			1.748
Programi formalnega izobraževanja			323
SKUPAJ	28.781	21.593	6.612

Vir: ZRSZ, letna poročila

5.2.1.1. Center za poklicno izobraževanje (CPI)

»Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPI) je osrednja državna ustanova na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja. Skrbi za povezavo med socialnimi partnerji in nudi podporo v razvojnih, raziskovalnih, izvedbenih, izobraževalnih in sistemskih procesih, ki prispevajo h kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja prebivalcev Republike Slovenije v luči vseživljenjskega učenja (...)«³³

Glavne naloge, ki jih opravlja CPI v okviru letnih programov izobraževanja odraslih:

- razvoj pregledne kvalifikacijske strukture,
- nacionalno informacijsko središče za poklicne kvalifikacije (NRP),
- nacionalna koordinacijska točka za EOK in SOK,
- izvajanje certifikatnega sistema,
- priznavanje neformalno in priložnostno pridobljenega znanja,
- uveljavljanje in spodbujanje poklicnega in strokovnega izobraževanja,
- nacionalni observatorij RS za poklicne kvalifikacije – REFERNET – nacionalni koordinator.

Sodelavci CPI se ukvarjajo tudi z razvojnim delom in izdelujejo evalvacijske študije, na primer *Dvig kompetenc učiteljev (2015)*, ki sta jo sofinancirala ESS in MIZŠ.³⁴

³³ Iz predstavitvene publikacije http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/novice/CPIpredstavitev_230x260_SLOsplet.pdf

³⁴ http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/projektno-sodelovanje/kompetence_porocilo_out.pdf

5.2.1.2. Državni izpitni center – RIC

V okviru letnih programov izobraževanja odraslih so RIC-u namenjene vloge:

- skrb za razvoj metodologije in postopkov preverjanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij,
- organiziranje usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje,
- spremljanje in vrednotenje uresničevanja ciljev programa usposabljanja kandidatov za člane komisij za preverjanje in potrjevanje ter dajanje pobud za izboljšave pristojnemu strokovnemu svetu,
- skrb za nabor vprašanj in nalog v postopku preverjanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij,
- skrb za razvoj mreže za preverjanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij,
- vodenje registra izvajalcev postopkov za ugotavljanje in potrjevanje kvalifikacij,
- podeljevanje licenc članom komisij za preverjanje in potrjevanje,
- vodenje evidenc, za katere je RIC pooblaščen z zakonom,
- spremljanje dela komisij za preverjanje in potrjevanje,
- vsaj enkrat letno poročanje ministru.

5.2.1.3. Nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK)

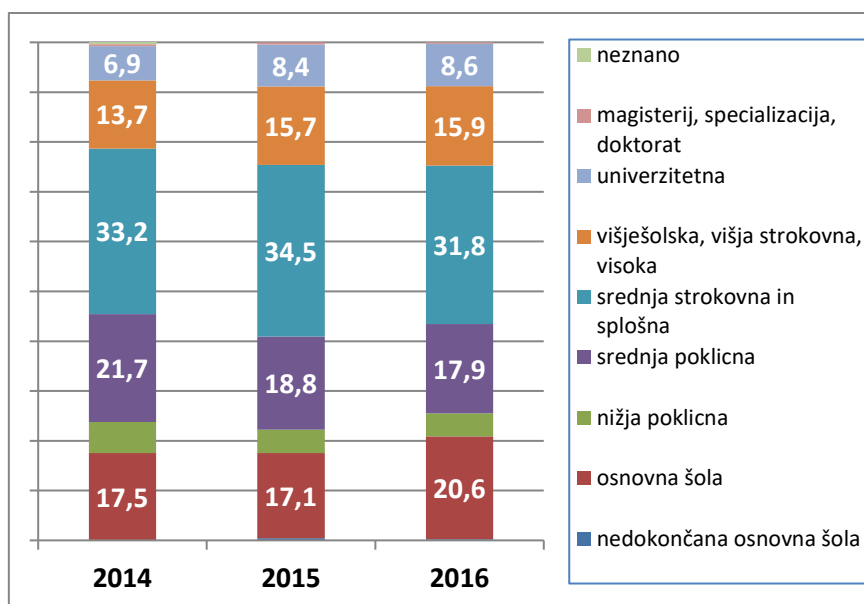
Sistemiški okvir, ki se postopoma uveljavlja kot dopolnilo sistemu formalnega izobraževanja in usposabljanja, s ciljem povečevanja zaposljivosti brezposelnih, je sistem pridobivanja Nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK). Zaradi aktualnosti predstavljamo nekatere podatke o tem programu nekoliko podrobneje.

Že v preglednici 26 so zapisana števila brezposelnih kandidatov, ki so si v posameznem letu pridobili NPK. Opazen je trend zmanjševanja števila (v letu 2013 je bilo 1.856 kandidatov), čeprav se bo mogoče zanimanje začelo zopet povečevati (v letu 2017 je bilo 904 kandidatov za pridobitev NPK).

Zanimala nas je izobrazbena sestava kandidatov za pridobitev NPK. Iz slike spodaj lahko nekoliko presenetljivo razberemo, da razmeroma visok delež predstavljajo bolj izobraženi brezposelni (iz slike, ki sledi je razvidno, da je kandidatov z dokončano več kot štiriletno srednjo šolo več kot polovica, skoraj ena četrtnina pa ima tudi dokončano terciarno izobrazbo).

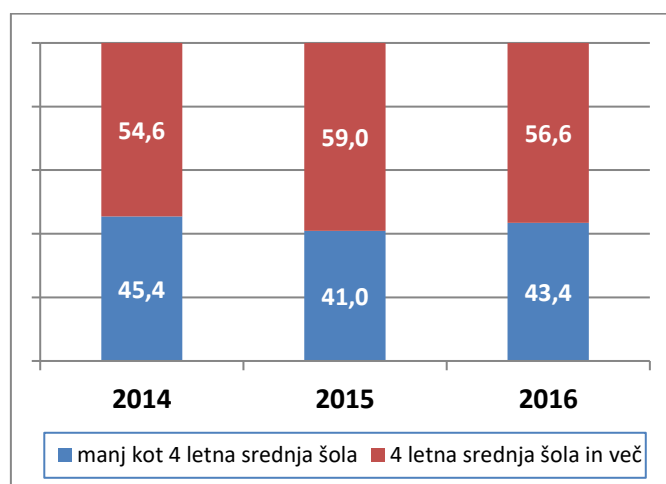
Če pogledamo vsebine (ali nazive) NPK, ki so bile v dotičnih treh letih največkrat potrjene, se na prvih mestih izmenjujejo: Socialni oskrbovalec/oskrbovalka na domu, Računovodja/računovodkinja za manjše družbe, samostojne podjetnike in zavode, Operater/operaterka na CNC stroju, Voznik/voznica v cestnem prometu, Varnostnik/varnostnica, Pomočnik/pomočnica kuharja/kuharice, in v letu 2014 zelo zaželen Gozdarski sekač/gozdarska sekačica.

Slika 32: Kandidati za potrjevanje NPK po doseženi izobrazbi



Vir: ZRSZ

Slika 33: Kandidati za potrjevanje NPK po ravni izobrazbe



Vir: ZRSZ

Zelo povedni so podatki o tem, koliko kandidatov, ki so si pridobili NPK se je uspelo po tem zaposliti, saj se s tem meri lahko tudi uspešnost programa.

Iz *Preglednice 24* je razvidno, da je zaposljivost razmeroma visoka (v vseh treh letih povprečno 64 odstotna), razmeroma visokemu deležu zaposlenih pa se je uspelo zaposliti prej kot pol leta po pridobitvi NPK (trem četrtinam).

Preglednica 27: Zaposlitev udeležencev, ki so pridobili NPK

	2014	2015	2016	SKUPAJ
Število vključenih v program NPK potrjevanje	1.626	1.338	804	3.768
Zaposlitev:				
pred koncem programa	130	118	69	317
v 1. mesecu po koncu programa	137	149	106	392
v 2. ali 3. mesecu po koncu programa	240	182	158	580
v 4.-6. mesecu po koncu programa	232	182	116	530
v 7.-9. mesecu po koncu programa	156	109	83	348
v 10.-12. mesecu po koncu programa	107	100	38	245
SKUPAJ	1.002	840	570	2.412
Delež zaposlenih med vključenimi	61,6	62,8	70,9	64,0

Vir: ZRSZ

Na splošno pa lahko pri programih MDDSZ v celoti opazimo občuten padec obsega aktivnosti med letoma 2015 in 2016. Gre za zamik pri črpanju sredstev ESS iz finančne perspektive 2014-2020.

5.2.2. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Ministrstvo izvaja več programov in dejavnosti, ki so upravičeno umeščeni v letne programe izobraževanja odraslih (LPIO). Med temi sta najbolj pomembni dve področji na katerih MKGP izvaja svoje dejavnosti kot javno službo:

1. **Javna kmetijska svetovalna služba**, ki jo izvaja Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije.

Kmetijski svetovalci izobražujejo in usposabljaajo ljudi na podeželju, omogočajo pretok informacij ter prenos znanja in znanstvenih dognanj iz stroke v prakso.

Sredstva se dodelijo na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije.

Število svetovancev se giblje okrog 60.000 na leto.

2. **Javna gozdarska služba**, ki jo izvaja Zavod za gozdove.

Dejavnosti obsegajo svetovanje, neformalno izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov s ciljno oblikovanimi programi v gozdarstvu in primarni predelavi lesa. Ti programi med drugim prispevajo k pridobivanju **nacionalnih poklicnih kvalifikacij** za odraslo prebivalstvo na podeželju, pomembni pa so tudi zaradi splošnega izobraževanja o pomenu gozdov in gozdarstva ter graditve odgovornega odnosa do naravnih ekosistemov ter prepoznavanja t. i. zelene rasti kot razvojne priložnosti za sonaravni razvoj naše družbe.

Sredstva se dodelijo na podlagi letnega programa dela Zavoda za gozdove Slovenije.

Število vključenih se giblje okrog 70.000 na leto.

Nadaljnji program, umeščen v LPIO je:

3. **Podpora strokovnim prireditvam ter stanovskemu in interesnemu povezovanju**

	2014	2015	2016
Število javnih razpisov	3	3	3
Število izvajalcev	33	34	32
Število programov	33	34	32

Na podlagi razpisov so sofinancirani:

- stroški, povezane z izobraževanjem in usposabljanjem kmetov in delavcev na kmetijskih gospodarstvih,
- stroški, povezane z organizacijo forumov za izmenjavo znanja med kmetijskimi gospodarstvi, tekmovanj, razstav in sejmov ter s sodelovanjem na njih,
- stroški publikacij, kot so predstavitve, katalogi ali spletišča.

5.2.3. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP)

Na podlagi Operativnega programa (OP) upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2014–2020, katerega nosilni partner je MOP in se izvaja od avgusta 2012 do junija 2015, poteka pri pripravi in uresničevanju OP tudi usposabljanje ključnih deležnikov za izvajanje ukrepov tega programa v delavnicah, ki jih organizira MOP – Sektor za ohranjanje narave, skupaj s partnerskimi organizacijami pri projektu.

8-urne delavnice v letu 2014 prispevale k razvoju ključne kompetence za trajnostni razvoj, in sicer k:

3. sposobnosti upoštevanja trajnostnega razvoja z okoljskega vidika: gre za sposobnost posameznika, da v danih okoliščinah aktivira in uporabi svoje znanje in pridobljene veščine upravljanja naravnih virov, prostora in okolja, pri čemer upošteva trajnostni razvoj (okoljski vidik);
4. sposobnosti upoštevanja trajnostnega razvoja z vidika gospodarnega ravnanja z viri: gospodarno ravnanje z viri (finančnimi, človeškimi, naravnimi) je zmožnost posameznika, da aktivira, uporabi in poveže pridobljeno znanje in veščine načrtovanja, priprave in organiziranja dela, vodenja in nadzora dela ter finančnega upravljanja in kakovosti, pri čemer upošteva trajnostni razvoj.

V letu 2014 se je delavnic udeležilo 300 udeležencev, v letu 2015 pa 284.

Temeljno izobraževanje odraslih o trajnostnem razvoju in podnebnih spremembah

V okvir tega programa sodi projekt ***Izvedba programa usposabljanja odraslih za trajnostni razvoj in prehod v zeleno gospodarstvo v povezavi s podnebnimi spremembami*** (Andragoški center Slovenije, 2016 in 2017)

V obe izvedbi programa se je vključilo skupno **41 udeležencev**, od tega jih je 28 uspešno zaključilo program.

5.2.4. Ministrstvo za zdravje (MZ)

Osnovni namen zdravstvene vzgoje je spodbuditi posameznike ali skupine prebivalcev, da začnejo dejavno skrbeti za svoje zdravje. Zdravstveno vzgojni programi pomagajo posamezniku oblikovati znanje, stališča in vedenjske vzorce za zdravo življenje ter spreminjati življenjski slog.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije financira preventivne programe, ki so vsako leto partnersko dogovorjeni in sprejeti v Splošnem dogovoru. Preventivni programi se izvajajo kot del zdravstveno vzgojnega dela v zdravstvenih domovih po Sloveniji.

Programi se financira ZZZS iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (dobrih 10 milijonov eur na leto), v letu 2016 pa je MZ, poleg tega, za programe namenil še 150 tisoč eur proračunskih sredstev.

Po poročilih, ki jih MZ posreduje na MIZŠ, je bilo v preventivne programe tako **v letu 2014 kot 2015 vključenih po 38.598 prebivalcev**. Za leto 2016 podatek o številu vključenih ni bil posredovan.

5.2.5. Ministrstvo za kulturo (MK)

Ministrstvo za kulturo izvaja celo vrsto programov, ki jih lahko vključimo v prvo prednostno področje (splošno neformalno izobraževanje), poleg tega pa na nekaterih področjih dejavnosti podeljuje tudi **potrdila o pridobitvi posameznih veščin ali kompetenc, ki imajo znotraj sistema status javne veljavnosti**.

Na področju varovanja kulturne dediščine MK izvaja tudi dejavnost javne službe.

Gre za širok spekter programov in dejavnosti, ki so utemeljeni v posebni zakonodaji.

1. *Izvajanje nacionalnega programa za slovenski jezik*

Vzpostavitev in vzdrževanje spletnega portala Jezikovna politika Republike Slovenije

Ministrstvo za kulturo RS je marca 2014 objavilo Javni ciljni razpis za izbor izvajalcev projektov digitalizacije in informacijske dejavnosti na področju slovenskega jezika, ki jih bo v letih 2014–2017 sofinancirala Republika Slovenija iz proračuna, namenjenega za kulturo. Na njegovi podlagi je bil izbran konzorcij izvajalcev (treh inštitucij) za vzpostavitev in vzdrževanje novega spletnega portala Jezikovna politika Republike Slovenije. Projekt bo trajal štiri leta. V prvi fazi izvajalci oblikujejo spletni portal in nanj postavljajo poskusne vsebine. Portal bo pokrival vsa poglavja iz **Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018**.

2. *Kulturna vzgoja*

Kulturni bazar

To je državni medresorski projekt dodatnega strokovnega usposabljanja na področju kulturno-umetnostne vzgoje. Ministrstvo za kulturo RS skupaj z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport RS, Zavodom RS za šolstvo, Ministrstvom za kmetijstvo in okolje RS, Ministrstvom za zdravje RS, Slovensko nacionalno komisijo za Unesco ter kulturnimi ustanovami iz vse Slovenije želi doseči boljšo obveščenost o kulturni ponudbi v Sloveniji ter v strokovni in širši javnosti prebuditi zanimanje za kulturno-umetnostno vzgojo, tako pa povečati dostopnost kulture različnim ciljnim skupinam. Kulturni bazar je enodnevno strokovno usposabljanje, namenjeno strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju, kulturi, širši strokovni javnosti in študentom. Izvršni producent Kulturnega bazarja je Cankarjev dom v Ljubljani.

Celodnevno strokovno usposabljanje vključuje okrog 50 dogodkov (predavanj, delavnic, tematskih razprav, vodenih ogledov razstav, predstav itd.) z različnih kulturnih področij. Velik poudarek je dan ozaveščanju o pomenu kulture in njenem umeščanju na vsa področja človekovega delovanja.

Število udeležencev v letu 2014 – 1.000

Število udeležencev v letu 2015 – 1.100

Na **Kulturnem bazarju 2016** je svojo kulturno-vzgojno ponudbo predstavilo več kot 300 kulturnih ustanov iz vse Slovenije, pri izvedbi je sodelovalo več kot **400 kulturnih delavcev** iz vse Slovenije. Strokovnega usposabljanja se je udeležilo več kot 1000 strokovnih delavcev z vzgojno-izobraževalnih zavodov iz vse Slovenije, študentov in predstavnikov kulturnih ustanov,

3. Založništvo

Na Javni agenciji za knjigo RS vsako leto potekajo javni razpisi, ki vključujejo projekte in programe, namenjene izobraževanju odraslih in mladine po 15. letu, pa tudi starejših odraslih (upokojencev). Sofinanciranje projektov poklicnega usposabljanja na Javni agenciji za knjigo RS vključuje projekte, ki se izvajajo v knjižnicah, društvu Bralna značka, slovenskih založbah ter različnih zavodih in društvih, ki delujejo na tem področju. Javna agencija za knjigo RS je tudi v letu 2014 sofinancirala projekte usposabljanja na knjižnem področju, uporabo novih tehnologij pri uveljavljanju branja in nakupovanja knjig ter pri usposabljanju knjigarjev.

4. Poklicno usposabljanje na kulturnem področju

Ministrstvo za kulturo RS sofinancira programe **poklicnega usposabljanja za deficitarne kulturne poklice** ter dejavnosti s področja umetnosti in knjige v obliki seminarjev, predavanj, delavnic, srečanj, kongresov ipd., in sicer v sodelovanju z domačimi in/ali tujimi strokovnjaki na posameznem umetniškem področju. Od leta 2012 pa so sredstva tako upadla, da samostojen razpis ni več razumen.

Zagotovo, čeprav zaradi finančnih omejitev v zmanjšanem obsegu, izvedba programov na tem področju prispeva k spodbujanju zavedanja o pomembnosti poklicnega usposabljanja glede umetnosti in medijev.

Javna agencija za knjigo RS je podpirala kulturne projekte poklicnega usposabljanja na knjižnem področju v letu 2014 v skladu s temi dolgoročnimi cilji:

5. krepitev poklicnih kompetenc zaposlenih iz založništva in knjigotrštva,
6. izvedba kakovostnih izobraževalnih kulturnih projektov na knjižnem področju,
7. krepitev slovenskega založništva oz. knjigotrštva ter dvig kakovosti in prodaje izdanih knjig in revij.

2014 Sofinancirani projekti – 6 izvajalcev, 8 programov, 780 udeležencev.

2015 Sofinancirani projekti USP na področju knjige – 6 izvajalcev, 9 programov, 780 udeležencev.

5. Javni zavodi na področju filma in AV-kulture

Pedagoško-andragoški program Kino-katedra združuje predvajanje izbranih klasičnih del iz filmske zgodovine s kritično in teoretično razpravo ter je prilagojen osnovnošolcem in srednješolcem, na andragoški ravni pa namenjen zlasti pedagogom in študentom ter zainteresirani splošni javnosti.

V letu 2014 je uresničevanje letnega programa izobraževanja potekalo v skladu z načrtovanimi ukrepi. Med osnovnimi dejavnostmi je bil dan ključni poudarek izvedbi novega programa delavnic za pedagoške delavce v srednjih šolah in zadnjo triado devetletke, ki je bil poimenovan Kino-katedra za pedagoge in je vzbudil izjemno zanimanje. Prav tako so uspešno izpeljali vsakoletni mednarodni simpozij filmske teorije in kritike Jesenska filmska šola na temo filmske filozofije Stanleyja Cavella. Ob tem so potekale redne dejavnosti programa Kino-katedra za srednješolce in strokovna predavanja, povezana s posameznimi tematskimi sklopi oziroma retrospektivami

6. Javni zavodi na področju kulturne dediščine

Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) in Teden kulturne dediščine (TKD) 2014

Dnevi evropske kulturne dediščine so skupni projekt evropskih držav, ki naj bi predstavljal skupne značilnosti dediščine v posameznih državah, po drugi strani pa razkrival njihove posebnosti. Osnovna vodila projekta DEKD vključujejo: dostopnost vsebin (dogodki so brezplačni), povezovanje različnih področij (dediščina, kultura, izobraževanje, turizem, šport, lokalne skupnosti in nevladne organizacije) na lokalni, regionalni in državni ravni, prostovoljstvo, medgeneracijsko povezovanje, načela formalnega in neformalnega izobraževanja ter krepitev vloge nevladnih organizacij pri prepoznavanju in uveljavljanju kulturne dediščine. Glede na usklajenost s številnimi slovenskimi institucijami in nevladnimi organizacijami, ki se kakor koli ukvarjajo s kulturno in naravno dediščino, ima projekt za popularizacijo dediščine zelo velik pomen.

Teden kulturne dediščine (TKD) je medresorski državni projekt, s katerim Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije želi doseči boljšo vključenost vsebin iz ohranjanja kulturne dediščine v vzgojno-izobraževalnem procesu, v formalnem in neformalnem izobraževanju. TKD je tesno povezan z DEKD, ki imajo vzpostavljeno mrežno sodelovanje in so zasnovani tematsko.

Osnovna vodila projekta vključujejo: dostopnost vsebin (dogodki so brezplačni), njihovo kros kurikularno umeščanje, odprto učno okolje, med predmetno povezovanje, povezovanje organizacij z različnih področij (dediščina, kultura, izobraževanje, turizem, šport, delovanje lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij), medgeneracijsko povezovanje ter načela formalnega in neformalnega izobraževanja.

Izvajalec: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Število programov: 11 regionalnih srečanj DEKD in TKD ter 12 ciljnih delavnic

Eden izmed pglavitnih ciljev DEKD je dvig zavesti o pomenu kulturne dediščine. Zato so pri temi DEKD 2014 Dediščina gre v šole nagovorili vzgojno-izobraževalne strokovne delavce in vse, ki se ukvarjajo z izobraževanjem o kulturni dediščini. Na regionalnih srečanjih so izvedli deset izobraževanj in delavnic v Sloveniji ter eno v zamejstvu. Izobraževanja pod naslovom Poučevanje skozi dediščino so predstavljala didaktično orodje in prijeme, s katerimi naj bi dediščino približali različnim starostnim skupinam. ZVKDS je izvedel tudi 12 ciljnih delavnic za učitelje zgodovine.

V okviru DEKD so izdali publikacijo z naslovom Sto let v dobro dediščine, ki je namenjena seznanjanju odraslih z osnovnimi pojmi konservatorstva in restavratorstva, razvojem konservatorsko-restavratorske stroke in izbranimi primeri dobrih praks prenove objektov kulturne dediščine.

V letu **2014** je **projekte DEKD in TKD** izvajalo **55 javnih zavodov in društev**, izvedli so **50 programov**, katerih se je udeležilo **2.000 udeležencev**.

V letu **2015** pa je **projekte DEKD in TKD** izvajalo **130 javnih zavodov in društev**, ki so izvedli so prav tako izvedli **50 programov**, katerih se je udeležilo **3.000 udeležencev**.

V letu **2015** pa so bili izvedeni **Regionalni posveti DEKD in TKD**, ki se jih je udeležilo **500 udeležencev**, med njimi večina vzgojno-izobraževalnih in pedagoških delavcev.

Tema DEKD in TKD 2015, Praznovanja, je s svojo širino omogočila sodelovanje širokemu krogu institucij in opozorila na 25 let neprekinjene aktivnosti DEKD. Program septembrskih prireditev je obsegal več kot 400 dogodkov, ki jih je obiskalo preko 50.000 obiskovalcev. Izjemno uspešna je bila izvedba otvoritvenih slovesnosti v 12-tih zgodovinskih mestih skupaj z Združenjem zgodovinskih mest Slovenije, kjer so k sodelovanju pritegnili vse vzgojno-izobraževalne zavode, institucije in društva ter s tem pridobili nove partnerje. V skupnem programu dogodkov je sodelovalo 115 zavodov s področij

kulture, kulturne in naravne dediščine, 27 lokalnih in 7 krajevnih skupnosti, 13 župnij, 120 nevladnih organizacij, 170 vzgojno-izobraževalnih zavodov (VIZ), 27 knjižnic, 25 turističnih organizacij in številni posamezniki. Širitev v zamejstvu je potekala po načrtu: vključenih je bilo 6 zamejskih šol na Tržaškem. V programu prireditev se je predstavilo več etničnih skupnosti, ki živijo na območju Slovenije.

Tudi v letu **2016** so bili izvedeni **Regionalni posveti DEKD in TKD**, ki se jih je udeležilo **600 udeležencev**.

V letu **2016** je bilo izvedenih **250 prireditev DEKD in TKD**, ki jih je izvedlo **330 javnih zavodov in društev**, udeležilo pa se jih je **34.000 udeležencev**.

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili:

8. kulturna (narodna) zavest in izražanje,
9. učenje učenja,
10. socialne kompetence,
11. komuniciranje v maternem jeziku.

7. Izvajanje Zakona o varstvu kulturne dediščine

Priprava na strokovne izpite iz varstva kulturne dediščine v muzejski, konservatorski in konservatorsko-restavratorski dejavnosti

Zakon o varstvu kulturne dediščine v 103. členu določa regulirane poklice iz varstva dediščine. Eden izmed pogojev za samostojno opravljanje teh poklicev je tudi opravljen strokovni izpit. Zaradi posebnosti teoretičnega in praktičnega znanja, ki se zahteva za uspešno opravljen strokovni izpit in s tem za samostojno opravljanje predmetnih poklicev, se je treba pri pripravi na izpit usposabljanje v ustrezni organizaciji s področja varstva. Dosedanji učinki izvajanja tega instituta so bili ugodni, saj poleg zaposlitve v javnem sektorju dopušča možnost samozaposlitve na trgu in prispeva k širi varnosti ohranjanja kulturne dediščine, posameznikom pa, da vstopijo na trg dela s pridobljenim, preverjenim in potrjenim strokovnim znanjem.

V letu **2014** sta bila organizirana spomladanski in jesenski termin strokovnih izpitov iz varovanja dediščine. Za muzealstvo, konservatorstvo in konservatorstvo-restavratorstvo je bilo v spomladanskem roku prijavljenih 38 kandidatov, od tega je eden ponavljal izpit v jesenskem roku. V jesenskem roku je bilo prijavljenih 51 kandidatov, od izpita so odstopili trije, dva pa ga nista uspešno opravila.

V letu **2015** je bil organiziran jesenski termin strokovnih izpitov na področju varovanja dediščine. Za področja muzealstva, konservatorstva in konservatorstva-restavratorstva je bilo v prijavljenih 42 kandidatov, trije kandidati pa so bili zavrtni. Izpit je uspešno opravilo 38 kandidatov.

V letu **2016** so bili organizirani strokovni izpiti na področju varovanja dediščine. Za področja muzealstva, konservatorstva in konservatorstva-restavratorstva je bilo v prijavljenih 56 kandidatov, trije kandidati pa so bili zavrtni. Izpit je uspešno opravilo 36 kandidatov.

8. Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD)

Programi za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: JSKD) s strokovno službo in po mreži 59 izpostav po vsej Sloveniji izvaja sistem strokovnega usposabljanja za mentorje in izvajalce kulturnega programa na področjih vzgoje, izobraževanja in kulture. Vsi izobraževalni programi za odrasle so bili v letu 2014 namenjeni doseganju štirih ključnih ciljev Strateškega okvira za evropsko

sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju – ET 2020, ki ga je leta 2009 sprejel Svet EU. Veliko pozornost JSKD namenja vseživljenjskemu učenju, zato njegovi izobraževalni programi zajemajo vse generacije in so enakomerno dostopni po vsej Sloveniji.

Ukrep spada v sklop prvega prednostnega področja, pod splošno izobraževanje odraslih, in uresničuje prednostno nalogo Ministrstva za kulturo RS za povečanje dostopnosti izobraževalnih programov na kulturnem področju. V ljubiteljski kulturi v Sloveniji dejavno ustvarja več kot 107.000 odraslih. Za njihovo strokovno vodstvo ter mentorje občolskih kulturnih dejavnosti in učitelje neobveznega izbirnega predmeta umetnost je JSKD **v letu 2014 pripravil 436 izobraževanj po vsej Sloveniji, udeležilo pa se jih je 9.570 odraslih.**

Kompetence, ki so jih udeleženci pridobili:

12. kulturna zavest in izražanje,
13. poklicne kompetence,
14. učenje učenja,
15. socialne kompetence,
16. komuniciranje v maternem jeziku.

V letu 2015 se je izobraževanj udeležilo 10.000 odraslih.

JSKD v letu 2016 pripravil 447 izobraževanj po vsej Sloveniji, ki se jih je udeležilo nekaj čez 10.000 odraslih.

9. Izvajanje projekta iz Evropskega socialnega sklada (ESS)

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) je septembra 2016 uspešno prestal postopek neposredne pridobitve operacije z naslovom "Pridobivanje dodatnih znanj za mlade na področju kulturnih dejavnosti v okviru JSKD" v okviru 8.2. prednostne naložbe (Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo), in podpisal pogodbo o izvajanju projekta izobraževanja do leta 2020.

JSKD je skladno s terminskim planom pripravil in oblikoval dopolnilne **14 različnih 120-urnih izobraževalnih študijskih modulov**, s katerimi želimo brezposelnim do 29. leta omogočiti pridobivanje novih izkušenj, znanj in kompetenc na področju kulturnih dejavnosti z namenom, da bodo lahko prišli hitreje do kvalitetnejše prve zaposlitve.

modul 1: Vodenje gledališke skupine

modul 2: Lutkovna šola

modul 3: Šola za učitelje plesa – šup

modul 4: Šola vodenja otroških folklornih skupin

modul 5: Šola vodenja odraslih folklornih skupin

modul 6: Filmska šola

modul 7: Kreativno pisanje dramskih besedil, scenaristika, radijska igra, performans, uprizarjanje

modul 8: Šola zborovodstva in zborovski menedžment

modul 9: Inštrumentalna šola in menedžment

modul 10: Šola za likovne mentorje

modul 11: Kulturni organizator producent, inšpicient, dokumentarist

modul 12: Komunikacijske kompetence in sodobne umetniške prakse

modul 13: Pravo, ekonomika in upravljanje v kulturi

modul 14: Kulturni vodiči

Na podlagi pogodbe o pričetku izvajanja projekta, odobrenih sredstev in razvitih modulov smo objavili Javni razpis za v okviru izbora operacij Pridobivanje dodatnih znanj za mlade na področju kulturnih dejavnosti v okviru JSKD.

Do razpisnega roka je prek informativne e-prijave oddalo vlogo 122 kandidatov, uradno prijavo je posredovalo 77 kandidatov, od tega jih je pogoje izpolnjevalo 72. Vsem 72 izbranim kandidatom so bile izdane odločbe in pogodbe vključitvi v program, od tega jih je 55 vrnilo pogodbe in se uspešno vključilo v program ter ga tudi zaključilo.

10. Socialna vključenost

Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru ESS.

Javni razpis za izbor razvojnih projektov za dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora njihovi socialni vključenosti v okviru ESS v letih 2013–2014.

Namen je sofinanciranje projektov za mobilizacijo, motivacijo in proaktivacijo delovanja posameznikov iz ranljivih družbenih skupin zaradi njihove večje socialne vključenosti in zaposljivosti. Upravičeni prijavitelji projektov so nevladne organizacije. Izbrani projekti se izvajajo v podporo zaposlovanju oziroma za zagotavljanje večjih zaposlitvenih možnosti na trgu dela, za dvig ravni usposobljenosti in kulturne ustvarjalnosti ter krepitev samozvesti in socialne vključenosti v širše družbeno okolje pripadnikov teh ranljivih skupin: madžarske in italijanske narodne skupnosti, romske skupnosti, različnih manjšinskih etničnih skupin in priseljencev ter invalidov. Ker je pomanjkanje lastnega oseba vzrok ranljivosti pri ohranjanju kulturnih posebnosti, je prikazani ukrep pomemben prispevek k izboljšanju možnosti za kakovostno vključenost. Izvajanje izbranih projektov se je začelo v letu 2013 in končalo avgusta 2014 s 95,06-odstotno realizacijo.

Doseženi napredek se kaže v številu izvedenih projektov in številu novih zaposlitev. **V letu 2014 je bilo uspešno izvedenih 28 projektov, v njihovem okviru pa 22 novih delovnih mest na kulturnem področju**, kar je dober rezultat glede na to, da gre za predstavnike ranljivih skupin, ki potrebujejo poseben pristop. **V usposabljanje je bilo do konca leta 2014 vključenih 1.121 oseb – od tega 745 pripadnikov ene od ranljivih skupin. Programe usposabljanja je uspešno končalo skupaj 819 oseb.**

Namen projekta neprofitnih organizacij (NPO) Vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje enakih možnosti dostopa do publikacij slepim in slabovidnim osebam ter osebam z motnjami branja je zagotoviti možnosti za delovanje osrednje knjižnice za slepe, slabovidne in osebe z motnjami branja v sistemu knjižnic ter razviti modele usposabljanja in izobraževanja za delo z novo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. V letu 2014 se je ohranilo 8 bruto delovnih mest, ki so bila ustvarjena v letu 2013, na novo pa je bilo odprto 1 delovno mesto. Strokovne sodelavce so konec leta 2013 usposobili za izdelavo knjig DAISY, sama izdelava pa se je začela v letu 2014. Že v letu 2013 so pripravili pet izobraževalnih modulov za člane Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije (ZDSSS). V izobraževanje je bilo do konca leta 2014 vključenih 193 slepih in slabovidnih. Za svoje delo so novembra 2014 prejeli nagrado Prizma 2014, ki jo podeljuje Slovensko društvo za odnose z javnostmi in je najvišje strokovno priznanje v Sloveniji za odličnost v komuniciranju.

Pri izvajanju projekta NPO Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam je osnovni cilj operativno usposabljanje oseb iz različnih ranljivih družbenih skupin, ki so si doslej že pridobili formalno izobrazbo v zvezi z delom muzejev (etnologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, arheologija), za opravljanje posameznih strokovnih **nalog muzejske javne službe**. Z usposabljanjem in pridobivanjem delovnih izkušenj jim bodo odprte možnosti karijerne poti na področju varstva kulturne dediščine, možnosti za zagotavljanje večje socialne vključenosti in za manjšo materialno ogroženost.

Projekt, katerega nosilec je javni zavod Slovenski etnografski muzej, je osredotočen na usposabljanje za pridobivanje specialnega strokovnega znanja, veščin in praktičnih izkušenj za muzejske delavce s ciljem vzpostavitve dobrih praks v državnih muzejih Slovenije, ki se bodo uvedle še v druge slovenske muzeje ter na druga področja kulture in izobraževanja. V sodelovanju z osebami iz ranljivih skupin, ki so med izvajanjem projekta zaposlene v muzeju, se razvijajo in izvajajo pedagoške in andragoške vsebine oz. programi v zvezi z delom državnih muzejev. Do konca leta 2013 je bilo ustvarjenih 9 delovnih mest, ki so se ohranila tudi v letu 2014, na novo pa je nastalo 1 delovno mesto.

Projekt NPO Nove karijerne perspektive sledi cilju spodbujanja ustvarjanja zaposlitvenih možnosti, usposabljanja s prenosom znanja na mlade ter izboljšanja dostopnosti do kulturnih dobrin in storitev s sodelovanjem brezposelnih in samozaposlenih mladih v kulturi, in sicer pri izvajanju programa v javnih zavodih za glasbeno in uprizoritveno umetnost, katerih ustanoviteljica je država. Do konca leta 2013 je bilo v 4 javnih zavodih ustvarjenih 26 delovnih mest za posameznike iz posebne družbene skupine mladih na področju kulture, ki so se ohranila tudi v letu 2014, na novo pa sta se odprli 2 delovni mesti.

V okviru javnega razpisa Nove karijerne perspektive II so bili izbrani 4 upravičenci, 3 nevladne organizacije in 1 javna agencija. Gre za sofinanciranje projektov, usmerjenih k dvigu zaposljivosti, krepitvi usposobljenosti in podpori socialne vključenosti brezposelnih in samozaposlenih mladih kot posebne družbene skupine, ki jih bodo izvajali v kulturi delujoči upravičenci. V letu 2014 je bilo ustvarjenih 21,5 delovnega mesta v okviru posebne družbene skupine mladih na področju kulture.

Javni razpis Nove karijerne perspektive v sodobnem plesu je usmerjen k dvigu zaposljivosti, krepitvi usposobljenosti in podpori socialne vključenosti brezposelnih in samozaposlenih mladih kot posebne družbene skupine na področju sodobnega plesa; predvidenih je 9 novih zaposlitev, ciljna skupina pa so mladi na področju kulture. Javni razpis za izbor operacij Povečanje zaposlitvenih možnosti mladih na področju likovne umetnosti je bil zastavljen z mrežo desetih najbolj aktivnih slovenskih pobud iz sodobne likovne umetnosti. Posebna prednost je tudi nabor generacijsko istih kustosov in kuratorjev, ki bodo strokovno spremljali že izbrane mlade avtorje z odličnimi referencami. Projekt se je začel izvajati decembra 2013. V letu 2014 je bilo za posebno družbeno skupino mladih na področju kulture ustvarjenih 7 bruto delovnih mest – za 5 likovnih umetnikov in 2 kustosa.

Javni razpis za izbor operacij za večjo socialno vključenost pripadnikov ranljivih družbenih skupin na področju kulture v okviru Evropskega socialnega sklada v letih 2016 – 2017

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija. Javni razpis se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020. Namen razpisa je sofinanciranje projektov z namenom mobilizacije, motivacije in proaktivacije delovanja posameznikov iz ranljivih družbenih skupin za njihovo večjo socialno vključenost in zaposljivost.

V letu 2016 je bilo v aktivnosti usposabljanja vključenih 565 oseb (manj kot 25 let: 164; od 25 do 29 let: 54; od 30 do 54 let: 281; 55 let in več: 66), ter 12 novih zaposlitev v okviru operacij, kar je dober rezultat glede na to, da gre za predstavnike ranljivih skupin, ki potrebujejo poseben pristop.

5.2.6. Ministrstvo za javno upravo

Namen javnih razpisov, ki jih izvaja Ministrstvo za javno upravo, je krepitev dejavne vloge nevladnih organizacij (NVO) pri oblikovanju in izvajanju javnih politik, tj. uveljavljanje civilnega dialoga, krepitev usposobljenosti NVO, zagotavljanje servisnih storitev za NVO zaradi povečanja kakovosti in učinkovitosti njihovega delovanja, finančne neodvisnosti od javnih virov in usposobljenosti za prepoznavanje potreb NVO in uporabnikov ter zaradi spodbujanja povezovanja in sodelovanja NVO z

drugimi sektorji (mediji, gospodarstvom, širšo javno upravo, splošno javnostjo), zato da se odgovori na družbene izzive na različnih ravneh in uveljavi vloga NVO pri reševanju razvojnih vprašanj.

Na javnem razpisu izbrani projekt Slovenska mreža za izobraževanje starejših in medgeneracijsko sodelovanje s predpisanimi dejavnostmi krepi usposobljenost nevladnih organizacij za učinkovitejše in bolj organizirano delovanje pri izobraževanju starejših. Z utrjevanjem temeljnih zasnov izobraževanja starejših in razvojem novih zasnov medgeneracijskega sodelovanja pomembno prispeva k ohranjanju in razvoju družbene, politične in ekonomske odgovornosti starejše in mlajše generacije.

S projektom so bili **v letu 2014** doseženi ti kazalniki:

17. 372 svetovalnih in/ali mentorskih ur za vsebinske NVO;
18. 10 strokovnih usposabljanj za NVO za povečanje njihove usposobljenosti na posameznem vsebinskem področju;
19. 23 novih članic NVO v vsebinski NVO-mreži (skupno je v mreži 73 organizacij);
20. priprava predloga strateškega dokumenta za razvoj NVO na vsebinskem področju (standard kakovosti v NVO za izobraževanje starejših);
21. priprava dveh novih storitev, ki ju izvajajo NVO, oziroma vsebinske NVO-mreže (Znaš, nauči drugega – medgeneracijski centri UTŽO ter študijski program Trgi, ulice in stavbe okoli nas);
22. ovrednoteno delovanje NVO-mreže.

V okviru projekta so bili **v letu 2015** doseženi naslednji kazalniki:

- 288 svetovalnih in/ali mentorskih ur za vsebinske NVO;
- 7 strokovnih usposabljanj za NVO z namenom povečanja usposobljenosti NVO na posameznem vsebinskem področju;
- 2 izvedena procesa vplivanja na javne politike tj. predpise, strateške dokumente na določenem vsebinskem področju na nacionalni ali EU ravni, posebej v luči integracije mladih v družbo (pobuda glede Strategije razvoja informacijske družbe do leta 2020, Analiza in oblikovanje pobud na Resolucijo o razvoju mladinskega sektorja in mladinske politike 2014, oblikovanje predlogov v zvezi s Strategijo aktivnega in zdravega staranja v Sloveniji);
- 1 izvedena analiza z namenom ugotavljanja potenciala NVO za nove storitve ali za prenos javnih funkcij na določenem vsebinskem področju (Analiza za ugotavljanje potenciala za medgeneracijsko učenje v NVO);
- 1 izvedena akcija z namenom krepitve mreženja/sodelovanja, povezovanja na področju delovanja mreže NVO (Svoboda sodelovanja, Od izzivov do povezovanja (18.2.2015), Svoboda sodelovanja: medgeneracijsko učenje in kompetence za delo in zaposlitev (18.3.2015), Svoboda sodelovanja: Znaš, nauči drugega: medgeneracijsko učenje na področju IKT (17.4.2015);
- 2 skupni akciji/iniciativi NVO v sodelovanju z drugimi sektorji (mediji, gospodarstvo, javna uprava in širša javnost) z namenom reševanja izzivov na vsebinskem področju, na katerem deluje mreža.

V letu 2016 pa:

V letu 2016 je bilo v okviru **Javnega razpisa za krepitev zmogljivosti NVO za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev 2015-2019** podprtih **17 projektov**:

- ena horizontalna mreža na nacionalni ravni,
- dvanajst regijskih stičišč NVO in
- štiri vsebinske mreže NVO.

Sofinancirani projekti med drugim iščejo rešitve pri naslavljanju družbenih izzivov, vključno s problematiko zaposljivosti mladih, preko čez-sektorskega sodelovanja in partnerstva z resornimi ministrstvi, mediji, gospodarstvom in drugimi akterji.

Del sredstev mreže in stičišča vlagajo tudi v krepitev usposobljenosti nevladnih organizacij za učinkovitejše in bolj organizirano delovanje NVO, zagovorniške delavnosti ter izvajanje storitev. Prav tako mreže in stičišča prek usposabljanj krepijo lastne kapacitete.

- 21 število izvedenih usposabljanj za organizacijski razvoj / za krepitev strokovne usposobljenosti / za krepitev zagovornišva;
- 162 NVO vključenih v krepitev strokovne usposobljenosti za organizacijski razvoj / za zadovoljevanje izbranih lokalnih potreb / za zagovornišvo;
- 20 usposabljanj z namenom krepitev organizacijskega razvoja koordinatorja mreže NVO.

5.2.7. Ministrstvo za notranje zadeve

V letu 2016 je bilo izdanih 1973 potrdil o izpolnjevanju pogojev za udeležbo v enotnem programu tečaja slovenskega jezika in 1132 potrdil o izpolnjevanju pogojev za opravljanje prvega brezplačnega preizkusa znanja iz slovenskega jezika na osnovni ravni.

Državljeni tretjih držav in osebe z mednarodno zaščito so imeli možnost udeležbe v enotnem programu **»Začetna integracija priseljencev« (ZIP)**, ki vključuje tako učenje slovenskega jezika na osnovni ravni kot tudi seznanjanje s slovensko kulturo, zgodovino in ustavo. Tečaj se je v letu 2016 izvajal v 30 krajih. V tem obdobju je z obiskovanjem **tečaja začelo 1519 oseb**.

Preizkus znanja slovenskega jezika na osnovni ravni je v letu 2016 opravljalo 1090 kandidatov, od tega jih je 680 preizkus uspešno opravilo, kar znaša 63 odstotka vseh kandidatov, ki so opravljali preizkus v letu 2016.

Tečajev slovenskega jezika in preizkusov znanja slovenskega jezika so se udeležili tujci iz 54 držav.

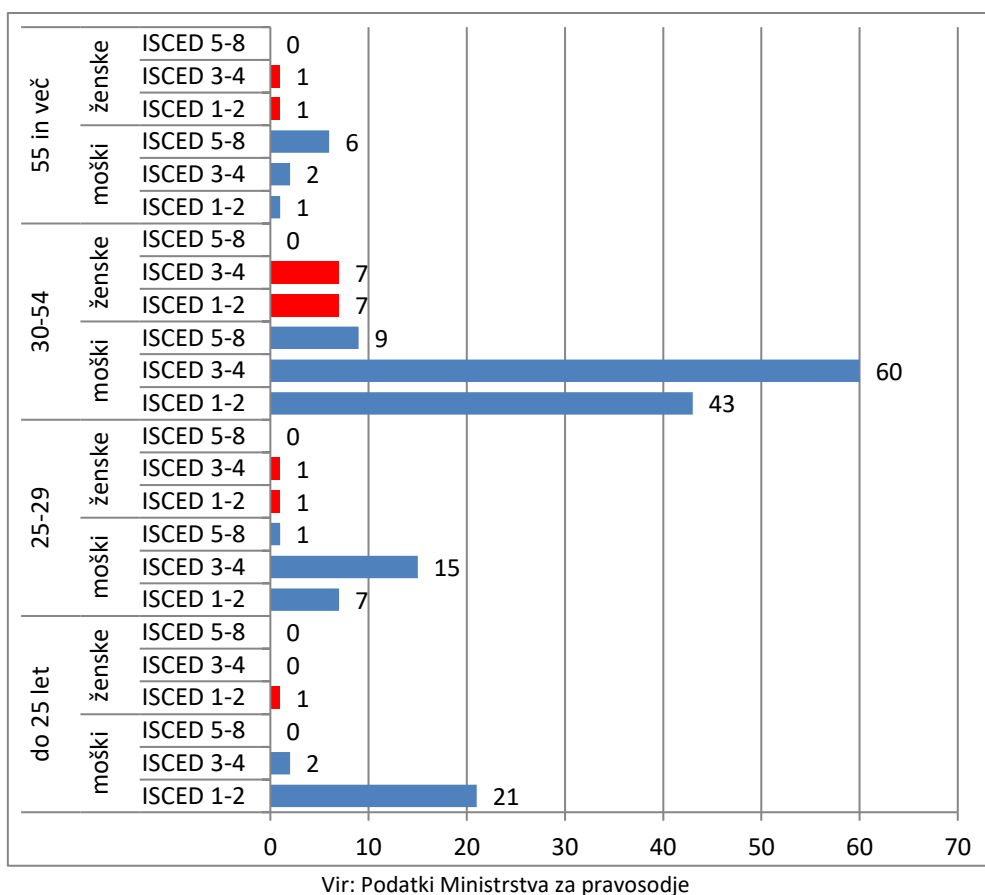
5.2.8. Ministrstvo za pravosodje

Projekt »razvoj delovnih kompetenc zaprtih oseb«

V letu 2016 je bilo vključenih v usposabljanje za **pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije 100 obsojencev, 59 pa jih je že uspešno pridobilo mednarodno veljavne certifikate**. V programe delovne terapije je bilo vključenih že 96 obsojencev. Izobraževalni programi se izvajajo samo na lokaciji ZPKZ Dob, kjer se prestajajo daljše kazni zapor in ZPMZKZ Celje, kjer prestajajo kazni zapor tudi mladoletniki obsojeni na mladoletniški zapor. Obsojenci se lahko v izobraževalne programe vključijo kadarkoli med šolskim letom. Trenutno je vključenih v izobraževalne programe 74 obsojencev, 13 pa jih je že uspešno zaključilo.

Na spodnji sliki lahko vidimo tudi značilnosti zaprtih oseb, vključenih v programe, glede na spol, izobrazbo in starost.

Slika 34: Zaprte osebe, vključene v program usposabljanja po spolu, starosti in izobrazbi



6. Zaključki

Ocena prvih treh let uresničevanja ReNPIO 2013-2020³⁵ v letih 2014, 2015 in 2016 je v splošnem pozitivna, na nekaterih področjih pa bo treba v naslednjih letih še krepiti delo.

Podlage za pozitivno oceno:

1. Odločitev za vključitev tako velikega števila ministrstev v ReNPIO se je izkazala kot dobra. Iz poročil ministrstev, ki jih vsako leto posredujejo MIZŠ za pripravo Poročila o uresničevanju NPIO, je razvidno, da se v okvir izobraževanja odraslih vključuje vedno več programov, ki jih »nešolska« ministrstva izvajajo na področjih, ki do sedaj niso spadali v ta okvir. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se ti programi vedno bolj vsebinsko naslanjajo na aktualne teme okolja in življenja: trajnostni razvoj, energetska učinkovitost, skrb za zdravje, kulturno osveščanje ipd. Za ta področja osveščanja in izobraževanja je na razpolago tudi vedno več sredstev. To je vsekakor pozitivno.
2. Delovanje predvsem dveh mrež, ki nudijo podporo udeležencem in potencialnim udeležencem izobraževanja in učenja, sta v vseh teh letih delovali zelo uspešno, tako mreža središč za samostojno učenje kot mreža svetovalnih središč.
3. Zelo uspešno so delovali študijski krožki.
4. Uspešno se izvaja program PUM-O.
5. Dobrodošla in uspešna je bila pobuda uporabe zmogljivosti MIC-ev v programe za povečevanje zaposljivosti.
6. Področje potrjevanja NPK, kot pomembna oblika potrjevanja neformalno pridobljenih znanj in veščin, se še ni v polnosti vključil v sistem (glej spodaj, med pomanjkljivostmi), vendar lahko pozitivno ovrednotimo visok delež izhodov v zaposlitev.

³⁵ Številka 2013 je ostala zato, ker je bila resolucija objavljena še v letu 2013, vendar se je njeno izvajanje začelo v letu 2014.

7. Uspešno je bil izpeljan zelo zahteven raziskovalni projekt PIAAC.
8. Uspešno je bila izpeljana evalvacija javnoveljavnih programov IO in njihova prenova.
9. Uspešno je bil potrjen nov JV program namenjen začetni integraciji priseljencev (ZIP).
10. V okvir sprejetega Operativnega programa za izpeljavo finančne perspektive ESS za obdobje 2014-2020, se je uspešno vključilo razmeroma veliko programov izobraževanja odraslih in podpornih dejavnosti. Programi so se sicer začeli izvajati nekoliko z zamikom, tako da bomo o njih poročali v naslednji analizi, vendar je bila uspešna vključenost v OP izvedena v opisovanem obdobju.

Kot smo zapisali v uvodnih poglavjih, je ReNPIO 2013-2020 postavil nekatere ciljne vrednosti, ki naj bi jih dosegli do leta 2020, ko se zaključi veljavnost tega nacionalnega programa.

Že v 2. poglavju smo prikazali tako ciljne vrednosti, zapisane v dokumentu, kakor tudi približevanje trenutnih podatkov le-tem.

Veliko odstopanje v negativno smer beležimo pri kazalniku, ki meri delež vključenih v vseživljenjsko izobraževanje oziroma učenje štiri tedne pred anketiranjem. Negativno odstopanje te vrednosti je vsekakor skrb vzbujajoče.

Drugi kazalec, ki meri stopnjo vključenosti v enem letu pred anketiranjem je sicer veliko bolj ugoden, vendar je v strokovni javnosti nekaj pomislekov, ki priznavajo večjo verodostojnost in težo prvemu.

Doseganje ciljnih vrednosti pri kazalnikih, ki merijo stopnjo izobraženosti odraslih je spodbudno in bo zelo verjetno uresničeno.

Še veliko več uspehov in pozitivnih premikov bi lahko naštevali. Seveda pa moramo naštet tudi pomanjkljivosti, da jih bomo lahko v prihodnje omilili ali odpravili.

1. Eden večjih problemov je ne vključevanje pripadnikov ranljivih skupin: manj izobraženih, dolgotrajno brezposelnih, starejših manj usposobljeni zaposlenih, Romov ipd. Do sedaj še nobena od številnih temu namenjenih pobud ni obrodila otipljivih pozitivnih rezultatov. Osnovni težavi sta v nemotiviranosti pripadnikov ranljivih skupin, da bi se vključili v kakšno obliko organiziranega učenja ali usposabljanja in v ne zavedanju, da bi bilo tako vključevanje koristno.
2. Na polju priznavanja in potrjevanja neformalno ali priložnostno pridobljenih znanj še ni niti jasno usklajenih strokovnih stališč niti sistemskih rešitev. Za enkrat še ni videti rešitev, ki bi bile usklajene in to kljub vključitvi tega področja v novi ZIO.
3. V okviru področja priznavanja in potrjevanja neformalno pridobljenih znanj ali veščin igra posebno vlogo sistem pridobivanja in potrjevanja NPK. Kljub temu, da je bil sistem zamišljen predvsem kot potrjevanje že pridobljenih znanj in veščin, se za enkrat procesi večinoma odvijajo tako, da najprej poteka usposabljanje in šele nato potrjevanje, kar pomeni, da se na polju usposabljanja mešajo formalne oblike z neformalnimi, kar sistemsko ni konsistentno.
4. Na področju JV programov je še veliko prostora za izboljšave. Pričakujemo lahko, da se bodo razmere izboljšale z izpeljavo trenutno aktualnega razpisa tovrstnih programov. Pri tem so odprta tudi vprašanja usposabljanja strokovnih delavcev, ki bodo te programe izvajali. Prav tako je odprto vprašanje vključevanja teh programov ali njihovih delov, v sistem priznavanja in potrjevanja.
5. Na ravni EU se izobraževanje odraslih, kljub utemeljevanju seznama temeljnih zmožnosti, ki vključujejo vse tri ravni kapitala: človeškega, socialnega in kulturnega, vedno bolj neposredno veže na povečevanje zaposljivosti. K temu je usmerjena večina pobud in sredstev. Na ta način obstoječa struktura ekonomije in proizvodnje dobrin določa potrebe po izobrazbenem in poklicnem profilu prebivalcev in ob tem vedno bolj uspešno zahteva, da ji te profile priskrbi država in njen sistem izobraževanja in usposabljanja.

6. Kljub dobrim že omenjenim izkušnjam s sodelovanjem ministrstev v ReNPIO, še vedno nismo našli otipljivih prijemov, kako najti kakšne stične točke, ki bi lahko porajale želene sinergične učinke pri sodelovanju zelo velikih zmogljivosti in kompetenc, ki jih na teh področjih premorejo zaposleni strokovnjaki na ministrstvih.
7. Veliko je še dela, ampak pozitivno naravnano vzdušje v skupnosti izobraževalcev odraslih dovoljuje in utemeljuje optimizem.

Viri in reference

Poročilo o realizaciji LPIO 2014

Poročilo o realizaciji LPIO 2015

Poročilo o realizaciji LPIO 2016

http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_srednje_in_visje_solstvo_ter_izobrazevanje_odraslih/izobrazevanje_odraslih/

Letna poročila ZRSZ za leta 2014, 2015 in 2016:

https://www.ess.gov.si/trg_dela/publicistika/letna_porocila

Dvig kompetenc učiteljev: http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/projektno-sodelovanje/kompetence_porocilo_out.pdf

CPI predstavitev: http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/novice/CPIpredstavitev_230x260_SLOsplet.pdf

Bell, spletna stran: <http://www.acs.si/BeLL>

Študijski krožki – Interreg, <http://www.study-circles.eu/>

Utrditev, rezultati, diseminacija, učinek, <http://www.acs.si/CODA>

Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) 2012–2014 v Sloveniji, http://www.acs.si/EPUO_2012-2014

Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO) 2014–2015 v Sloveniji, http://www.acs.si/EPUO_2014-2015

Spoznaj svoj življenjski slog – Osveščanje za trajnostno (vzdržno) potrošnjo v izobraževalnih programih za manj izobražene odrasle, <http://www.acs.si/KYL>

Izmenjava dobrih praks na področju izobraževanja odraslih v petih evropskih državah, <http://www.acs.si/SHAPE>

Svetovanje za odrasle v izobraževanju (Guidance and Orientation for Adult Learners – GOAL). Več na povezavi: <http://www.acs.si/GOAL>

EPALe–ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi. Več na povezavi: <https://ec.europa.eu/epale/sl>

Orodje za razvoj, izvajanje in spremljanje strategij izobraževanja odraslih (A Toolkit for Developing Implementing and Monitoring Adult Education Strategies – DIMA). Več na <http://dima-project.eu/index.php/en/>

Sodelovanje za inovativni pristop k usposabljanju za trajnostno upravljanje z gozdom (Cooperation for Innovative Approach in Sustainable Forest Management Training – CSFM). Več na povezavi: <http://www.acs.si/index.cgi?m=51&id=379>

Evropski InfoNet o izobraževanju odraslih, <http://www.acs.si/InfoNet>

Neformalno učenje in izobraževanje odraslih:

Implementacija Strategije vključevanja priseljencev v izobraževanje odraslih

(http://arhiv.acs.si/publikacije/Dobre_prakse_izobrazevalnih_programov_za_priseljence.pdf)

Analitične podlage za posodobitev modela središč za samostojno učenje (SSU) in borz znanja (BZ)

(http://arhiv.acs.si/porocila/Analitice_podlage_za_posodobitev_modela_SSU_in_modela_BZ.pdf)

E-kotiček o e-izobraževanju (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/ekoticek/> in

<http://llw.acs.si/learningparade/ecorner/>)

4 izobraževalni filmi dostopni na spletni povezavi <http://mm.acs.si/pismenost/>.

Kakovost in izobraževanje:

Skupen spletni pregled opisov del in nalog ter zmožnosti za vodje IO, učitelje, svetovalce in mentorje, objavljen na spletni strani: http://izobrazevanje.acs.si/kompetence/opisi_del/

6 separatnih študij o fluktuaciji usposobljenih strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih:

http://arhiv.acs.si/porocila/Fluktuacija_strokovnih_delavcev_v_IO-SK.pdf

http://arhiv.acs.si/porocila/Fluktuacija_strokovnih_delavcev_v_IO-UZU.pdf

http://arhiv.acs.si/porocila/Fluktuacija_strokovnih_delavcev_v_IO-PUM.pdf

http://arhiv.acs.si/porocila/Fluktuacija_strokovnih_delavcev_v_IO-ISIO.pdf
http://arhiv.acs.si/porocila/Fluktuacija_strokovnih_delavcev_v_IO-SSU.pdf
http://arhiv.acs.si/porocila/Fluktuacija_strokovnih_delavcev_v_IO-SVK.pdf

Promocijska dejavnost:

TVU 2014: http://arhiv.acs.si/porocila/TVU_2014-analiza_in_porocilo.pdf

Zgledi vlečejo: http://tvu.acs.si/zgledi_vlecejo/

Parada učenja 2014: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/pu/>

Izdane štiri videopublikacije:

Priložnosti so: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/video1/index.php?nid=5320&id=393>

Stkane zgodbe: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/video2/index.php?nid=5330&id=394>

Svetovanje za znanje: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/video3/>

Z roko v roki: <http://tvu.acs.si/paradaucenja/video4>

Izdana video publikacija (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/video5>) in druga gradiva (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/gradiva/publikacije>)

izdana je bila video publikacija (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/video5>) in druga gradiva (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/gradiva/publikacije>)

7. Priloge

7.1. Središča za samostojno učenje – preglednici

Preglednica 28: SSU – Središča za samostojno učenje

	Ime organizacije/leto	število uporabnikov			število opravljenih ur			število učnih mest			obseg dela v urah		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
1	LU Velenje	316	461	518	16.267	16.785	14.919	6	8	6	3.120	1.683	3.150
2	LU Velenje - Nazarje	80	99	78	1.631	1.665	1.021	10	10	8	1.608	1.975	1.750
3	LU Velenje - Šoštanj	23	103	117	184	1.547	2.412	7	6	10	1.560	3.120	2.100
4	LU Maribor	335	308	389	7.925	8.367	7.473	6	6	6	3.229	2.464	2.295
5	Animacija d.o.o.	202	337	91	7.177	7.087	3.982	13	13	13	2.102	2.650	2.198
6	CDI Univerzum	85	160	212	3.761	3.416	2.711	7	7	7	1.950	1.924	2.600
7	DOBA Maribor	308	269	231	7.526	6.885	6.293	9	9	9	2.844	2.880	2.890
8	Glotta Nova d.o.o.	365	359	386	12.017	12.079	12.024	20	20	20	4.500	4.550	4.700
9	INTER-ES d.o.o.	103	249	350	974	10.307	10.157	6	20	23	2.250	2.442	2.808
10	LU Celje	373	60	74	10.024	3.204	3.763	9	12	12	2.175	4.000	4.000
11	Kadring d.o.o.	68	202	229	1.862	9.009	9.048	12	19	19	4.000	3.000	3.000
12	LU Ajdovščina	212	414	319	9.065	5.259	7.021	14	15	15	3.400	2.050	1.500
13	LU Jesenice	137	148	202	3.793	7.380	7.381	15	17	17	2.050	1.300	1.800
14	LU Kočevje	139	385	245	7.423	4.953	4.785	17	8	8	2.115	2.850	2.596
15	LU Koper - Capodistria	391	84	71	5.021	298	335	8	10	10	2.500	1.200	1.100
16	LU Murska Sobota	139	111	106	4.233	4.233	4.515	8	8	8	2.750	2.750	2.750
17	LU Nova Gorica	328	433	442	3.079	6.075	3.748	22	23	23	3.162	2.567	2.563
18	LU Ormož	51	46	67	3.074	3.364	3.656	6	6	7	2.100	2.150	2.150
19	LU Ptuj	71	72	70	10.608	10.839	10.817	5	5	5	6.750	6.750	6.750
20	LU Škofja Loka	211	225	215	2.821	2.997	3.146	6	6	6	1.120	1.280	1.280
21	LU Tržič	44	42	45	1.009	949	1.075	16	16	16	1.018	939	1.054
22	LU Slovenska Bistrica	131	205	192	3.476	2.965	2.260	7	7	7	3.300	3.300	3.296
23	LU Rogaška Slatina	234	194	350	2.534	2.929	3.012	20	20	20	3.424	3.424	3.424
24	LU Lendava	292	289	303	3.358	3.220	2.854	24	34	34	2.250	2.500	1.880
25	MK Izola	236	237	512	6.840	2.463	6.151	8	8	8	2.448	2.463	2.481
26	MK Ljubljana	558	517	465	12.735	10.915	10.469	6	6	6	6.120	6.529	6.552
27	Mitra d.o.o.	47	51	47	3.422	3.462	3.412	13	13	13	2.180	2.180	2.180
28	MOCIS	198	161	122	2.526	5.085	5.629	12	17	17	2.550	1.070	1.850
29	RASG d.o.o.	106	95	136	2.628	2.627	2.614	14	14	14	2.850	2.250	2.250
30	RIC Novo mesto	685	836	799	12.388	17.316	14.780	8	8	16	3.450	3.046	2.398

31	Rossana d.o.o.	60	158	50	2.660	2.037	392	15	15	8	4.450	2.050	1.750
32	Smeri d.o.o.	143	159	186	4.335	4.738	5.010	5	5	5	2.175	2.175	2.175
33	UPI LU Žalec	420	281	247	5.142	5.447	5.053	14	14	14	3.338	3.288	3.338
34	LU Trbovlje	91	134	63	2.848	3.896	2.764	3	20	20	2.500	2.500	2.500
35	ZIK Črnomelj	646	217	234	3.998	2.218	5.095	8	8	8	2.200	2.176	2.200
36	JZ Znanje Postojna	129	87	230	2.206	2.367	1.944	5	5	5	3.550	3.550	2.300
37	JZ Cene Štupar			241			4.344			5			1.950
38	Posoški RC			85			1.184			5			1.000

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Zaradi zelo velikih razlik pri obsegu dela posameznih središč smo napravili še nekaj izračunov (porabo časa in denarja na udeleženca), ki jih prikazujemo v spodnji preglednici.

Preglednica 29: SSU po porabi časa in sredstev na udeleženca

	Ime organizacije/leto	Število ur na udeleženca			obseg dela na udeleženca v urah			finance MIZŠ/obseg dela v urah			finance MIZŠ/udeleženca		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
1	LU Velenje	51,5	36,4	28,8	9,9	3,7	6,1	11,9	23,7	12,1	117,4	86,4	73,5
2	LU Velenje - Nazarje	20,4	16,8	13,1	20,1	19,9	22,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	LU Velenje - Šoštanj	8,0	15,0	20,6	67,8	30,3	17,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	LU Maribor	23,7	27,2	19,2	9,6	8,0	5,9	9,6	16,2	16,6	92,3	129,4	97,9
5	Animacija d.o.o.	35,5	21,0	43,8	10,4	7,9	24,2	14,7	12,5	9,5	153,0	98,5	228,6
6	CDI Univerzum	44,2	21,4	12,8	22,9	12,0	12,3	6,3	6,9	5,1	145,5	83,0	62,6
7	DOBA Maribor	24,4	25,6	27,2	9,2	10,7	12,5	8,7	6,9	6,6	80,3	74,1	82,4
8	Glotta Nova d.o.o.	32,9	33,6	31,2	12,3	12,7	12,2	8,2	8,8	8,1	101,6	111,0	98,6
9	INTER-ES d.o.o.	9,5	41,4	29,0	21,8	9,8	8,0	2,7	13,6	11,3	60,0	133,3	90,6
10	LU Celje	26,9	53,4	50,9	5,8	66,7	54,1	14,2	1,7	3,2	82,9	110,7	171,5
11	Kadring d.o.o.	27,4	44,6	39,5	58,8	14,9	13,1	3,1	13,3	8,5	181,8	197,2	110,8
12	LU Ajdovščina	42,8	12,7	22,0	16,0	5,0	4,7	10,9	6,5	12,7	175,0	32,1	59,7
13	LU Jesenice	27,7	49,9	36,5	15,0	8,8	8,9	9,0	25,5	14,1	135,4	224,3	125,6
14	LU Kočevje	53,4	12,9	19,5	15,2	7,4	10,6	14,6	7,0	7,3	222,4	51,7	77,7
15	LU Koper	12,8	3,5	4,7	6,4	14,3	15,5	9,9	5,5	5,8	63,2	79,0	89,4
16	LU Murska Sobota	30,5	38,1	42,6	19,8	24,8	25,9	6,7	7,2	6,9	133,4	179,5	179,6
17	LU Nova Gorica	9,4	14,0	8,5	9,6	5,9	5,8	5,9	5,2	9,9	56,5	30,7	57,4
18	LU Ormož	60,3	73,1	54,6	41,2	46,7	32,1	5,9	6,2	5,9	242,5	288,7	189,4
19	LU Ptuj	149,4	150,5	154,5	95,1	93,8	96,4	5,5	5,9	5,6	522,5	553,4	543,8
20	LU Šlofja Loka	13,4	13,3	14,6	5,3	5,7	6,0	11,0	10,4	9,9	58,6	59,0	59,0
21	LU Tržič	22,9	22,6	23,9	23,1	22,4	23,4	6,1	7,1	6,0	140,5	158,1	141,0
22	LU Slovenska Bistrica	26,5	14,5	11,8	25,2	16,1	17,2	3,7	4,0	3,8	94,4	64,8	66,1

23	LU Rogaška Slatina	10,8	15,1	8,6	14,6	17,6	9,8	1,8	1,9	3,7	26,4	34,2	36,3
24	LU Lendava	11,5	11,1	9,4	7,7	8,7	6,2	8,2	5,3	6,7	63,5	46,0	41,9
25	MK Izola	29,0	10,4	12,0	10,4	10,4	4,8	10,1	10,8	12,8	104,8	112,1	62,0
26	MK Ljubljana	22,8	21,1	22,5	11,0	12,6	14,1	6,1	6,1	5,8	66,5	77,1	81,9
27	Mitra d.o.o.	72,8	67,9	72,6	46,4	42,7	46,4	5,7	6,1	5,8	263,1	260,4	270,0
28	MOCIS	12,8	31,6	46,1	12,9	6,6	15,2	7,3	6,2	12,0	93,7	41,2	182,3
29	RASG d.o.o.	24,8	27,7	19,2	26,9	23,7	16,5	2,2	5,9	5,6	58,3	139,8	93,3
30	RIC Novo mesto	18,1	20,7	18,5	5,0	3,6	3,0	8,8	10,7	13,0	44,4	39,1	39,0
31	Rossana d.o.o.	44,3	12,9	7,8	74,2	13,0	35,0	2,8	6,5	3,6	206,1	84,1	126,9
32	Smeri d.o.o.	30,3	29,8	26,9	15,2	13,7	11,7	8,5	9,2	8,8	129,7	125,3	102,3
33	UPI LU Žalec	12,2	19,4	20,5	7,9	11,7	13,5	7,4	6,1	7,6	58,9	70,9	102,7
34	LU Trbovlje	31,3	29,1	43,9	27,5	18,7	39,7	2,5	5,3	5,1	67,9	99,1	201,4
35	ZIK Črnomelj	6,2	10,2	21,8	3,4	10,0	9,4	16,9	9,2	2,9	57,4	91,8	27,1
36	JZ Znanje Postojna	17,1	27,2	8,5	27,5	40,8	10,0	1,7	1,9	2,8	47,9	76,3	27,6
37	JZ Cene Štupar			18,0			8,1			6,5			52,6
38	Posoški RC			13,9			11,8			6,3			74,6

Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

Zanimiv je podatek za LU Ptuj, ki nerazumljivo izstopa po vseh izračunanih parametrih.

7.2. Seznam koordinatorjev TVU za leta 2014, 2015 in 2016

TVU Koordinacija

Preglednica 30: TVU seznam koordinatorjev 2014

Zap. št.	Ime organizacije	(pod)izvajalcev	prireditvev	udeležencev
1	KD SEJALEC UMETNOSTI	49	295	23.106
2	Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer	23	346	20.815
3	Knjižnica Šmarje pri Jelšah	51	180	3.800
4	Glotta Nova, d.o.o.	27	141	2.315
5	VSŠ za kozmetiko in velnes Ljubljana	22	50	569
6	Javni zavod CEZAM Ruše	42	279	16.960
7	Zveza tabornikov Slovenije	22	24	3.200
8	LU Slovenska Bistrica	33	242	26.408
9	VinKom	26	36	66
10	Posoški razvojni center	12	22	451
11	Much Akdem Ljubljana	27	271	25.719
12	Ljudska univerza Ajdovščina	25	71	2.743
13	ŠC SLOVENSKE KONJICE-ZREČE	23	65	2.096
14	UPI - ljudska univerza Žalec	44	176	6.004
15	LU Nova Gorica	43	44	524
16	ZIK Črnomelj	52	181	5.612
17	Društvo Vita za pomoč po nezgodni poškodbi glave	22	83	830
18	Vrtec Postojna	1	11	200
19	Varstveno delovni center POLŽ Maribor	13	62	3.293
20	Ljudska univerza Krško	18	67	2.800
21	DOLI Društvo za oživiljanje lokavškega izročila	11	56	1.828

22	LU Rogaška Slatina	44	44	176
23	MINERVA Maribor	10	27	254
24	RIC Novo mesto	56	284	12.935
25	Zavod Znanje Postojna	27	107	1.800
26	Javni zavod regijsko višje in visokošolsko središče	11	34	1.728
27	LU Maribor	48	279	2.200
28	Šolski center Celje	43	227	18.000
29	KTRC Radeče	24	49	3.000
30	LU TRBOVLJE	29	127	2.924
31	LU Šentjur	43	186	4.849
32	Mestna knjižnica Ljubljana	45	129	1.777
33	LU Murska Sobota	48	330	7.325
34	LU Kranj	20	72	873
35	IC GEOSS d.o.o.	22	168	6.607
36	ZRITR Celje	51	167	11.839
37	Ljudska univerza Radovljica	12	91	7.712
38	ZKD Lendava	27	83	7.047
39	Razvojna agencija Sinergija	22	112	13.613
40	Smeri, Ravne na Koroškem	46	177	14.081
41	Ljudska univerza Škofja Loka	23	64	3.400
42	VITRA	47	113	4.700
43	OBČINA JESENICE	22	112	7.229
44	MOCIS Slovenj Gradec	41	154	4.674
45	LU Koper	44	172	2.500
SKUPAJ		1.391	6.010	290.582

Vir: Poročila o izvedbi TVU (ACS)

Preglednica 31: TVU seznam koordinatorjev 2015

Zap. št.	Ime organizacije	(pod)izvajalcev	prireditvev	udeležencev
1	Kulturno društvo SEJALEC UMETNOSTI	60	241	11.032
2	Ljudska univerza Krško	17	40	2.650
3	Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer	26	110	6.554
4	Posoški razvojni center	18	17	237
5	Mestna knjižnica Ljubljana	46	137	4.467
6	MUCH AKADEM, Zavod za izobraževanje in svetovanje, Ljubljana	52	250	19.562
7	LJUDSKA UNIVERZA KRANJ	52	69	2.064
8	ZNANJE POSTOJNA, javni zavod	20	56	950
9	Ljudska univerza Koper Universita popolare Capodistria	47	106	5.000
10	Ljudska univerza Murska Sobota	48	295	17.142
11	Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana	37	140	3.000
12	Višja strokovna šola za kozmetiko in velnes Ljubljana	17	38	381
13	Glotta Nova, Center za novo znanje d.o.o.	26	141	799
14	Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija	15	59	1.762
15	Razvojna agencija Sinergija d.o.o.	19	71	10.316
16	ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV LENDAVA - LENDVA	32	81	4.903
17	LJUDSKA UNIVERZA, ROGAŠKA SLATINA	45	45	360
18	MOCIS center za izobraževanje odraslih	45	142	4.316
19	Ljudska univerza Nova Gorica	61	63	562
20	Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza	57	312	2.250
21	OBČINA JESENICE	26	114	4.938
22	Knjižnica Šmarje pri Jelšah	57	166	3.500
23	ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ	63	171	7.632
24	Ljudska univerza, Slovenska Bistrica	52	256	30.464
25	ŠOLSKI CENTER SLOVENSKE KONJICE-ZREČE	28	81	3.940
26	Razvojno izobraževalni center Novo mesto	49	169	5.913

27	Ljudska univerza Škofja Loka	31	48	3.100
28	Izobraževalni center Geoss d.o.o.	26	73	6.722
29	Smeri d.o.o. Ravne na Koroškem	46	110	15.768
30	Javni zavod Regijsko študijsko središče	17	69	3.147
31	LJUDSKA UNIVERZA TRŽIČ	21	34	850
32	Zavod za raziskave, izobraževanje in trajnostni razvoj Celje	46	128	4.667
33	VITRA Center za uravnotežen razvoj	50	116	15.097
34	Ljudska univerza Ajdovščina	28	51	580
35	Ljudska univerza občine Šentjur	48	168	4.762
36	Zasavska ljudska univerza Trbovlje	40	132	1.944
37	Šolski center Celje	60	284	20.000
38	LJUDSKA UNIVERZA RADOVLJICA	16	51	2.151
39	društvo DOLI Društvo za oživiljanje lokavškega izročila	26	18	343
40	UPI - ljudska univerza Žalec	88	188	6.200
SKUPAJ		1.558	4.840	240.025

Vir: Poročila o izvedbi TVU (ACS)

Preglednica 32: TVU seznam koordinatorjev 2016

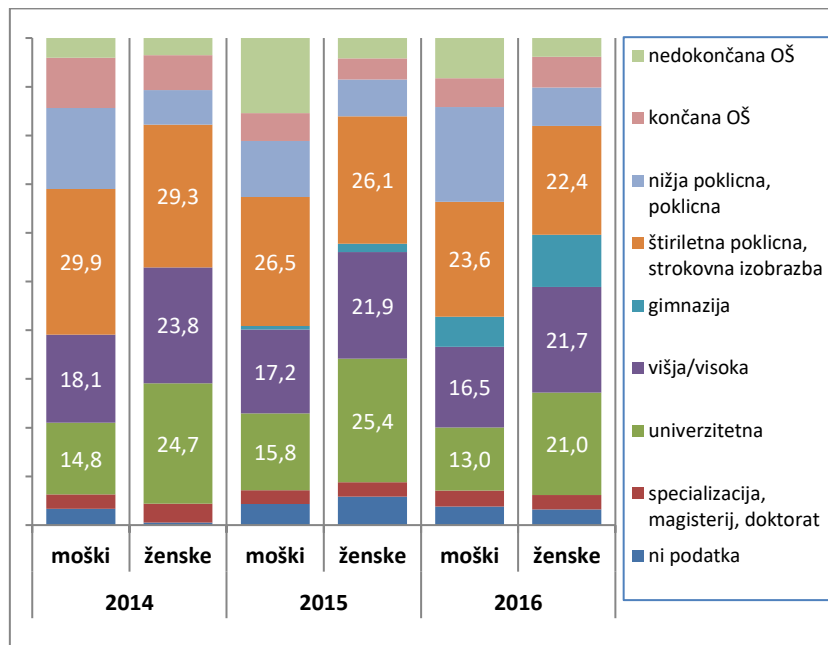
Zap. št.	Ime organizacije	(pod)izvajalcev	prireditiv	udeležencev
1	Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana	48	197	17.834
2	LJUDSKA UNIVERZA JESENICE	32	111	4.280
3	Ljudska univerza Kranj	55	121	2.476
4	Društvo Vita za pomoč po nezgodni poškodbi glave	17	19	153
5	Višja strokovna šola za kozmetiko in velnes Ljubljana	26	77	552
6	Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija	15	47	1.542
7	Ljudska univerza Ajdovščina	48	84	1.065
8	UPI LJUDSKA UNIVERZA ŽALEC	88	189	6.237
9	Ljudska univerza Nova Gorica	33	32	550
10	ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV LENDAVA	40	87	4.300
11	Razvojno izobraževalni center Novo mesto	51	178	4.687
12	Andragoški zavod Maribor - Ljudska univerza	58	284	3.108
13	Ljudska univerza Slovenska Bistrica	52	124	11.278
14	LJUDSKA UNIVERZA TRŽIČ	25	39	930
15	LJUDSKA UNIVERZA KOPER	47	135	6.500
16	LJUDSKA UNIVERZA MURSKA SOBOTA	57	268	17.660
17	Posoški razvojni center	20	18	285
18	Zavod Znanje Postojna, javni zavod	33	78	1.200
19	Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana	46	113	5.000
20	Razvojna agencija Sinergija d.o.o.	25	56	2.487
21	Ljudska univerza Krško	26	78	8.390
22	JZ Regijsko višje in visokošolsko študijsko središče	16	68	1.039
23	MOCIS center za izobraževanje odraslih	47	168	4.898
24	Ljudska univerza Ormož	27	46	800
25	KNJIŽNICA ŠMARJE PRI JELŠAH	75	177	15.294
26	VITRA Center za uravnotežen razvoj	58	93	8.112
27	Ljudska univerza Škofja Loka	28	72	3.000
28	ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ	47	149	350
29	KTRC Radeče	58	64	3.000
30	LJUDSKA UNIVERZA, ROGAŠKA SLATINA	50	80	410
31	Smeri, d.o.o. Ravne na Koroškem	46	103	14.103
32	Izobraževalni center Geoss d.o.o.	26	72	6.802
33	Ljudska univerza Šentjur	49	106	2.971
34	Šolski center Celje	47	264	15.000
35	Zavod za medgeneracijsko sodelovanje, Ypsilon	59	71	1.207
36	ANDRAGOŠKI ZAVOD LJUDSKA UNIVERZA VELENJE	25	35	845
37	Grafologika, Marijana Jazbec, s.p.	64	93	7.500
SKUPAJ		1.564	3.996	185845

Vir: Poročila o izvedbi TVU (ACS)

7.3. Podatki iz Aplikacije ReNPIO – podrobnejši prikaz dosežene izobrazbe udeležencev

7.3.1. Središča za samostojno učenje

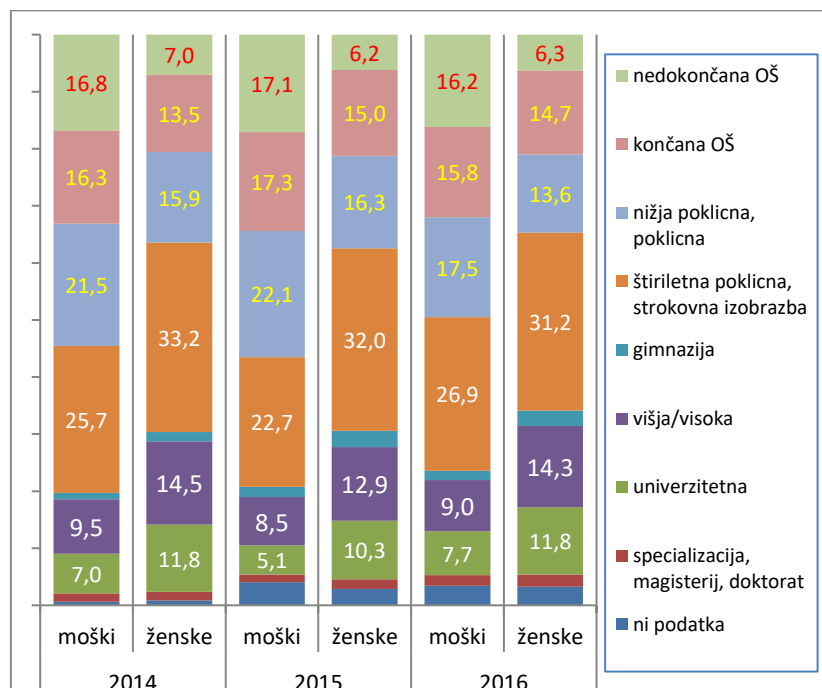
Slika 35: SSU Udeleženci po izobrazbi



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

7.3.2. Borze znanja

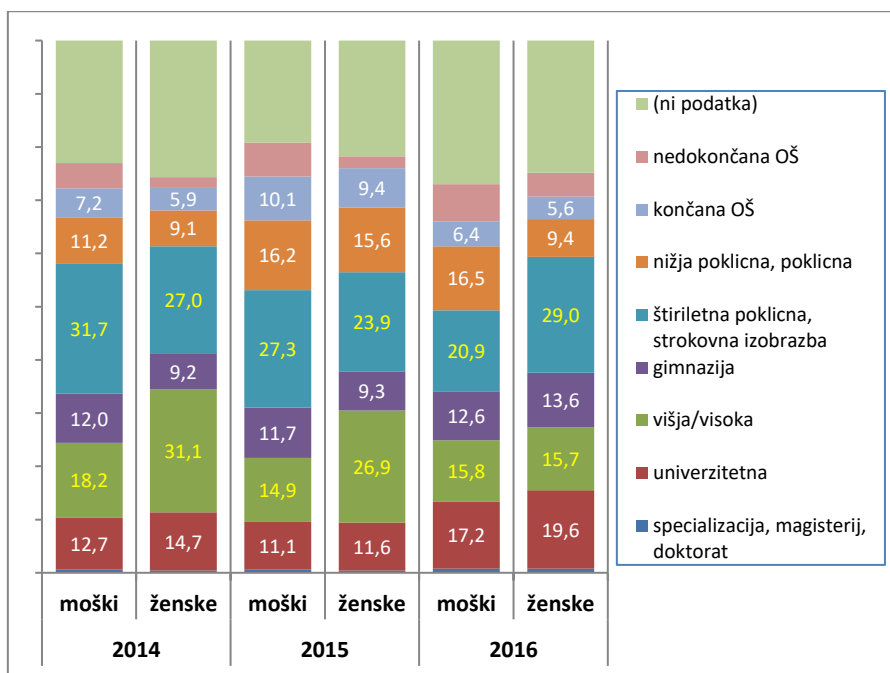
Slika 36: BZ udeleženci po izobrazbi



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

7.3.3. Univerze za tretje življenjsko obdobje

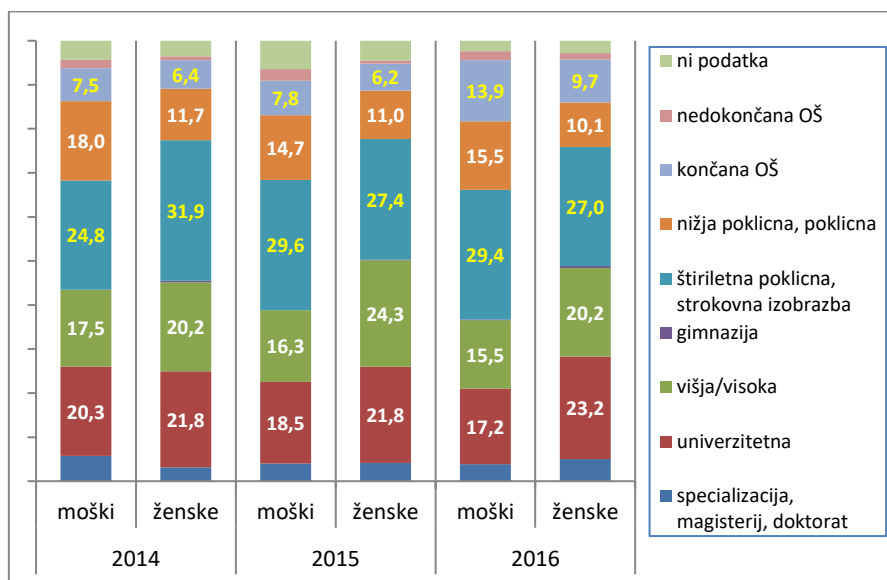
Slika 37: UŽO udeleženci po izobrazbi



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

7.3.4. Študijski krožki

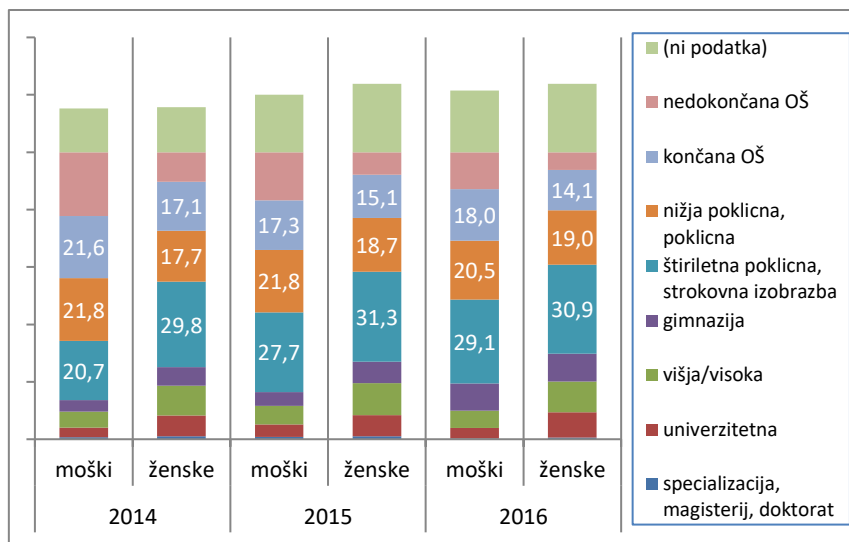
Slika 38: ŠK udeleženci po izobrazbi



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

7.3.5. Informiranje in svetovanje za brezposelne

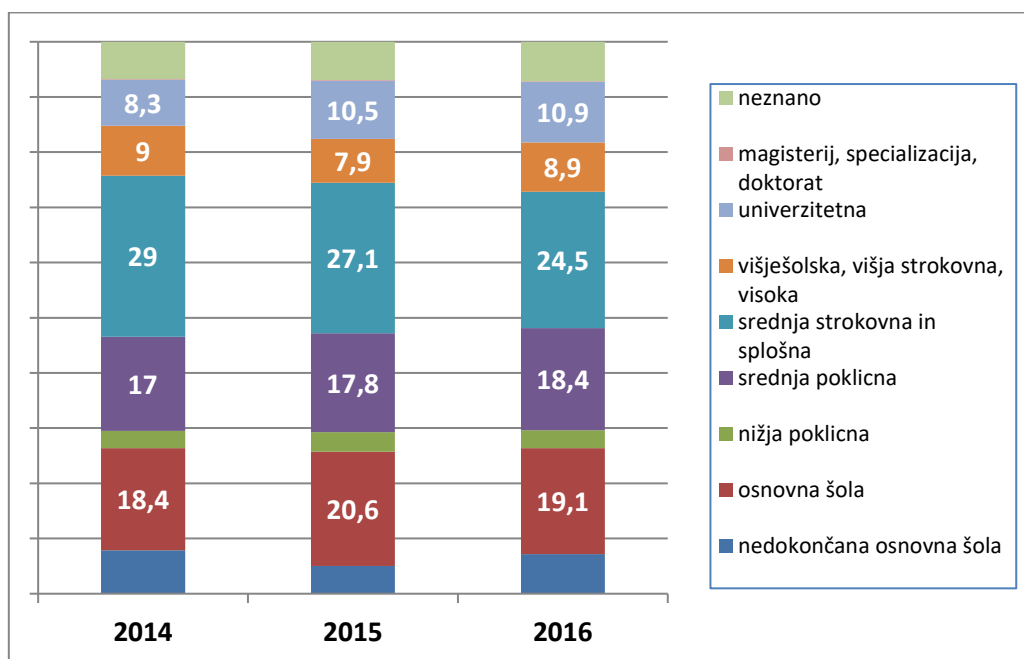
Slika 39: Informiranje in svetovanje za brezposelne – po izobrazbi



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni ACS

7.3.6. ISIO svetovalna središča

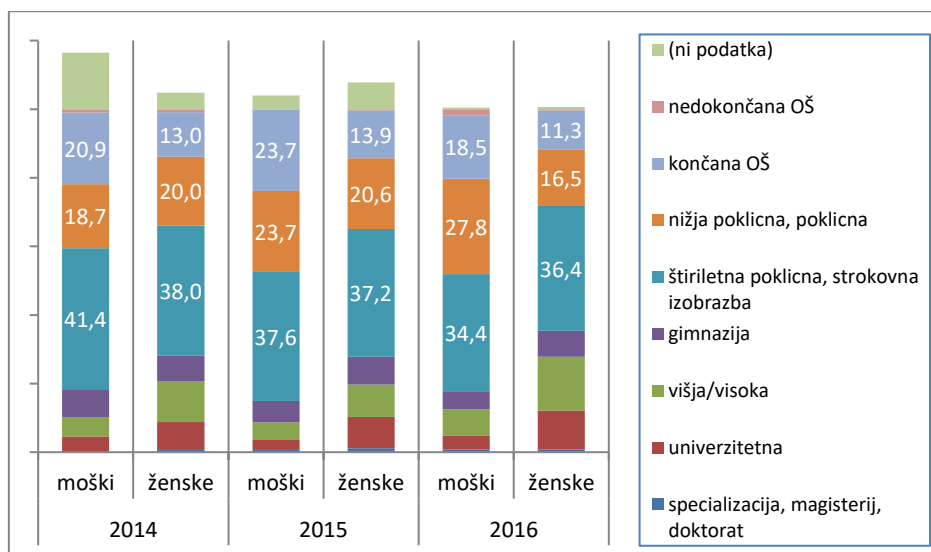
Slika 40: ISIO svetovanci po doseženi izobrazbi



Vir: Podatki iz aplikacije za spremljanje delovanja svetovalnih središč;

7.3.7. Izobraževalni programi v Medpodjetniških izobraževalni centrih

Slika 41: Izobraževalni programi v MIC



Vir: Aplikacija ReNPIO, izračuni AC